

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మార్చి నెల 15-వ తేది మంజుగవారము

No. 290

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనవత్సర ఘట్టాంజన శుద్ధ ద్వాదశి.

సంచిక ౨౯౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు

యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును, బెలుకుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగా నే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు

నొప్పులకు సంజీవివంటిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-8 0-10-0

డబ్బా 1-8 రు 6-4-0 లు.

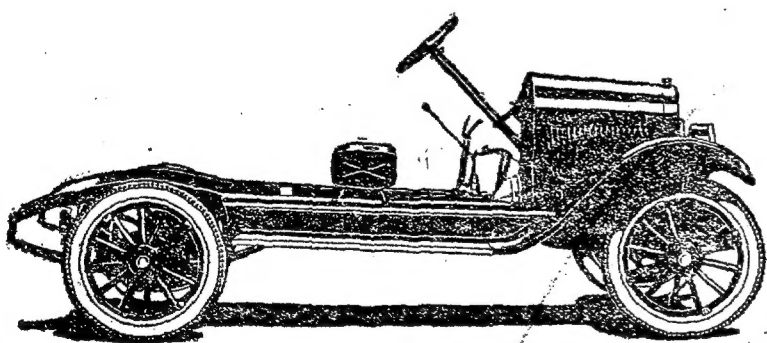
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుంచవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో

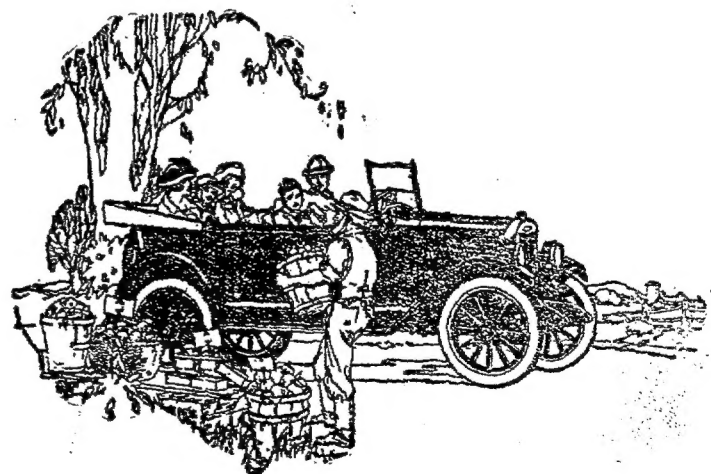
6, 7 తంబు శివస్వామి, మద్రాసు

249, ఫ్రేజిరోడ్డు, పోర్టు, బాంబాయి.

చివర్ లెట్టు రకము బండ్లటుల వేల తరబడిగా అమ్ముడు పోవుచుండుటకంటె
వీని ఆధిక్యమునకు మరేది గొప్ప గారంటి కాగలదు?

చివరెట్టు ఒకటన్న ట్రక్కు రు 2200

చివరెట్టు కమ్మర్లీయల్ ఛాసిస్ రు 1700

చివరెట్టు సీడ్ రు 3400

టూరింగు కారు బెల్మాన్ టైరులతోసహా రు 2600

టూరింగు కారు కార్డు టైరులతోసహా రు 2550

చివర్ లెట్టు ట్రక్కులను కొనినచో నవి భద్రముగా నందచేయబడును మొదట వెట్టుబడి ఖరీదు.

ధర తక్కువ, తరువాత ప్రతినెల నగుఖర్చు తక్కువ. పిమ్మట ఆరుగుదలక్రింద ధన నష్టము తక్కువ.

డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—

సింపున్ ఆండు కో, (లిమిటెడ్.) మద్రాసు అండ్ ఉదకమండలము.

అ.భా.కా.రి.క మహాసభ

7 వ.సమావేశము ఢిల్లీలో జరుగుట

సకల త్యాగిని సత్కరించు మొదలు

ఢిల్లీ, 12:—అభిభావిత కార్యకర్తల మహాసభ సాయంత్రము హిందూ కాళిదాసులో సమావేశమయ్యెను. ప్రతినిధులుగా, సకల త్యాగి, లజపతిరాయి, పండిత మాలవ్య, బి. డి. డిరి, రంగస్వామి అయ్యంగారు, చమన్లాల్ బూచా, మన్మథ్ నాయకులు వచ్చియుండిరి. ఎ.కా.ఎం. జోషిగారు ప్రతినిధులకు స్వాగతమువహించి యీ సభ కల కాలాల్ జరుగవలయునని యాదేశమును సకల త్యాగిగారి కవకాశమును తెల్పి ఢిల్లీలో జరుగవలయునని చెప్పిరి. ఢిల్లీలో కార్యకర్తలకు తేలికపాటి సన్మానములు భారతవంశయులను బ్రేరేపింపవలెనని.

అభ్యుత్థుని ఉపన్యాసము

అభ్యుత్థులకు సెన్సు కొనబడిన రా. సా. చరిత్రక ప్రభుత్వము లెవరికైనా సన్మానమును భారతదేశ కార్యకర్తలకు విధులనుగా ఉండిరి. ఇండియాలో కార్యకర్తలను నిర్బంధించి వారిని విడిచిపెట్టినందుకు పీడించుచున్నారు. భారత పరివాండ్రు లెవరికైనా ముఖ్యముగా భారత ఆలోచించుచు. కాని వారిని పనిమాత్రము అవసరమునంత చేయించుచుండురు. ఇండియాలో కార్యకర్తల సహాయము లెవరికైనా చేస్తు. పరిశ్రమలందు గలందు యితరమందున్న పనివాండు లెవరికైనా కార్యకర్తలను చంపుచున్నారు. వ్యవసాయపు పనివాండులను ఎవరికైనా చంపుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు భూమిని సకల త్యాగిగారి ముఖ్యముగా భూమిని వ్యాపారములకు తక్కువగా చూచి విక్రయించుచున్నందున చుట్టచేతను వ్యవసాయదారులు నిరసించుచున్నారు. వ్యవసాయదారుల సంఘము లేర్పడినచో వారు డెన్యాన్సులో పనిచేయుచున్న వ్యవసాయక విక్రయించుకొనగలరు. సమాకారోద్యమము ప్రజల స్వాధీనమునందుండి వారిచేతనే నడిపించబడవలెను. అప్పుడు కాని రయితులకు లాభకరముగ నుండును.

రైల్వే నాథుల యిబ్బందులు

గ్రామపంచాయతీ లేర్పడవలెనని చెప్పి అభ్యుత్థులు ప్రభుత్వోద్యమమునందు కార్యకర్తల సంఘముగా యేర్పడియున్నారని ప్రేమ రైల్వేయందున్న పనివాండు కట్టి భారతదేశమునందు. వారు కార్యకర్తలను లేర్పడవలెనని చూడక భారత పనిలోనుండి తొలగించెదమని భయపెట్టుచున్నారని. రైల్వే పనివాండులో భారతీయులకు అంగీకరించుచు యిండియాలో యిండియాలో పోల్చి జూచినచో చాల యిబ్బందులు గలవు. కనీస వేతన నియమామతము. బహు పరిమితము కావు. నెలపులు, ప్రీమియము మున్నగు విషయములందు స్టేబుల్ రైల్వేయిబ్బందులు అందరికి అనుసరింపజేయవలెను. రైల్వేయందు ఉద్యోగమును అభిమానమునుబట్టి యివ్వక పరీక్షలు చేసి ఆర్డర్ల గలవారికియవలెను. జరిమానాలు వేయుట తొలగించవలెను. పనిచేయు గంటలు సరిగనిర్ణయించవలెను. భారతదేశమునందు రైల్వేయందు విదేశీయులచే పరిపాలించబడుచుండుటచే పనివాండుల న్యాయముదొరకెట్లు లేదు. రైల్వేలో పై ఉద్యోగుల వేతనము లభికముగనున్నవి. బాతికేదనుల పాటింపక ఉద్యోగములబట్టి జపాన్లో పనిచేయు వేతనముల నిర్ణయించవలెను. పై ఉద్యోగములందుగాడ భారతీయుల నియమించుచుండవలెను. బి. ఎ.కా. రైల్వే సమ్మెగూర్చి డెలుపును ఏజంటుగారి వరకును సంతృప్తికరముగ లేకున్నను ప్రజల సౌకర్యమునకై సమ్మె నిలుపుజేయబడవలెనని. తమయిబ్బందుల నివారించుకొనుటకు సమ్మె లేట్టుమాద్యమునకు రాయబారములు జరుపుటవలెనని పరిష్కరించుకొందురనియు చెప్పిరి.

అభ్యుత్థుల ప్రస్తుతము ప్రబలియున్న నిరుద్యోగమునకు గురైన డిల్లీ ప్రేమయూనియను భట్టునుండు కొన్ని లోపముల సవరింపవలెననియు, కార్యకర్తల సంఘములు భవవ్యయము గూర్చి పనివాండుల కేవలమునుగూర్చి యెట్టి నిర్బంధములు సుంపించుట. ఇండియాను రైల్వేవట్టుమును సవరించవలెను. ఇంగ్లీషు రైల్వేవట్టుములో పని ఇండియాలో గూడ తగవుల పరిస్థితులను పరిశీలించుచుండు మున్నగునవి సాపేక్షములైన రైల్వేవట్టుమును తగారుజేయవలెను. భారత కార్యకర్తలకు కాననసభల కన్నా అధికారములేదు. గావున ఇండియాలో కార్యకర్తల మహాసభ సాపేక్షములను ప్రతినిధులకు కాపినిపట్టించుట ప్రతినిధులనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధ చీకెకొనవలెనని విచారకరము. ఎస్.సి.లో 12 డెంగారు, బొంబాయి, మదరాసు కాననసభలలో 12, బీహార్ భువనంపూర్ పంజాబు బరౌలుయందు 8, మధ్యపరగణాలు ఆస్సామ రాష్ట్రములందు 8 గరు చొప్పున కార్యకర్తల ప్రతినిధుల ముందకు అని చెప్పి కార్యకర్తలలో వివిధ తరగతి జాతులవారు గూడ సభ్యులగుండ వలెనని కోరిరి.

ఎ.కా.ఎం. జోషిగారు గతవత్సరము కార్యవిధానము గూర్చి డెలుపును కాంగ్రెసునందు 57 సంఘములను వినిపింపిరి. మదరాసులో నిరుద్యోగ జరిగినసభయందుకోరిన ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు కానన సభలలో ప్రతినిధులను పంపలేదు. బొంబాయిలో 2, పంజాబులో నొకటి మధ్యరాష్ట్రములో నొకటి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో నొకటి మొత్తము పంపిరి. అంతర్జాతీయ కార్యకర్తల సంఘమువారు 1928 సం॥ నుండి ఇండియాలో నొకటి విలేఖరిని నియమించుట సభ మాడకనునని.

నూతన డిల్లీ, మార్చి 12:—రెండవనాటి సమావేశమునందు సభకు గి. సె. ను. మ. మ. రు. 80 తీర్మానములు గావించబడెను. గోస్వామి, జోగయ్య, చమన్లాల్ సకల త్యాగి, శివరాము మున్నగు రానాడు వచ్చియుండిరి. సభవారు వారికి నివేదిక మోసింది ప్రధాన కార్యదర్శి ఎ.కా.ఎం. జోషి ఎం. ఎ.కా.ఎం. గారియడ అమితముగ విశ్వాసము నూచించిరి. పనివాండుల తరపున దైర్ఘ్యముగ పోరాడుచున్న సకల త్యాగిగారికి స్వాగతమునగా వారిని పార్లమెంటునకు ఎమ్మెలొనిన బాటర్సెయ్ ఓటరులకు కృతజ్ఞత చెప్పిరి.

సకల త్యాగిగారు

సకల త్యాగిగారు సభలో నుపన్యసించుచు పనివాండుల యింకొకరి స్వాధీనమునందుండు వంతకాలము స్వాతంత్ర్యమును నడి కల్పింపవలెనని. కార్యకర్తల ముఖ్యము కార్యకర్తల స్వాతంత్ర్యము కొరకే ఉద్దేశించ బడినది. భూమిని నిరంకుశత్వమును తొలగించి కార్యకర్తలనే అధికారమునందుంచుటకు యీ ఉద్దేశము నూపించబడినది. ప్రతివారును విద్యావంతులగువారు చేచియుండవలెను. ఇంగ్లాండునందు కార్యకర్తల ముఖ్యము 1858 సం॥ ప్రారంభమయినది పిమ్మట నిర్బంధ విద్యావిధానము వచ్చెను. పాశ్చాత్య దేశములలో కార్యకర్తల ముఖ్యము గత ఏడేండ్లలో చా. ప్రాముఖ్యమునకువచ్చెను. ఇతర దేశములలో యీ ఉద్దేశమునకుల యెక్కువనుతే యుంటుందే యీ దేశములో త్వరగ నభివృద్ధి చెందవచ్చును. ఇండియాలో ప్రేమయూనియను ఉద్యమమునందు కొన్ని మార్పులను జేయవలెను. ప్రతికాభాసంఘము నెలకొక సభజేసి కరపత్రములను పంచిపెట్టుచు లెక్కలను సరిజూచుకొనుచుండవలెను. పనివాండుల సేవకులు విచారించుటకై విచారణకామిటీకట్టి సాపేక్షపడవలెను. అని సకల త్యాగిగారు సలహా జేసిరి.

తీర్మానములు

వి. దు. గం. ట. ల. సే. పు. స. భ. జ. రి. గి. న. విద్య కార్యనిర్వాహకసంఘము కాంగ్రెసు సభగా మారి తీర్మానముల చర్చించెను. నిరుద్యోగ గావించిన తీర్మానములే అన్నియు మరల గావించబడెను. సకల త్యాగికి భారత కార్యకర్తల తరపున సన్మానమునకు, చీనాపు భారత సేనలంపెడి ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుచు సేనలను వెంటనే రిప్పింపగోరుట, చీనాలో కార్యకర్తల సహాయమును చర్యల నభివృద్ధిచేయుట మున్నగు తీర్మానములు గావించబడినవి.

దక్షిణాఫ్రికా యూనియను కాంగ్రెసువారు ఆండ్రూసుగారి సలహా విన్నందు కభినందించుచు దక్షిణాఫ్రికా ఓడంబడిన జరుగుటచే భారతకార్యకర్తల ప్రతినిధులు ఆఫ్రికా జోనపు సరములేదని తీర్మానించిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోని భారత కార్యకర్తల నిరసనాపనకు యభివృద్ధికితోడ్పడవలెనని. యూనియను కాంగ్రెసువారిని కోరిరి.

కర్ణాటకములందు, గనులయందు టీ, కాఫీ, రబ్బరు తోటలయందు, యితర పరిశ్రమలయందు పనిచేయువారందరికి, (1) పెద్దవారికి ఓటింగు హక్కు, (2) 8 గంటల కాలనియము, 3. కనీసవేతన నిర్ణయమునకేర్పాటులు. 4. రోగము, నిరుద్యోగపు పరిస్థితులు భీమాలు, 5. మసలవారికి పంపుములు, వింతతులు లకు, అసాధ్యులకు ఉచిత వేతనములు, 6. బాలింతరాలు సహాయములు, 7. వారమునకొకసారి జీతములిచ్చుట, మున్నగు యేర్పాటులకు తగిన కాననములు గావించవలెనని తీర్మానించబడెను.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య కాంక్షచే కార్యకర్తలకు గలుగు యిబ్బందులు తొలగించుటకై సామ్రాజ్యమునందలి కార్యకర్తల సంఘములందు గలవి ఒకటేకట్టుగ పనిచేయవలెనని సభవారు అభిప్రాయము డెలుపుచు తీర్మానించిరి.

కర్ణాటకాధికారులు జీతము చెప్పించవలెననియు, ఆదివారములకు నెలపుదినములగ గడించవలెననియు, గనులలో అడుగున ప్రేమ పనిచేయునీయరాదనియు, ప్రభుత్వమువారు సాధ్యమైనంతవరకు సంపూర్ణ మద్యనిషేధవిధాన ములంబింపవలెననియు గోరుచు మరొకటి తీర్మానములు గావించబడెను. ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసువారు కోరిన ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు కార్యకర్తలకు కాననసభలలో ప్రతినిధులను పంపగ నందుకు నిరసనముచెల్పుచు తీర్మానించబడెను. ప్రేమయూనియనులకు అంతర్జాతీయ కార్యకర్తల సంఘములకు సభ్యుల గుర్తు ఆంగ్లోషియను యూనిటీ కమిటీవారి యత్నములను మెచ్చుకొనుచు త్వరలో సభ్యుల గుర్తువలెనని కోరిరి. రైల్వే పనివాండుల యిబ్బందుల గూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారణజేయ నిరాకరించినందుకు విచారము చెల్పుచు, ఇండియాను

రైల్వేవట్టుమును సవరింపగోరిరి. రాత్రి 8 గ. సభ ముగిసెను. కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షునిగ చమన్లాల్ గారు ఎమ్మెలొనబడిరి. ఎ.కా.ఎం. జోషిగారు కార్యదర్శి తిరిగిఎమ్మెలొనబడిరి. ముందుసభ కాన్ఫరెన్సులో జరుగును. (అ.ప్రె)

శింగారువేలుగారి సందేశము

ఎం. శింగారువేలుగారు ఢిల్లీలో జరుగు కార్యకర్తల సభాధ్యక్షుని కి యాది గు వ తం తి నం పి రి:—ప్రభుత్వ భావ పూర్వక మగు అభి నం ద న ముల సంపుకొనుచున్నాను. దేహముస్వస్థగ మంటచే రాలేక పోయినను నామనసు మీతోనే యున్నది. పనివాండులలో ప్రచారముజేయుటకు మనవత్తమును బాగుగ సంస్థాపన గావించు. కేవలము పనివాండులనుమే వారిని రక్షింపగలదు. కాంగ్రెసుప్రభువులు ఆశాభంగము కలిగింతురు. కాంగ్రెసువారుచురుకుగా పనిచేయదగిన అనకాశము మొన్నటి సమ్మె సందర్భమున తప్పిపోయినది. కార్యకర్తలు స్వయంసహాయమునై నాధారపడి యుండవలెను. అప్పువంతమున గాంధీమతము నశించుచున్నది. సకల త్యాగిగారు దానిని పూడ్చి పెట్టుచున్నందుకు సంతసముగ చున్నది మార్క్స్ గారి ప్రవచనములు సత్యముగనున్నవి. ప్రపంచమందంతటను భవిష్య నిరంకుశత్వము అడుగంటుచున్నది. చీనాలో పనివాండు ప్రభుత్వమును గాంచుదు. నిర్బంధము అసత్య ప్రచారములు శిక్షలు యెన్ని యున్నను కమ్యూనిస్టుమతము వ్యాపింపకమానదు. సోవియట్లు రిషియా టర్కీ పెర్షియా ఆఫ్ఘనిస్తానము చీనాదేశములలో సాంగత్యముకోరుదు. ఈ ప్రపంచము యింకను అభోగతి పాల్గొనుండ కమ్యూనిజమే కాపాడగలదు. కావున ప్రపంచ మాతమునకై శ్రద్ధతో పనిచేయుదు. (ప్రె.ప్రె)

రాజద్రోహ బోధన

కమ్యూనిస్టు పాఠశాలలపై ఆంక్ష

మర్చి, మార్చి 11:— రాజద్రోహమును, దైవ దూషణ పాఠశాలలందు 16 సంవత్సరముల ప్రాయముగల పిల్లలకు బోధించిన సేరముగ నిర్ణయించి శిక్షించవలెనని కామన్సుభ లో కోల్టాగారు బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. 218 మంది అనుమాలురు గను, 85 గరు ప్రతిపాలురుగాను ఆమోదించిరి, రెండవర్యా యము.

దేశీయమంత్రిగూడ సమ్మతిం చెరు. కార్యకర్తల సభ్యుల టిట్టిబిల్లునకవసరమే లేదనిరి. ఏదైన అట్టియుపద్రవమేర్పడిన ప్రస్తుతమందున్న శిక్షాస్ఫూర్తులు చాలననిరి.

దేశీయమంత్రి బిల్లునామోదించుచు ప్రస్తుతము నాకా పక్షమువారు ఏర్పాటుజేయుచున్న సోషలిజము సక్రమమై నదేయనిరి. సక్రమముగ సాగుచున్న సోషలిస్టు పాఠశాలలందు గలవారు కమ్యూనిజమన్యాయమేయనిరి. హద్దువారినపుడు శిక్షించుటకది యవసరమునిరి.

జనార్దన రంగనాయక స్వామివార్ల కల్యాణోత్సవము- ఏలూరు

15-8-27 స్వామి వాహనము చలనవృత్తికోత్సవము
16 తేది రాత్రి గురుదహనుంత వాహనములతో యెదురుకోల పుత్తవేమున్నా అనంతరం కల్యాణమహోత్సవము న్నూ కూచిపూడి భాగవతులలో ప్రశస్తి కెక్కినవారిచేత వీధి నాటకమున్నా.
17 తేది అశ్వగజవాహనములతో హోత్సవము.
18 తేది ఉదయం నవసంతోషములను, మధ్యాహ్నం యేలూరు బియ్యపు వర్తకులచే తయారచేయించబడి స్వామివారికి సమర్పించబడిన నూతనధోత్సవమున్నూ రాత్రి కూచిపూడి భాగవతుల వీధినాటకమున్నూ.
19 తేది శ్రీపుష్ప యాగోత్సవము.
16 తేదిలగాయతు 18 ఆఖరువరుకు తిరునాళ్లకు దుకాణములు అమర్చు కొనువారికి పండ్లు వగయిరాలు వేయించి చక్కని యేర్పాటు చేయడమైనది.

మోతే గంగరాజు జమీందార్.

బారిసాలు కారాగృహమునుండి విడుదల చేయబడిన శత్యాగ్రహ నిహరంజన ముకర్జిగారు ఖైదీలు ఆహార నిరసన ప్రత్యేకములించిన దార్త సత్యమనిరి. కామేశ్వరరావుగారు మరొకందరు రిషియనుండి నిరసనప్రత్యేకములించియున్నారని యీ కారాగృహాధికారులు వారికి సంకల్పవేసి ప్రత్యేకపు గడులయందుంచినందుకు ముకర్జిగారు చెప్పిరి.

చేటపర్వ వార్తలు

ఈ సంవత్సరము ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లుత్సవము కొనసాగుచు జరిగినది.

ఈనెల 14 వ తేదీని యిదట బోర్డు హిందూ ఆదిమండల పాఠశాలలోని బాలబాలికలకు భిక్షుజ్ఞానాభిషేకమును, శిక్షి బలిజ కలసులును కృష్ణాజిల్లా బోర్డు మదరాసు శాసన సభికులు ను వర ము|| రా|| శ్రీ జగ్గిం శెట్టి భీమయ్యగారి గౌరవితమున సభ జరిపి బాలబాలికలకు బహుమతులు మిఠాయి పంచి పెట్టబడినవి. ఏలూరు తాలూకా బోర్డు (పెన్సిడెంటు ము|| రా|| శ్రీ మాగంటి శీతయ్యచౌదరిగారు, యీ బాపిసీమచౌదరి బి. యస్. సి. గారు శిక్షి బలిజ పత్రికాధిపతి ము|| రా|| శ్రీ పాల వెంకన్నగారు మున్నగువారు సభ నలంకరించిరి. శ్రీభీమయ్యగారు వారికులముపట్ల గ్రామవాసులు చూపించిన జౌదార్యమును కొనియాడిరి.

తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షునకు విందు

ఈనెల 16 వ తేదీని మహారాజశ్రీ మాగంటి శీతయ్య చౌదరిగారికి ఏలూరు తాలూకా బోర్డు (పెన్సిడెంటుపదవి లభించిననందర్లమున గ్రామములు అభివృద్ధిపరచుచుండుటకు శిక్షి సభ జరిపిరి. భీమవరం తాలూకా బోర్డు డైన్ (పెన్సిడెంటును, ము|| రా|| శ్రీ చంకలూరి నారాయణరాజుగారు ఆధిపత్యము వహించిరి. డి|| బి|| మె. రామచంద్రరావుపంతులుగారు పి. పెద్దిరాజుగారు, సోమంచి శీతారామయ్యగారు, క. లక్ష్మీకెరు మాట్లాడుచౌదరిగారు, పట్నాల గోపాలస్వామిగారు, జగ్గిం శెట్టి భీమయ్య యం. యల్. సి. గారు మా. బాపిసీమ చౌదరి గారు మున్నగు ప్రముఖులు చాలకందిచ్చేసిరి. శ్రీమత్తానాథు బ్రహ్మయ్యగారు ఖడ్గరుగడ్డపై అచ్చొత్తింపబడిన అభివృద్ధిపత్రమును చదివి సమర్పించిరి. శ్రీవారిచై రచింపబడిన పద్యములు చదువబడెను శ్రీ చౌదరిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు శ్రీమిర్జా పురం రాజాగారు జిల్లాలోని ముఖ్యముగా పశ్చిమగోదావరిలో తాలూకా బోర్డుల అధ్యక్షుల నిరూపకములకై సల్పు దుస్తుల త్రములు తాము యీ పదవికి నిలబడుటకు కారణమును బోగోలు డిన్నరుపార్టీ నాడు జరిగిన యుదంతములను తెలిపి మెంబర్ల యొక్కయు ప్రజల యొక్కయు సహాయముండినగాని నేకృత్యకృత్యములు కాజాలని గర్వరాహిత్యమును వెల్లడించిరి. ప్రేక్షకుల కెల్లఱకు నుపహారములు పంచి పెట్టబడినవి.

గత నెల 18వ తేదీని సుమారు రు 400 లు విలువగల కి గడ్డివాములు తగలబడినవి. ఎవరో నిప్పంటించివారని తెలిసి దర్జాపులు గొలింపబడుచున్నవి.

యేలూరు తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులకు మహారాజశ్రీ మాగంటి శీతయ్యచౌదరిగారికి సమర్పించిన అభివృద్ధిపత్రము.

ఆర్యవర్య!

విరకాలమునండి ప్రజాసేవయం నభిలాషంగలిగి కృషి చేయు శుంకిన తాము నేడు ఏలూరు తాలూకా బోర్డున కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడినందులకు మాట్నావయపూర్వకాభివృద్ధిపత్రము లిప్పించుచున్నాము. తమ స్వీయగ్రామము లిట్టిభివృద్ధిపత్రముల యొకిండుక విరుద్ధముగ గన్నట్టివను మీ రీగ్రామమున కొనర్పినట్టి యపారసేవను బట్టియు, తాలూకా, జిల్లాబోర్డుల సభ్యులుగను శాసనసభ్యులుగను ఉండి జేకాభివృద్ధి కన్నదాయకములను, రాజకీయపక్షముల తేరిక స్వస్వర్యమును పవర్థకతోను, దీక్షతోను నిర్వహించి స్వగ్రామమునకు వన్నె తెచ్చుటచేతను మేము సగర్వముతో మిమ్ము సన్మానించుచున్నాము. రైతు సోదరుల కష్టములంజెల్ల పాల్గొని వానిని బాపులు కెల్లవేళల బాటుపడుచుండునట్టియు, కంట్లోను సమయమున నేమి యితరసమయములం నేమి అనేకవిధముల బ్రజలకు దోడ్పడియుండినట్టియు మీ బోటి ప్రజాసేవకులను తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులవది కెన్నుకొనిరనుట యొక యతిశయోక్తి కాదు. తామివపని నిష్పత్తుపాతబుద్ధితో నిర్వహించెదరు గాక యనియు, స్వగ్రామమునెడగల యిట్టి యభివృద్ధిపత్రమునే బోర్డులోని గ్రామములన్నిటిపట్లను వహించి ప్రజాభివృద్ధియలకు నాశయములకు ననుగుణ్యముగ గ్రామమునకు కీర్తియు గౌరవమును తెచ్చునటుల కృషి యొనర్చెదరు గాక యనియు గోరుచున్నాము.

భగవంతుడు మీకాయుధారాజో శైశ్వవ్యవస్థలన్ని రక్షించుగాక! భారతమాత మీ మృగీర్వదించుగాక!

(మిక విలేఖరి)

జాతీయవారము - మహాత్ముని ఆదేశము

విప్రిలు నెల రోజు తేదీ మొదలు 13 వ తేదీ వరకు

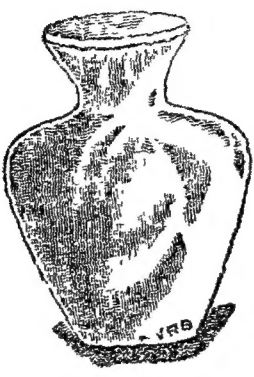
భారతజాతి యీవారము నెన్నటికిని మరువగూడదు. ఖడ్గరును కొనుట - అమ్ముట - నూలువగు కుట-వడికిన నూలు నంతను భారతతంత్రుకారకసంఘమునకు విరాళముగా పంపుట-ఖడ్గరుపనియం దే నిమగ్నులగుట-వీనిని ప్రజలీవారమున ముఖ్యముగా జరుకవలెను.

వక్రకుల కొకసలహా!

అంబేద్కర్ "ఉమ్మిడి" పేరుతో 2802.

అలోచన ఎందుకు! నిర్భయముగా వారివారి స్వస్థలములనుండియే

లాభమును శ్రమపడకయే గడించవచ్చును.

ప్రతి ముఖ్యపట్టామనందును మకు ఏజంట్లు కావలెను. వారికి వెంశి, బంగారునగలు, పాత్రలు, వేడుక సామానులు, పుష్కరాగములు, కంపులుచే కట్టబడిన మోపులు, తోడులు, జేసరీలు, మొదలగునవి బోహదా సరఫరా చేయబడును. నవరం బంగారుకు, సీమవెండికి పూచీ నియ్యబడును. పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, (1842-2) నగల వర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మహా ఘనత వహించిన నిజాం సర్కారువారి ఇనుపదారి

(ప్రజలమిత్రులకారం ఇంజనీరుగారి సాహసవీర్యము)

భద్రాచలం శ్రీరామనవమి వ్రత్సవము

శ్రీరామనవమి వ్రత్సవమునకు పోదలచిన యాత్రీకులు భద్రాచలమునకు 20 మైళ్లుమాత్రం దూరములోవున్న, నైజాంరైల్వే కొత్తగూడం స్టేషనుకు టికెట్లు తీసుకోవలయును.

వ్రత్సవ కాలములో జెబవాడ కొత్తగూడంలమధ్య ప్రతిదినమున్ను, అవసరమునుబట్టి యింక యెక్కువ తరుచుగానున్న రైళ్లు నడవబడును చాలినంత మంచి నీటిసదుపాయమున్ను, ఆహార వసాధములున్ను కొత్తగూడం వద్ద యేర్పాటు చేయబడినవి.

ట్రాఫిక్ మ్యానేజరు ఆఫీసు,

శికింద్రాబాదు 71-వ, మార్చి, 1926

బి. వెడ్డి

ట్రాఫిక్ మ్యానేజరు

SALEM DYE-WORKS SYNDICATE Ltd, SALEM.

చాయనూలును తయారుచేయు శాల.

Advertisement for Salem Dye-Works Syndicate Ltd, Salem. Includes text about dyeing services, prices, and contact information. Features a table with dye types and prices.

అబ్దులు రషీదునకు ఉరిశిక్ష

శ్రద్ధాసంధుని హత్యకేసునందు తీర్పు

హైకోర్టులో అపీలు చేయబడును.

నూతనదిల్లీ, మార్చి 14:- నెహ్రూజిజ్ఞాప్తమగు నేడు దయము శ్రద్ధాసంధునిని చంపిన సేరముచే విచారించబడిన అబ్దులరషీదు ముద్దాయికి ఉరిశిక్ష తీర్పు జెప్పిరి. ముద్దాయిని 802 పీఎల్ కోడు ప్రకారము స్వామిని 1926 డిసెంబరు 28 వ తేదీన తునాకితో కాల్చిచంపినందుకు విచారించిరి. ముద్దాయికి పిచ్చితదనియు, నేరభూషణనియు ఎ స స రు ల లో ఎక్కువ మంది యభిప్రాయముతో న్యాయమూర్తి యేకీభవించి ఉరిశిక్ష విధించెను. ఈశిక్షను హైకోర్టువారు ఖాయపరుపవలెను. ఈశిక్షపై లాహోరు హైకోర్టునందు అపీలుచేయబడునని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త.- పారసంది రామశాస్త్రిలుగారు ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రగతులకు యగు సన్నయభివృద్ధి కుదు రచించిన ఆంధ్రవాఙ్మయమున కిది చక్కని తెలు. వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన ఆంధ్రవాఙ్మయము వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయకర్తృకము కాదనవారి వాదములన్నియు సప్రమాదముగా ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము తెన్నియొ కలవు. నెల 0-12-0. పోస్టేజి చేటు. మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతిక 7. తంబుకెట్టివిధి, మద్రాసు.

తోటోమోమోమో

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

తప్పు

టీచరు—రెండు ఆఫ్టర్లు పేనున్నది. ఇంకా తప్పే మీటి?

విద్యార్థి—వాటిలో ఒకటి ఎద్దండి.

నాటకం

నాటకం ప్రారంభం కాబోతుండేను. ఎంతసేపటికీ ప్రేక్షకులు రాలేదు. చిట్టచివరకు ఇద్దరు వచ్చిరి మానేడరు—మీ టిక్కెట్లు ఏదీ?

పుల్లయ్య—అయ్యో నాకు ఫ్రీ టిక్కెట్లు ఉండండి. మానేడరు—అయితే, లోపలికి పో.

పుల్లయ్య—నేనూ, మాతమ్మకు పోవాలి. ఇద్దరికీ ఒక్క టిక్కెట్టు పనికి వస్తుందా?

ఎగుమతులు

ఉపాధ్యాయుడు—హిందూదేశమునుండి ఇంగ్లండుకు రవాణా అయిన పత్తి ఎంత? ఏసంవత్సరం లెక్క అయినా చెప్పు.

విద్యార్థి—సంవత్సరం 1569-అండి.

ఉపాధ్యాయుడు—అంత పూర్వపు సంగతికూడా నీకు తెలుసునా?

విద్యార్థి—తెలుసునండి.

ఉపాధ్యాయుడు—ఎంత పత్తి?

విద్యార్థి—ఏమీ రవాణా గాలేదండి.

విగ్రహం

టీచరు—విగ్రహానికి కట్టుకున్నది, కాని అది ఏంచెయ్యలేదు?

బాలుడు—చూడలేదు.

టీచరు—విగ్రహానికి చెప్పులున్నాయి. అది ఏంచెయ్యలేదు?

బాలుడు—వినలేదు.

టీచరు—బాగుంది. విగ్రహానికి ముక్కుఉంది. అది ఏంచెయ్యలేదు?

బాలుడు—నోసకోలేదు.

ప్రాము

ప్రాము—సంవత్సరం—బండి ఆగండి, దిగవద్దు.

ప్రయాణికుడు—వాకు దిగటం చేతవును.

కండక్టరు—ఏం చేతవును? నీవు కిందపడి, ముఖం బద్దలు పడేనువంటే, నవ్వుపడేది, నేను.

ప్రాణం

ఒకడు—నీవు చదివే నవల, బోధగా ఉందా?

ఇంకొకడు—ఇద్దరినీ చదివిన కథ కనిపిస్తుంది.

ఒకడు—అయితే పుస్తకంలో ప్రాణం ఉందన్నమాట!

రయిలు

భాగ్యం, భర్తలకు రయిలు తప్పిపోయెను.

భర్త—నీవు చీర కింగారింబలంతో ఆలస్యమయింది. చీరవాడే రయిలు ఉండేదే. రెండో రయిలు వచ్చిందాకా, నూళ్ళవారే.

భార్య—మీరున్నట్లు లొంగడంపెట్టారు. లేకపోతే, రెండు రోజులుకొసం స్టేషనులో ఇంతసేపు పడివుండవలసివచ్చేది కాదు.

సోమరి

ఉపాధ్యాయుడు—క్లాసులోకట్టా సోమరిపోతుఎవరో నీకు తెలుసునా?

బాలుడు—తెలియదండి.

ఉపాధ్యాయుడు—నీకు తప్పకుండా తెలుసును. అందరూ లెక్కలుచేస్తుంటే, ఈరికేమూర్ఖుని దిక్కులుచూసేది ఎవరు? బాలుడు—తమకేనండి.

పెద్ద

నాటకంమానేజరు—మీనాటకం, చాల పెద్దదండి. మేము ఆడలేము.

గ్రంథకర్త—అట్లాఅయితే నాటకకాలను, పెద్దది చేయండి.

జంకచర్మం

పాపయ్య—ఇది నిజమయిన జంకచర్మమేనా?

అంగడివాడు—తప్పకుండా.

పాపయ్య—మరికిగావుండే?

అంగడివాడు—జంక కిందపడ్డప్పుడు, దుమ్ముయింది.

నత్తి

సంపాదకుడు—పంక్తి కొకమాటయినా లేదు, మీనాటకానికి ఇకనుంచీ మాటలుబట్టి డబ్బిస్తాగాని పేజీలను బట్టి డబ్బియ్యను. తరువాత గ్రంథంలో గ్రంథకర్త ముగ్గురు నత్తివాళ్ళను ప్రవేశపెట్టెను. గ్రంథమంతా మాటలతో నిండిపోయెను.

డ్రెస్సు

మొదటిప్రేక్షకుడు—రాత్రి స్త్రీవేషం వేసినవాడి డ్రెస్సు బాగుందాలేదా?

ఇంకోప్రేక్షకుడు—బాగుండలేదు. వికారంగావుంది.

మొదటిప్రేక్షకుడు—ఒకవిధంగా బాగుంది. నాటకం అయితరువాత, మల్లీ ఊడవకుండా పరిపాలింది.

లప్పు

ఒకడు—పుల్లయ్య నావద్ద రూపాయి ఖదులుతీసుకున్నాడు.

ఇంకొకడు—మల్లీ ఇచ్చితేకాదా?

ఒకడు—నేనిచ్చిన రూపాయ మల్లీయిచ్చేసాడు.

ఇంకొకడు—ఎట్లా?

ఒకడు—రూపాయి మారలేదట.

ఒక్కరోజు

ఉపాధ్యాయుడు—ఒక్కరోజున జరిగినసంగతు లేవయినా ఉంటే చెప్పు.

బాలుడు—మాఅమ్మ మానాన్న ఒక్కరోజే పెళ్లి చేసుకున్నారు.

నమ్మకం

ఒకడు—చూడటమే నమ్మకానికి ముఖ్యం.

ఇంకొకడు—నిన్ను ప్రతిరోజూ చూస్తూనేఉన్నాను. నమ్మడంలేదే?

పదును

ఒకడు—అయ్యో, తమవద్దకత్తులునా కత్తెలయినా వున్నవా, పదునుపెట్టుతాను.

యజమాని—నాదగ్గరలేవు కాని, బుద్ధి పదునుపెట్టగలవా?

ఒకడు—తమకు బుద్ధి ఉంటే, పదునుపెట్టగలనండి.

గుణం

రామయ్య—భార్యభర్తలకు వ్యతిరేకగుణాలుంటే, నుఖంగాఉంటారట.

సోమయ్య—అందుకేనే, మాపిల్లవాడికి డబ్బుగలసంబంధం ఏమయినా దొరకుతుండేమో అని విచారిస్తున్నాను.

సోడా

బాలసారి—ఈప్రభాలో ఎక్కడయితో ఒక సోడాబుడ్డి దొరుకుతుందా?

చిచ్చగాడు—ఒక్కబుడ్డిఎక్కడదొరుకుతుందో తెలియదు. రెండుబుడ్డుదొరికేటోచూపించనుంటే చూపిస్తాను.

అల్లరి

స్నేహితుడు—రాత్రిల్ల మీపిల్లలిద్దరూ అల్లరి చేస్తారా ఏమిటి?

మల్లయ్య—చేస్తారుగాని, ఒకరి అరుపులో ఇంకొకరి అరుపు వినబడదు.

బోను

భార్య—మీరు బజారునుంచి వచ్చేటప్పుడు ఎలికబోను తీసుకురండి.

భర్త—నిన్న తెచ్చాగా?

భార్య—నిన్నటి బోనులో ఎలిక వుంది.

పోలిక

నాబ్రమ్మ—మీ పిల్లవాడు అంతా తండ్రి పోలికే.

రాజమ్మ—ఎండలచేత పిల్లవాడు అట్లావున్నాడు. కాని లేకపోతే బాగుండేవాడే.

ఏడు

సోమయ్య—నేను ఇయ్యవలసింది ఏడణారేనే. బిల్లు మీద ఎనిమిది అణాలు వేసారేమి?

కాఫీహోటలువాడు—ఏడు సంఖ్య అవచ్చు మని ఎనిమిది వేసానండి.

పని

యజమాని—సమయానికి వచ్చావు మాయింట్లో పాత రతనాలే. నీవు రాకముందు ఎవరినయినా పిలుస్తామని తూర్పున్నాను.

చిచ్చగాడు—అట్లాగా అండి. నేను ఎవరినయినా పిలుచుకువచ్చేదా?

జ్వరం

సెలవుచీటీలో ఇట్లా వ్రాసివుండెను.

అయ్యో, మాపిల్లవాడే ఇన్వాలిడ్ జ్వరంవచ్చింది. జ్వరం నిమ్మరసము తే, కేళువస్తాడు.

మానాన్న.

రొద

పిచ్చయ్య—అరొద ఏమిటి?

వైద్యయ్య—నాళ్ళ అమ్మాయి సంగీతంపాడుతున్నది.

పిచ్చయ్య—సంగీతమా? కుక్కనుచంపుతున్నారనుకున్నాను.

మోటారు

పోలీసువాడు—నీబండిని ఆపవలెనని చేయసంజ్ఞ చేసాను, చూడలేదా?

మోటారుబండివాడు—చూశానండి.

పోలీసువాడు—అయితే ఎందుకు ఆపలేదు?

బండివాడు—గంటసేపు కష్టపడితేగాని, బండికదలలేదు. మల్లీ ఆపితే, ఇంకొంట పృథాకపుతుందని, ఆపలేదండి.

గంధర్వపత్రిక

3395

బయస్కోపు, నాటకము, మేళములు, హాస్యము, సంగీతము, కథలు, చతుష్టవికళలు, భాషలు మున్నగు నాగర సమస్యలకు సచిత్రమాస పత్రిక - సంవత్సరచందా ఒకరూపాయిమాత్రమే! వలయువారు:—గంధర్వమహల్-విజయనగరం.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహకవి వష్టిపూర్తి

ప్రథమ సంవత్సరభాద్రపదములో (24-9-1937) జరుగును. వార్షిగ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చుగమన్నవి. 10 సంపుటముల వెల 25 రూపాయిలు. చందాధనము అద్వాంసుగా పంపవలెను. ఒకేమారుగ పథకవేసి వారు దరఖాస్తుతోరు 10 లున్న, మిగిలిన రు 15 లు వెల 15 రు 5 వాళ్ళు న మూడువాయిదాలుగానున్న చెల్లించవచ్చును. మునియ్యగారు ఖర్చులు చందాదారులే భరించవలెను. మొదట రిజిస్టరు నెంబరు 500 నుంచి చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి 10 సంపుటములు పంపబడును. కొద్దిప్రతులే అచ్చుగమన్నవి గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను. లక్ష్మీనృసింహాగారి మౌతన గ్రంథములు:—

- (1) ప్రహ్లాద నాటకము.
- (2) కర్పూరమంజరి (రెండవ భాగము)
- (3) భాగవత కథామంజరి.
- దరఖాస్తులు, మునియ్యగార్ల వగయిరాలు.

పాల్ గురుమూర్తి,

ఇన్ని గుంటు, రాజమండ్రి అని పంపవలెను.

దురదచే గలుగు చర్మవ్యాధులవలన

యేల బాధపడెదరు?

Zam-Buk

చే ఉపశమనమును స్వస్థతయు గలుగును. విచిత్రమైన ఓషధుల

చర్మ-నివారిణి

దీర్ఘకాలముగానుండి నీరు కారునట్టి, ఎండినట్టి లేక గజ్జి సంబంధమైన ఎక్కువ చురుకైన చర్మవ్యాధులు, చాకలగజ్జి, విషరక్తము, ప్రణాములు, గడ్డలు, తామర పాదములందు లేక కాళ్ళయందు పుండ్లు మొదలగునవి ఎప్పుడును జామ్-బుక్ చే ఉపశమనము గలిగించబడి కుదర్చబడునని మీరు నమ్మనవచ్చును.

జామ్-బుక్ అపరూపమైనట్టి, మిక్కిలి అమూల్యమైన ఓషధుల సత్తునుండి పరిశుద్ధముగాను, నాజుకుగాను తయారుచేయబడినది.

కుళ్ళిపోవునట్టి జంతువుల కొవ్వు, ఆవక్యమైనట్టి, లోహసంబంధమైన ఓషధులు యిందులో చేర్చబడినవి.

బాధకరమైన చర్మవ్యాధులకు ఉపశమనమును గలిగించి వాటిని కుదుర్చుటయందును, పరిశుద్ధతను గలిగించుటయందు జామ్-బుక్ సమానమైనదేదీయు లేదు.

విషసంబంధమైన పురుగులను నాశనమొనర్చి, పారదోలును. మంటగాను, దురదగానుండునట్టి స్థలమునకు స్వస్థతను గలిగించును, వాపుగానున్న స్థలములందు వాపును తగ్గించి, క్రుళ్ళును, వ్యాధిని తొలగించి, నూతనమైనట్టి, ఆరోగ్యకరమైన చర్మమును గలిగించును.

జామ్-బుక్ కఠినమైన ఆరోగ్యపద్ధతుల ననుసరించి తయారుచేయబడుచున్నది, ఉపయోగించునట్టివారి చేతులకు ఉంచునంతవరకు చేతితో తాకబడుట లేదు.

జామ్-బుక్ Zam-Buk

గాయములు, కాళ్ళులు, పురుగు కాటులు, పాదములందు ప్రణాములు మొదలగునవి ఇంద్రజాలమువలె జామ్-బుక్ చే ఉపశమనము గలిగించబడి, కుదర్చబడుచున్నవి. నేడే ఐక బుడ్డిని కొనుడు కుటుంబసైన్స్ ది 1 కి ధర్మ రు. 1-0-0 లేక రు. 2-4-0 ప్రతిస్థలమునందు బొంబం దుకాణములందు దొరకును లేక మా ఏజంట్లు. మెదర్స దాదా అండు కో, ఎస్టా నేడు, మద్రాసు, వారిసర్ల దొరకును.

జంతువుల కొవ్వు యిందులో

చేరుటలేదు

బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము

గతనెల 21వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము బందరు పురపంచమున శ్రీయంత్ర క. చిదంబరరావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున జరిగిన బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల సమావేశములో ఈ క్రింది విధమున తీర్మానములు గావించబడెను.

1. బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘమునకు మ-రా-శ్రీ కట్టమూరి చిదంబరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగా ఈ సంవత్సర ముండుటకు తీర్మానించడమైనది.

2. ఈసంవత్సరము బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘమునకు చెరుకువాడ వెంకట నరసింహారావుగారు ప్రధాన కార్యదర్శిగను, పాలవర్తి ఆంజనేయులుగారు సహాయ కార్యదర్శిగను నుండుటకు తీర్మానించడమైనది.

3. అధ్యక్షులు, యిద్దరు కార్యదర్శులు గాక యీక్రింది ఎనిమిది మందిని కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

1. మ-రా-శ్రీ మల్లె శివరామకృష్ణయ్యగారు
2. ,, చిట్టా సుందరరామయ్యగారు
3. ,, తాడేపల్లి చినశ్రీరాములుగారు
4. ,, కోకా అహోబలరావునాయుడుగారు
5. ,, అయ్యంగి వెంకటకృష్ణారావుగారు
6. ,, సునల్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు
7. ,, పెనుమర్తి లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు

మీరుగాక మిగిలిన ఒకసభ్యుని కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు ఎన్నుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

4. ఈసంఘమునకు 5 కోరముగా నిర్ణయించడమైనది. ఒక పర్యాయము సభను సమావేశపరచవలెను. కోరము కాని పక్షమున ఆసభలో చర్చించవలసిన విషయములను సర్పి-లేవను వలన సభ్యుల అభిప్రాయమును పుచ్చుకొని తీర్మానించవచ్చును.

5. బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘసాధారణ సమావేశమునకు కోరము 9 తొమ్మిది నిర్ణయించడమైనది.

6. ఈక్రింది అయిదుగురు జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమునకు ఎన్నుకొనడమైనది.

- (1) కట్టమూరి చిదంబరరావు పంతులుగారు.
- (2) మల్లె శివరామకృష్ణయ్యగారు.
- (3) చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావుగారు.

ఇందులో మిగిలిన యిద్దరు సభ్యుల పేర్లను కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు నిర్ణయించవలెను.

7. శ్రీ మహాత్మ్య గాంధీ ఖద్దరునిధికి రు 1116 వెయ్యి నూట పదహారులయినను వసూలుచేసియిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

చె. వెం. నరసింహారావు,

ప్రధాన కార్యదర్శి.

గ్రామోద్యోగసులకు విజ్ఞప్తి

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా గ్రామోద్యోగీయుల సంఘముల తరపున యాదినవవారము 14-8-27 తేదీని మదరాసు శాసనసభలో చర్చించునట్లు గ్రామోద్యోగీయుల వేతనాభివృద్ధి చర్చకు వచ్చియుంటిమి. మేముతప్ప ఆంగ్లజిల్లాలనుంచి మరెవ్వరూ రాకుండుట కోరినీయుము. తమిళజిల్లాలనుంచి చాలా మందిని సోదర గ్రామోద్యోగీయప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. యిప్పటికి సుమారు 7 సందర్శనముల క్రిందటనే ప్రెసిడెన్సీ గ్రామోద్యోగీయుల సంఘము స్థాపింపబడి గవర్న మెంటువారి చేతి 2-11-25 తేదీని రిజిష్టరుచేయబడిన దని వినుటకు సంతసించుచున్నారము. మేము ఆసోదరగ్రామోద్యోగీయ సోదరులతో సంప్రదించి ప్రెసిడెన్సీ గ్రామోద్యోగీయ సంఘముకు సంబంధించిన ప్రెసిడెంటు శక్రటరీగార్లతో ముచ్చటించి ఆసంఘ రికార్డు కొంతవరకు చూచినారము. చిరకాలముక్రిందటనే ప్రెసిడెన్సీసంఘము స్థాపింపబడిననూ యంతవరకు ఆంగ్లదేశమునకు తెలియకుండుటకు విచారరముగానున్ననూ యిప్పుడైననూ ఆంగ్లసోదరు లీసంగతి యెరుంగగలభాగ్య ముచ్చివందులకు సంతసించుచున్నాము. వారివలెనే ప్రతి తాలూకావారును తాలూకా, జిల్లాసంఘములు స్థాపించి వాటిని రిజిస్టరుచేయించి ఆసంగతి ప్రెసిడెన్సీసంఘముకు తెలియజేసి దానికి అట్టిసంఘములు వుపసంఘముగా యేర్పాటుచేయగోరెదము. తమిళసోద

రులు మేముకలసి గ్రామోద్యోగీగ్రామోద్యోగీయులు చాలామంది మదరాసు శాసనసభ్యులకున్నా గవర్న మెంటు మెంబర్లకున్నా విన్నవించుకున్నాము. వారు 14-8-27 తేదీని శాసనసభలో జరిగినచర్చలో సహాయపడినందులకు కృతజ్ఞుల మనమన్నాము. 14-8-27 తేదీని మదరాసు శాసనసభలో జరిగిన తీర్మానము లిందు బొందుపరచుచున్నారము.

1-4-27 లగాయతు అన్నిగ్రామములకున్నా అనగా జమిందారీ గవర్న మెంటు అగ్రహారం మొఖాసాగ్రామాదు లన్నిటిలోను కరణం అగ్రహారం మనసబలందరికి నెలకు రు 15 చొప్పున జీతముయిచ్చుటకున్నా గ్రామనాకర్లకు నెలకు రు 10 చొప్పున జీతములు యిచ్చుటకున్నా తీర్మానింపబడెను. తమిళిలు 14-15 తేదీల ఆంగ్లప్రతికలలో చూడవలెను. యితేటితో విరమించక ప్రతితాలూకాలోను సంఘములుయే ర్పరచి అట్లే జిల్లాసంఘములయేర్పరచి వాటినిరిజిస్టరుచేయించి ప్రెసిడెన్సీసంఘము వుపసంఘములుగాచేర్చి కృషిసల్పినగాని మన యిక్కట్లు దీరవనియు మనకు గమ్యస్థానమదియనియు అందరు గ్రామోద్యోగీయ సోదరులకున్నా మనవిచేయుచున్నారము. రాబోవుజూలై నెలలో ప్రెసిడెన్సీ గ్రామోద్యోగీయుల కాన్ఫరెన్సు పెదతిరుమలలో జరుగునని తమిళసోదరులు తెలిపిచ్చిరి. కాన ఆసభకు గ్రామోద్యోగీయ సోదరులందరూ రాగలందులకు కోరెదము.

నిడమర్తి గుర్రాజు.

గ్రామోద్యోగీయ పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సంఘశక్రటరీ నిడమర్తి, పెంటపాడుపొట్టు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

యీడూరి బాలకృష్ణమూర్తి, ఆగ్రా.

చన్నాప్రగడ లక్ష్మీనరసింహము.

ఇంగ్లండునుండి వచ్చిన క్రికెటుజట్టు కా ప్రస్తుత గిరిగను గారు జట్టుతో ఇంగ్లండునుంచోవు సందర్శమున భారతీయులు తమకొనసిన స్వాగతమునకు కృతజ్ఞత తెలిపిరి.

పంజాబు ఇండిట్రియాలబాంకి కేసుసందర్శమున నిందితుడుగనున్న దివాను మంగలసింగుగారిపై లేబడినకేసు మార్చి 15-వ తేదీ విచారణకు లేబడును.

ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రము

చెన్న పురి శాసనసభయందు తీర్మాన మంగీకరింపబడెను

అనుకూలురు 39, ప్రతికూలురు 32

గ్రామోద్యోగుల వేతనములు

భలహారానంతరము తిరిగి శాసనసభవారు సమావేశమై చెన్న పురి గ్రామోద్యోగుల జీతముల హెచ్చింపవలెనను తీర్మానముపై నిశ్చయము చేర్చుటచేసెను. ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇటీవల కొంతకాలముగా గ్రామోద్యోగుల సంఖ్య హెచ్చినది నుడివెరి. గ్రామోద్యోగుల జీతములకు ప్రత్యేకించిన మొత్తమును మించకుండ, జీతముల హెచ్చింపుటకు తమ కాక్షేపణలేదని చెప్పెదరు అనగా గ్రామోద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గించి సవరు మొత్తముతో మిగిలినవారి జీతముల హెచ్చించవలసి వారియుద్దేశము. ఇదిచాల అన్యాయము. గ్రామోద్యోగులకు వ్యాయము గలుగజేయవలసిన సమయము వచ్చినది. ప్రభుత్వమునా రీతియమును సానుభూతితో విచారించెదరని నమ్ముచున్నాను. విశ్వనాథరావు, అర్జునస్వామి ఉడయారాగార్లు తీర్మానమును బలపరచిరి.

పిదప తీర్మానమును వోటునకు బెట్టగా ఇందమించు ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. ఒకరెవెన్యూసభ్యుడు మాత్రము ప్రతిపూలముగ నుండెను.

ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్ర తీర్మానము

చెన్న రాజధానియందలి తెలుగుమాట్లాడు సమీపస్థుల జీతములెల్ల శాసన, పరిపాలన, న్యాయసంబంధమున కార్య నిర్వహణముకై ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రముగ నిర్మింపవలయునని గవర్నరుజనరలుగారికి శిఫార్సుగావింపవలసినదిగ ఈసభవారు చెన్న పురి ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సుగావింప చున్నారు. అను తీర్మానము నుపసాదించుచు,

శ్రీ పిల్లలమ్మరి ఆంజనేయులుగారు

ఇట్లు ప్రసంగించిరి:- నా కవపాదించుటకు భాగ్యమువల్లిన ఈ తీర్మానమున కీ సభయందలి వాతావరణము కేవలము ప్రతి కూలముగాదని తెలపచుచున్నాను. ఇటీవల కొలదికాలముక్రిందట నే మరొక శాసనసభ ఇట్టి తీర్మానమే ఒకటి ఉపసాదించెను గాని జనుప్రభువు గాబాలకపోయెను. అతీర్మానమును ప్రతిఘటించినవారు తెల్లిన కారణములు చాల తక్కువ. రాష్ట్రీయ శాసనసభ్యు లి వి య మై కోరియుండలేదనిరి. నిశ్చయముగ తనభావమును ప్రకటించుటకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముగల ఈ శాసనసభయందే ఈ తీర్మానము బయల్పెట్టవలయుండవలసినది. కాని దుర్వృత్తవశమున జననీధానములతో తీర్మానమునకు నోచేను ఒసంగబడినను వెంటనే చర్యకురాకపోయెను.

నేటకొన్నిసభలలో ప్రభుత్వసభ్యులు చెప్పిన కారణమేమన ఈవిషయమై ఆంధ్రులందే ఏకీభావ ముండజాలదని శంకించిరి. ఆంధ్రమహాసభల కధ్యక్షతనహించిన ముగ్గురు ప్రముఖుల సీసభయందే కన్ఫెసుటకు సంశయించుచున్నారు. అందొకరు వెనుకటి మంత్రివర్గములోనివారు (పానుగంటి రామారావుగారు) మరొకరు ప్రస్తుత మంత్రివర్గమునందు సభ్యులు (గొల్లపి. రంగనాథముదలిమారుగారు) ఆంధ్రోద్యమమునందు సర్వ పరమ రామ పాత్రోగారు ప్రధానస్థానమును గైకొనియుండిరి.

సర్ పాత్రోగారు:- జేమ! ఆంధ్రోద్యమమును!

పి. ఆంజనేయులుగారు:- ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రము ప్రత్యేక ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములకై ఆంధ్రోద్యమము ప్రారంభమైనది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పి పరల చెమకకు ముందుట సమంజసముగాదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమును చెన్న రాజధానియందే ప్రత్యేకింపవలసినదను నభిప్రాయము వ్యాప్తికొంది 15 సంవత్సరములాయెను. దినుటకు పీఠులుగలవారును, గ్రహించుటకు బుద్ధిగలవారెల్లరును, ఆంధ్ర మహా జను లెల్ల రి వి య మై చాల కాంక్షతో, పట్టుదలతో నున్నారని ఎరుంగకపోరు. రెండువేల సంవత్సరములకు ఆంధ్రరాజులు విస్తార భూభాగముల నేలియుండిరి. మన మిప్పుడు నివసించియుండిన చెన్న పురి గూడ ఈస్థులందొక్కరి కంటెనెవారికి ఒకానొక ఆంధ్ర ప్రభువుచే పారితోషికముగా నొసంగబడెనని తెల్లిన, గొల్ల సభ్యులకు కొంతవరకు ఆశ్చర్యము జనింపవచ్చును. 1910 సం॥ ప్రాంతముననే ఈ మహోద్యమ ముకురించి క్రమక్రమముగ సంవత్సరమున

కొక మహాసభ జరుపబడుచువచ్చెను. గౌరవనీయులగు అధ్యక్షులును ఈ మహాసభయందు చత్యంత్రశ్రద్ధతో పాల్గొని యుండిరి. (వినుకువినుకు) బాపట్లయందు సమావేశమైన ప్రథమ ఆంధ్ర మహాసభకు మితవాదలెల్లను మితవాదియగు సర్ బహుశరసింహేశ్వరశర్మగారు రధ్యక్షతనహించి ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రమును కోరియుండిరి. ఆంధ్రుల కొన్నత్యమును, ప్రాచీనచరిత్రను దీర్ఘముగ ముచ్చటించి ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేక రాష్ట్రము లేనిచో ఆంధ్రవిజ్ఞానము వికసంపజాలవనియు ఆంధ్రజాతి అభ్యుదయ ముండజాలవని గంభీరముగ వాదించిరి. సకలముందు ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రమును ప్రసాదించవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని కోరుట వాంఛనీయమనిరి. పిమ్మట రెజువాడ కాకినాడలందు జరిగిన రెండు, మూడు ఆంధ్రమహాసభలం దీయభిప్రాయము మిగల ధృఢమై, ఆంధ్ర రాష్ట్ర మత్యనవరమని తీర్మానించిరి. కాని విరోధానుహాసంగ్రామ ముడుచుచుటచే సంగ్రామ మంతయు గు న వ ర కు వే చి యుండు మ ని రి. అన్ని యాశలతో బాటు యుద్ధానంతరము ఆంధ్రుల యాశయుమును అడుగంటెను. ఈయాశాభంగమునండి విడివడినపిమ్మట ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయసమస్య ముందునకు లేబడి మేముభివీంపమిగిలిన గాకపోయినను ఏదోయొక తీరున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము పాత్రోగారి నే నెలకొల్పబడినది.

ప్రస్తుతముంత్రివర్గమువారు తగిన ఆర్థిక సహాయ మొనరించిన విశ్వవిద్యాలయము చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయమునకు నకలుగాక ఆంధ్రులంజ్ఞానమునకు, సాంప్రదాయములకు అనుగుణముగ విద్యాప్రతిష్ఠాపనయై ఆంధ్రుల యాశయు మీడేగలదు.

గతసంవత్సరము ఏలూరునందు సమావేశమైన ఆంధ్రమహాసభయందును మరల నీతీర్మానమే ఏకగ్రీవముగ గావింపబడెను. దీనివలన ఆంధ్రు లీవిషయములో ఏకమనస్కులైయుండుటయేగాక గాఢానుభూతి గలవారై యుండిరిని తేటపడగలదు.

“ఆర్థికవిషయ ముడురాదు”

ఈరాజధానియందలి ఆదాయములో రమారమి సగభామ ఆంధ్రమండలములనుండి వసూలగుచున్నదను విషయమును గొల్ల ఆర్థికసభ్యులు తెలుపగల్గుదురు. నూటికి 48.6 వంతులు ఆంధ్రదేశమునుండి రాబడివచ్చుచున్నది. వ్యయముగూడ దాదాపు సమముగనుండగలదు. రాష్ట్రనిర్మాణమునకై ప్రభుత్వము స కొంతవ్యయముజేయవలసివచ్చుట నిక్కమే. ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము గావింపబడినచో కృష్ణ, తుంగభద్రానీమలము, విశాఖపట్నాడరేవులై లువేస్తే-ములు మొదలైనవి త్వరలో ప్రారంభింపబడగలవు. వానివలన అచిరకాలమునందే తగిన ఆదాయము రాగలదు. అందుచే ఆర్థిక సమస్య అడ్డువచ్చునను సంశయమున కవకాశములేదు.

ప్రస్తుతముండేది రాష్ట్రవిభజనయందు దొకవిధాన మెట్టిగాని అచలంబింపబడియుండలేదు. బ్రిటిషువారి దేశమునకు వాణిజ్యముకొరకరుడెంచి రాజ్యమునుగడించిరేగాని రాజ్యపాలనకై వచ్చియుండలేదు. కావున భాషాప్రయుక్తముగ గాని, మరియే సిద్ధాంతముగాని అనుసరింపక తమ పరిపాలనాసాకార్యముల కొరకై ఇట్లు విభజించిరి. ఇయ్యది కేవలము దైవికముగ తటస్థించినదే. ప్రపంచమంతటిలో ఊహాపోహలులోపించిన జాతులలో బ్రిటిషువారే అగ్రగణ్యులని చెన్న పురి విశ్వముగా కొకవారు చెప్పియుండిరి. పుల్లరు ప్రభుత్వాలెందరో భారతవర్షమందు రాష్ట్రములు భాషాప్రయుక్తములుగ విభజింపబడవలెనని తెల్పియుండిరిగాని పరిపాలనలు వానినెల్ల పెడచెవినిడిరి. 1924-25 సం॥పు రెక్కలనుబట్టి చూచిన భూమిశిస్తుక్రింద, రాష్ట్ర దాయమునందు సుమారు సగమదాయము ఆంధ్రమండలముల నుండి వసూలైనది. రెండవ ప్రధానాదాయముగ ఆహ్లాదియందు బగ్గారి, మదరాసులను ఆంధ్రదేశమునుండి తొలగించినను నూటికి 31.4 వంతులుగలదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రము ప్రత్యేకింపబడిన అధముమరు 150 లక్షలు ఆంధ్రదేశమునకు మిగులునని చెప్పవచ్చును. క్రొత్తస్కీములను చేపట్టి పనిచేసిన ఇంకను అధికదా

యమురాగలదు. భారతవర్ష మందు పరిపాలన ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములందువలె ఘోరమువద్దతివచ్చుననే సాధ్యముగ నని రాష్ట్ర, భారత ప్రభుత్వములును, పార్లమెంటుసభవారును గ్రహించవలెను. 1911 సం॥ ఆగష్టు 25 వ తేదీయందు హార్డింజి ప్రభువుగారు ఇదే యభిప్రాయమును వెల్లడించియుండిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రముందు 11 జిల్లాలు గలవు. అందు కొన్ని జిల్లాలలో తెలుగుకంటే భిన్నముగు భాషలు గూడ మాతృభాషగలవారు గలరు. కాని ఈతీర్మానము ఆంధ్ర రాష్ట్ర సరిహద్దులను నిర్ణయించుటలేదు. సరిహద్దులను నిర్ణయించు సమయ మరుడెంచినపుడు అట్టి జిల్లాలం దెంతభాగమును వదలవలయునో ఎంతచేర్చుకొనవలసినో చర్చింపవలెను. భాషగాని, దేశముగాని అభివృద్ధి నొందవలయుననిన ఒక్కొక్క ప్రత్యేక భాషను మాట్లాడు ప్రజల కొక్కొక్క విశ్వవిద్యాలయ ముండవలెను.

ఈదేశమునందెన్నియో భాషలున్నను ప్రధానమైన భాషలు 15 లేక 16. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపితమైనందున 52 వ సెన్ససు ననుసరించి రాష్ట్రతీర్మాన మిసభవారిచే అంగీకరింపబడిన ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమును త్వరలో ఆవరణయందు బెట్టవలెను. ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమువిషయమై వివిధరాజకీయ పక్షములకు జేరినవారును ఏకాభిప్రాయమై యున్నారు. హార్డింజి ప్రభువుగారు నుడివిన మూడుఅంశములును ఆంధ్ర రాష్ట్రమువిషయములో తృప్తికరముగనున్నవిగావున ప్రభుత్వము వారును ఆర్థికముగగాని మరెట్టి అభ్యంతరమునుగాని చెప్పరని విశ్వసించెదను. ప్రభుత్వమును కొంత ఖర్చుచేయవలసియుండును. కాని ప్రతిఫల మధికముగనుండగలనని నమ్ముచున్నాము. ఆంధ్రదేశమందలి భూములు మిగుల సారవంతమైనవి. తుంగభద్రా కృష్ణ మొదలగు ప్రాంతముల త్వరలో పని ప్రారంభింపబడవలెను. కావేరి స్కీము వలదని నాయభిమతముగాదు. అన్ని జిల్లాలకును అభివృద్ధికి సమానావకాశము లుండవలెను. అయ్యది ప్రత్యేక రాష్ట్రస్థాపనవల్లనే సాధ్యము కాగలదు” అని పల్కిరి.

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు (కృష్ణా) అపరిమిత సంతోషముతో నీతీర్మానము నామోదించుచు, నిది అత్యంత ప్రాముఖ్యమైన తీర్మాన మని నుడివెరి. 1913 సం॥నుండియు ఆంధ్రులు ఆంధ్రోద్యమమును ప్రారంభించిరి. ఈపదు నాల్గవత్సరములనుండియు ఆంధ్రులు రెండువిషయములకొరకు తీవ్రముగ నాందోళన మొనర్చుచున్నారు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము, ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రము. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము నొసగి, కొంతవరకు వారియాశయులకు సఫలపరచు నదృష్టము జష్టి సుపక్ష నాయకులుగనున్న ఆంధ్రనాయకులకు అచ్చెను. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నేర్పరుచుటకు వారిని ప్రేరేపించిన భావములే, ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమునకుగూడ వారిని సుముఖులగు నొనర్చునని ఆశించుచున్నాను.

వెనుక, హార్డింజి ప్రభువు రాజప్రతినిధిగనున్న పు డాతడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసినజాబునందు, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవలె భారతదేశమును రాష్ట్రకూటమిగ నొనర్చవలెననియేగాక, భాషలనుబట్టి రాష్ట్రపునర్నిర్మాణము జరుగవలెననిగూడ నూచించెను. ఈసిద్ధాంతము నాత డాచరణలోనికిగూడ ప్రవేశపెట్టెను. అంతవరకును, సిరీపడిపోయిన విషయమని చెప్పకొనుదానిని రద్దుజేసి, పంగరాష్ట్రమునంతను తిరిగి ఒకటిగా గలిపెను. ఆమెరికాదేశ ప్రధానమంత్రినగు వాషింగ్టను నగరవద్దతి ననుసరించి డెల్లిని ప్రధాననగరముగను ప్రత్యేక రాష్ట్రముగను నిర్మించెను. విభజింపబడిన 500 దేశము నేక మొనర్చవలసినదను వంగదేశసమ్యేళనోద్యమమును, ఆంధ్రోద్యమమును ఒకేసిద్ధాంతముపై నాధారపడియున్నవి. వంగీయోద్యమము సందర్భమున, ఒకేజాతివారి విభజింపక కలిసియుంచవలసినదనికోరిరి. ఆంధ్రులుగూడ తదితరులతో కలిసి కట్టియుంచక వేరుగనుంచవలెనని గోరుచుండిరి.

ఆంధ్రదేశమంతయు ఈవిషయమున ఇందుమించు ఏకగ్రీవాభిప్రాయముతోనున్నది. గౌరవనీయసభ్యు లిచ్చట నేడు మాటలాడినను ఆంధ్రదేశమున నేపల్లెలూరికి నెల్లియాలివైన అచ్చటిప్రజలందరును ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రమును గోరుచున్నట్లు తెలియవలెను. ఈద్యమగాని ఉద్యోగములకొరకు చేటాకు కోరికగాని ఈయద్యమమునకు కారణములుగావు. నిర్భయముగ ఆదర్శములచే ప్రేరేపింపబడినది. ఆంధ్రులయందు వ్యాపించియున్న జాతీయాత్మవికాసపరిజ్ఞానమే ఈ ఉయద్యమమునకు కారణము. ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రాదర్శమునకు బలముగ వారి తాత్విక పునాదులుగలవు. ప్రస్తుత మదరాసు రాష్ట్రము కృత్రిమములగు పునాదులపై నిర్మింపబడియున్నది. చెన్న రాష్ట్ర నిర్మాణమును గాంచినపుడు భారతీయ రాజులు

ఉత్తరసర్కారులవా రొక్కరే ఆంధ్రరాష్ట్రముకొర
కాందోళన జేయుచున్నారని మునిసామి నాయుడుగారు తమ
సవరణములన ద్వనింపజేయుటకు యత్నించిరి. నాయుడుగారును,
చిత్తూరుప్రజలను సర్కారుప్రజలను, ఒకేవిజ్ఞానసంజనితులను
విషయమును, వారి ప్రాచీనచరిత్ర యొక్కజే యను విషయ
మును, వారి సారస్వతము, నాగరికత, సాంప్రదాయములు ఒ
క్కజేసనియు, వానియొన్నత్యమును గాంచియే సర్కారుల
వారును నాయుడుగారునుగూడ గర్హించుచున్నారనియు జాపక

ముందుగా నవలైన దని మునుస్వామి వాయదూగారిని గోరుచున్నాను. అంతయును శతాబ్దములకాలి భారతదేశమునంతట పరికించిన ఆంధ్రజాతియు దుర్బలించినవారమే. తిరిగివచ్చి టిక్కెన నాంధ్రులు భూప్రాప్తికొన్నతర్వాత సంవత్సరాలవరకు ఆంధ్రులను ప్రత్యేక రాష్ట్రము నన్నికపుడే సాగ్ధమును. అప్పుడే ఆంధ్రదేశపు నైఋత్యోత్తరము సంవత్సరము అభివృద్ధిపరచి దేశమును సంవత్సరముతో కలుపగజేయవచ్చును. ప్రస్తుతము భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రాధిభజనమునకు నంగీరింపవలె నని మాత్రమే తీర్మానముగోరుచున్నది. ఇకమీదటవచ్చును ఈ విషయమున చెప్పకానవచ్చు భవనాభిప్రాయమును దలంపలేదు ఆక్షేపణ రాకుండుదేయటకీ తీర్మానము జేసింపబడెను. ఇది చాల స్వల్పము గుణక సభవారు దీని శీర్షికమున నంగీరింపవలెను.

ఆర్థిక ఆక్షేపణమునకుంచి రామసామయ్యగారు మాట్లాడుచు, ప్రస్తుతము చెన్న రాష్ట్రమునందు చాలా భాగము ఆంధ్రజాతియై చెల్లించుచున్నవని నుడిగిరి. అనేక భాషల నుపయోగించుచు రుండుటలక ప్రస్తుతము చెన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునందు చాల చుర్రాభివృద్ధి జరుగుచున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రమున నిట్టి చుర్రాభివృద్ధి అనవరముగను. ఇది గాన, పరిశ్రమ నాణిజ్యము వ్యవసాయము మొదలగునవి, ఆంధ్ర రాష్ట్రమున చాల గాన అభివృద్ధి నందును. కనుక ఆంధ్రమునకుంచి చాల హెచ్చును. అట్టి అధికారమును ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని న్యాయమును భరించుట కష్టము గావలదు.

కె. మాధవన్ నాయకుగారి (మలబారు అంజెంగో) సవరణ సెడుచున్న తీర్మానము బలపరచుచు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమునకు నంగీరింపవలసినదనియు తరువాత నవసరమున ఆంధ్ర రాష్ట్రమున రెండుగా విభజించుకొనవచ్చుననియు మునుస్వామి వాయదూగారిని గోరిరి. ప్రస్తుత మంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పడినయెడల కన్నడ, కేరళ, తమిళ భాషా ప్రజలు గూడ ప్రత్యేక రాష్ట్రముల స్థాపించుకొని, తమ భాషను విజ్ఞానమును అభివృద్ధిపరచుకొనవచ్చును.

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు (ఉత్తర భూస్వాములు) తీర్మానమును బలపరచుచు సవరణ సెడుచున్న, అసలు ప్రభుత్వ నిర్మాణాచారమును సంగ్రహముగ నుపాహించిరి. ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకుంచి ఆంధ్రులు చాలకాలమునుండి తీవ్రముగ నాందోళన మొనర్చుచున్నారు. అట్టి సందర్భమున స్టేటు కాన్సిలునందు, ఆంధ్రులు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమును గోరుట లేనది రామసామయ్య పంతులుగారి తీర్మానమును ప్రోత్సహించుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. ఆంధ్రదేశపు అభివృద్ధికి ప్రత్యేక రాష్ట్ర మనవరము మేముందర మెందుచున్నాము. చెన్న రాష్ట్రమునందో భాగముగ నుండుటవలన, తెలుగుజిల్లాల అభివృద్ధికిందవరము చాల ఆటంకము గలిగెను. ప్రభుత్వమువారు దక్షిణ జిల్లాలయం కొక వ్యవసాయకాశాలను, రెండు న్యవసాయ పాఠశాలలను ఏర్పరచిరి. తెలుగుజిల్లాల అన్నిటికిని ఇట్టివల మాత్రమే ఒక వ్యవసాయపాఠశాల నేర్పరచిరి. దక్షిణజిల్లాల అభివృద్ధికిందకు మెట్టూరు, పైకారా ప్రాంతముల నపరిమితముగ నను ను నెచ్చించి నిర్మించుచు న్నారు. తెలుగు జిల్లాలయం నీటి పారుదల సౌకర్యముల విచారించువారు లేరు. పారిశ్రామికాభివృద్ధి గూడ తెలుగుజిల్లాలయం దంతమాత్రముగనే యున్నది. ముఖ్య పట్టణము రెమిట్ దేశమునందుండు ఇందులకు ముఖ్యకారణము. ప్రత్యేక రాష్ట్రమునందు ఆంధ్ర భారత ప్రభుత్వమునకుగాని రాజధానిక నుండుటకు పట్టణముల లేనదిగాని ఆక్షేపించుటయందు బలములేదు. భారతదేశమున కరకును ముఖ్యపట్టణముగ డిల్లీన గోరు పరిష్కారములలో నిర్ణయించెను. ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు ముఖ్యపట్టణముగ నుండుటపట్టణము లనేకములు గలవు. ప్రత్యేక రాష్ట్రము నొసగినయెడల మేము దక్కనవ్యయముతో నెట్టిరాజధానియును పరిపాలించుకొనగలము గొల్లపల్లి రాజధానిగానుండుటను నిజమగు ప్రజాపరిపాలనకు భాషాప్రయత్న రాష్ట్రాధిభజన వనవరమునది.

కె. కోటిరెడ్డిగారు (కడప)

శ్రీ వి. మునిసామినాయకుగారి సవరణ ఆక్షేపించుచు మునిసామినాయకుగారి సవరణయే ఆంధ్ర రాష్ట్రాధిభజన భాషాభివృద్ధి స్వప్నముగ కల్పింపవలెననియు, ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమునచ్చినచో పట్టుట అనవరమున తోచిన చిత్తూరు, దత్తమండలములను ప్రత్యేకించుట కేర్పాటు గావించవలసినయు కాని ఇట్టి చానిని ప్రత్యేకింపలేననుటకు సమయముగాదని చూపి, పట్టిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రము నిర్మింపబడినముఖ్యపట్టణ మెవ

టనో విశాఖపట్టణమునకు గొంపోరునుని కొందరు అనుమానము గలదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రమును బడిసిన ముఖ్యపట్టణమువిషయమై అన్ని జిల్లాలవారును గలసి ఆలోచించి ఎల్లరకు సమమారములో నుండుటకీ సాపేక్షించవచ్చును" అనిరి.

శ్రీ పి. పరమరామరావుగారు (కడప) సవరణ సెడుచున్న మునిసామినాయకుగారు తమ యభిప్రాయము ప్రకారము దత్తమండలముల ప్రేయమును గోరి సవరణ నుపపాదించినను దత్తమండల ప్రజలు తమ యోగక్షేమములను తామే విచారించుకొన సవరణనియు ఉత్తర సర్కారులతో గలసి యుండుటయే వారికి క్షేమకరమనియు నుడిగిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రము చెన్న రాజధానినుండి ప్రత్యేకింపబడుట పరిపాలనాసాధనము నకును తోడ్పడగలదనియు అదియైనవరకు చిత్తూరు దత్తమండలముల నేరుజేయుట నాలోచించవచ్చుననియు ప్రస్తుత మాయాటంకము రాజాలదనియు ఇందువలన స్వార్థస్పృహ మెచ్చునని తలంచుట కట్టియనకాశమున లేదనియు పట్టిరి.

ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము

గొల్ల రివిన్యూ మెంబరుగారు మాట్లాడుచు ఈ విషయము పై దర్పితములు కింతను తేరుకొను రాలేదనిరి. ఈవిషయ మొక ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు మాత్రమే సంబంధించినదిగాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారివిషయమై చర్చింపబూనుకొనలేదు. ఈసభ వారి చర్చనంతకు కేంద్ర ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయగలము. భాషాప్రయత్న రాష్ట్రాధిభజన యనిన భారతదేశము దంతటను జరుగదగిన విధానము. అట్టి విస్తారము గు విధానము నవలంబించుటకు ఆర్థిక, రాజకీయములకు చిక్కులనేకములు గలవు. భారతదేశ మిన్ని భిన్న భాగములుగ విభజించినచో భారత స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి తోడ్పడవలదు అని పట్టిరి.

వి. విశ్వనాథదాసుగారు:—ఒరియా మాట్లాడు ప్రదేశములను ఆంధ్ర రాష్ట్రములో జేర్చరావని సవరణ నుపపాదించ గోరిరి గాని సకాలములో నోటిను ఒసంగు నందులకు దెచ్చిన కారణములతో అధ్యక్షులు సంతృప్తి చెందవలెను సవరణ కనుకని నిరాకరించిరి.

ఆంధ్ర జిల్లాలను ప్రత్యేకించు స్క్రీమును ఆలోచించి నూచనలు గావించుటకొక ప్రత్యేక సంఘమును నియమించవలసినదిగ బెజవాడ రామచంద్రా రెడ్డిగారు మరొక సవరణ నుపపాదించ దలచిరి కాని పైకారణములనే అధ్యక్షులు వీరి సవరణకుగూడ అనుమతి నొసంగలేదు.

మునిసామినాయకుగారి సవరణ వోటుకుబెట్టబడి వీరి పోయెను.

వి. విశ్వనాథదాసుగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు, భాషాప్రయత్న రాష్ట్రాధిభజనమాత్రముపై తీర్మానమును బలపరచుచున్నామనిరి. 1911 సం॥లో కాంగ్రెసు ఈవిధాంతము నంగీరించెను. హజ్జింజ ప్రభువుగారును దీనినామోదించిరి. ఆర్థిక ఆక్షేపణ నిలువజాలదు. ప్రస్తుత విధానము క్రింద వేర్వేరు భాషలలో గజటులను ప్రకటించుటతోకొన వ్యయ ముచున్నది. ఇంకను ఇట్టి అనవసరవ్యయ మెంతయో రాష్ట్ర విభజనవలన తప్పిపోగలదు. భాషాప్రయత్నముగ రాష్ట్రముల విభజించుట స్వార్థపరత్వమును పెంపొందించజాలదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రముతో బాటు, ఒరియా, కర్ణాటక, మలయాళ రాష్ట్రములును ఏర్పడగలవు" అని పట్టిరి.

శ్రీ విక్కిన వెంకటరత్నంగారు

తీర్మానము బలపరచుచు, ఈ భాషాప్రయత్న రాష్ట్రాధిభజనవిషయమై చిరకాలమునుండి ఆందోళన జరుగుచున్నదనియు రాయల్ కమిషనువారుగూడ విధాంతము నంగీరించినది సెర్దులు చెప్పినదియు, ఇట్టి విభజనవలన ఆంగ్ల భాష నేర్చియుండున పట్టణాధి ప్రజలనురాజ్యపరిపాలనావిధానముందు పాలుగైకొనుట కవకాశమును, సౌకర్యములేర్పడగలదనియు నుడిగిరి. "నే నీసభలో తెలుగుమాట్లాడిన అరవవారికి తెలియదు. అరవవారు అరవము మాట్లాడిన నాకు తెలియదని విచారించెదను." ఇట్టివిక్కిన లీప్రత్యేక రాష్ట్రమువలన తొలగగలవు. ప్రజాస్వామ్యమనిన ప్రజలకు రాజ్యపాలనముందు పాల్గొనుట కవకాశములుండవలెను. ఈవిభజనవలన పరిపాలనాసాధన మధికము గాగలదు. ప్రజలు రాజ్యాధికారముగలవారగుచో రాజ్యతంత్రము, ఉద్యోగముల వెంటబడుట మొదలగునవి పోయి న్యాయమైన పరిపాలన జరుగగలదు. ఏదేశముగాని, ఏప్రజలుగాని వృద్ధి జెందవలెననిన భాషాప్రధానము. భాషవల్లనే దేశమునందొక మత్యము ఏర్పడును. ఇంగ్లండులో ప్రజలందరకుగల సంబంధ

ముగ భాషాసంబంధము. కావున ఈతీర్మానము తప్పక ఎల్లరు అంగీరింపవలెను. ప్రభుత్వమువారును "మీకు జ్ఞాన మింకను రాలేదు, మీరు పిల్లల"ని మామూలుపాట బాడక తీర్మాన మంగీరించి ఆచరణలో పెట్టవలె ననిరి.

వి. సి. జాన్ గారు తీర్మానమును బలపరచుచు వెంకట రత్నంగారు చెప్పినయభిప్రాయమును క్లాఫించిరి. ఒకరిభాష నొకరుఎరుంగనిసభ్యులు, ఒకరిజిల్లాలపరిస్థితులొకరుస్వయముగ నెరుంగనివారెల్లరును ఒకసభయందు జేరి చర్చించుట వృథాకాలగావనమేయగుననిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రమునుండి విడిపడుటకు సవరణనుపపాదించినవారును సిద్ధాంతమునంగీరించిరి. అర్బుదసామి ఉడయగుగారు అరవనాటియుతో భుజములు కలపుకొనుచు మైత్రితో మెలంగవచ్చునని పట్టిరి. యిటులు రుద్దుకొనుట కంతటిదురదయుండిన (గొప్పనపు) మహారాష్ట్రము గూడ తెచ్చి మనలో కలపుకొనరాదా? ఆంధ్రుల విజ్ఞానాభ్యుదయమునక ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడినది. ఈ విభజనవలన ఇతరులకెట్టి అపాయముగలగుబోదు. ఆంధ్రులకు లాభములు పెక్కులుగలవు. ఇవి పాక్షిక సమస్యగాదు. కావున ఎట్టిభేదములు లేక సభ్యులెల్లరు తీర్మానము నామోదింతురని ఆశించుచున్నాననిరి.

కె. వి. ఆర్. సామినాయకుగారు తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడవలెనని ఉపపాదించిరి. ఉపపాదన ఓటుకుబెట్టబడెను. సర్ పాత్రోగారు పాలు కొరిరి.

పోల్ గై కొన 41 ప్రతిపాలురు 86 అనుకూలురు అగుట వలన వీరిపోయెను. అందుచే మరల తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభింపబడెను.

వి. బి. కృష్ణ నాయకుగారు (మలబారు) తీర్మానము నెదుర్చుచు, ప్రజలను నిర్బంధించి ఒకానొక రాష్ట్రమునందు బలవంతమునందు పదతిని దానంగీరింపవలెననిరి. వి. మునుస్వామి నాయకుగారి సవరణ వీరిపోయినవిషయము నిజమే. అయినను చిత్తూరు బడ్డారివాస్తవ్యులు తా మంధ్ర రాష్ట్రమునందుండుట కష్టపడుట లేదనువిషయము నెవ్వరును కాదనవలదు. వారి నాంధ్ర రాష్ట్రమునబలవంతముగకట్టియుండుటకునేనంగీరింపను చెన్న రాష్ట్రమునెన్ని భాషాప్రయత్న రాష్ట్రములుగ విభజింపవచ్చును. ఏయేప్రాంతముల నేయేరాష్ట్రమునచేర్చుట సౌకర్యము అనువిషయముల సమగ్రముగవిచారింపి వివేదిక నంపుటకుగా నొక యు ప సంఘమును నియమించుట ప్రస్తుతపరిస్థితులయందు యుక్తమైన పనియనినాకుమీరుచున్నది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడినంత మాత్రమున ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రానిధాంత మంగీరించబడెనని చెప్పబడినంతవాదము. అటులనుచో అన్నపర్ణ రాష్ట్రము, కేంద్ర జిల్లా రాష్ట్రము అని ఒక్కొక్కవిశ్వవిద్యాలయమును ఒక్కొక్క రాష్ట్రముండవలెను. ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమునకును ప్రత్యేక రాష్ట్రమునకును సంబంధములేదు. అంతయుగాక ప్రత్యేక రాష్ట్ర సమస్య వ్యయముతో గూడిన విషయ మని తీర్మానామోదకులుగూడ అంగీరించిరి. అందుచే నీవిషయమును తొందరపడి పరిష్కరించుట న్యాయముగాదు.

ఈసమయమున సామిచెంకటాచుల శెట్టిగారు చర్చనుముగించి తీర్మానమును వోటుకు బెట్టవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. సత్యమూర్తి గారా ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి. సామిచెంకటాచుల శెట్టిగారి ప్రతిపాదనను ప్రతిపాలము లేకయే అంగీరింపబడెను.

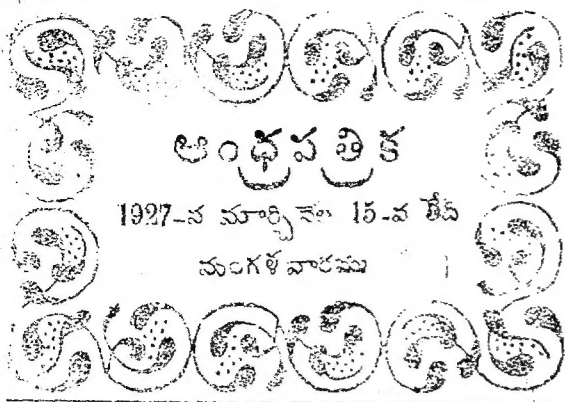
పిదప తీర్మానమును వోటుకుబెట్టగా 89 గురనుకూలురు 82 ప్రతిపాలురు సమ్మతులనొసగిరి. తీర్మానమునెగ్గనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. ఆర్ధురసభ్యులు తలములుగ నుండిరి. ఆంతటితో నాదినమునకు సభముగి సెను.

తీర్మానమునకు కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరును అనుకూలముగ వోటుచేసిరి. వీరితో బాటు డి॥ బి॥ సి. యతిరాజులు నాయకు, ఏ. బి. శెట్టి, జాన్, సామినాథ్, సెత్తూరు జమీందారు, వెంకయ్య, వెంకట్రామయ్య, గొల్లపల్లి జమీందారు, ప్రేమయ్యగారలు గలరు.

ప్రతిపాలులలో ప్రభుత్వసభ్యులు, కార్మిదర్బులు, డి॥ బి॥ ఆర్గోస్వామియనదియారు, డాక్టరు మత్తులక్ష్మి, రామ నాడు రాజా, పానగలు రాజా, డి॥ బి॥ క్రిష్ణన్ నాయకు, వి. మునుసామి నాయకు, అర్బుదసామి ఉడయరు, శివరాజ్, సర్ అల్లెగొండరు, ఆర్. శ్రీనివాసన్ గారలు గలరు.

తలములు:— గొల్ల పి. రంగనాథ ముదలియారు, సర్ ఏ. పి. పాత్రో, వెంకటగిరి కుమారరాజా, మిర్జాపురం జమీందారు, భాదరు మోహిదీన్ సాహెబు, బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు.

ప్రధానమంత్రి డా॥ సుబ్బారాయణ్ గారు సభలో ఈ సమయమున లేవండిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1927-వ సంవత్సరము 15-వ తేదీ

మంగళవారము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర తీర్మానవిజయము

శాసనసభ

మదరాసు శాసనసభలో పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు పంతులుగారు ప్రతిపాదించిన ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము జయముగాంచినందులకెంతయు సంతసించెదము. ప్రస్తుతవిజయము చాలముఖ్యమయినది. స్టేటుకొన్నింటి నభలో గా. రామదాసు పంతులుగారు ప్రతిపాదించిన ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము నాడేపించుచు, మదరాసు శాసనసభలో నిట్టి తీర్మానమును ప్రతిపాదించుట ప్రబలాభ్యంతరమున మద్రాసు ప్రభుత్వప్రతినిధియగు ఇవాన్సుగారు, సూచించియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యదర్శియగు హెయిగుగారు ముచ్చటించుచు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకరాష్ట్రనిర్మాణమునకు ప్రతికూలురు గారనియు, వారు తాటస్థ్యము వహించెదననియు, ఆంధ్రులు ప్రత్యేకరాష్ట్రమును గాఢంగా కోరుచో, మున్ముందుగ మదరాసు శాసనసభ ద్వారా వారియభిప్రాయము స్పష్టముగావలయును, వాదించిరి. హెయిగుగారు రీసందర్భమున "వాక్యముల నిట నుదాహరించెదము.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి సూచనను పొందు, ప్రత్యేకరాష్ట్రమును ప్రజలు సూచునూరని వారు తృప్తిచెందవలసిన భిప్రాయము, స్థానిక శాసనసభ సూచనలయనని వారు ఎదురుబాచె సాదకుల ప్రసంగమును శ్రద్ధతో గ్రహించిన తీర్మానమును, పలువురపేర్లను వారు పేర్కొనిరి గాని, స్థానిక శాసనసభ వారీవిషయమై ఎట్టి తీర్మానము గావించినట్లు తెలుపలేదు. నా స్నేహితులగు ఇవాన్సుగారు, అట్టి తీర్మానము గావించబడలేదని ఇండియన్ కెస్పెషలుగారు. అయ్యు, తీర్మానము ప్రతిపాదించినవారి వాద మిమనలన చాల బలహీనమయినది. మద్రాసులోనే స్థానికాభిప్రాయము బలముగనున్నచో, సహజమార్గముగ స్థానిక శాసనసభ ద్వారా యిట్టి యభిప్రాయము వెల్లడి గాకుండ నుండునని, నేను నమ్మజాలను. ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టమును విఘ్నించినవారు, స్థానిక శాసనసభ ద్వారా అందుకు సంబంధించిన ప్రజలద్వారా ప్రారంభ సూచన వెలువడవలయునని తలచియున్నారు.... నా గౌరవనీయ స్నేహితుని కొక్క సలహానిచ్చుచున్నాను. లేమ సూచన విచారించబడవలయునునచో, మున్ముందుగ వారు స్థానిక శాసనసభ వారి అసందేహముగ సమ్మతిని పొందవలయును. ఇంతవర కట్టిపని జరుగలేదు. పిమ్మట, ఈ సమ

స్థను విచారించినట్లయినచో విచారణసంఘమును సమీపించుటకు వీరి కర్తవ్యము గలుగును."

పై వాక్యముల గాంచిన, మదరాసు శాసనసభలో ముందుగ నిట్టి తీర్మానము గావించుట ఎంత యవసరమో గోచరింపగలదు. ఇట్టి యాక్షేపణ కవతాశములేదనియు, ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొను బాధ్యత ఇండియా ప్రభుత్వముపై గలదనియు, రామదాసు పంతులుగారు సూచించిరిగాని, హెయిగుగారు వీరి సమాధానము సంగీకరింపలేదు. మదరాసు శాసనసభలో నిట్టి తీర్మానము గావించుట చాల కష్టమయినదని యని, సర్ శంకరక నాయరుగారు గూడ తెలియజెప్పిరి. శంకరక నాయరుగారు పలికిన యీక్రింది వాక్యములను ముఖ్యముగ గమనించుట యుక్తము.

"తెలుగుజాతిలకు ప్రత్యేక శాసనసభ లేదు. చెన్నరాజధాని కంతకును గలసి యొక శాసనసభ గలదు. అందులో తెలుగు ప్రజలకన్న ఇతరులసంఖ్య యధికముగనున్నది. మద్రాసు శాసనసభలోని తెలుగు ప్రజలభిప్రాయములను ప్రత్యేకముగ సంపాదించుటకు వీలులేదు. ఏలనన దానియందు, తెలుగు వారేగాక, కర్నాటకము మున్నగు ఇతరసంఘముల వారెందరో కలరు. ప్రత్యేకసంఘములమధ్య ప్రత్యేకపరిస్థితులు ప్రబలియుండును." స్టేటు కొన్నింటి నభలో రామదాసు పంతులుగారు తీర్మానమును ఫిబ్రవరి 16 వ తేదిన నిరాకరించుటకు ప్రధాన కారణము స్థానిక శాసనసభలో నీ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టలేదనియే. అట్టితరీ, నెలదినములయినను గడువకముందే మార్చి 14 వ తేదిన ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును మదరాసు శాసనసభవారంగీకరించి, ఇవాన్సు, హెయిగుగార్లకు సముచిత రీతిని జవాబిచ్చిరి. వివిధజాతుల ప్రతినిధులు గల మద్రాసు శాసనసభలో గూడ ప్రత్యేకరాష్ట్ర తీర్మానము సంగీకరించుటజాడ, దూరదృష్టిగలవా రెల్లరును రాష్ట్ర నిర్మాణమున కనుకూలురని, వెల్లడియైనది. ప్రభుత్వ సభ్యులగు మార్పుబాంకుగారు మదరాసు శాసనసభలో జరిగిన చర్చనంతను ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి పంపెదమని చెప్పిరి. ఇంతవరకు మేలేయయినను, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు శాసనసభవారి తీర్మానము నే యామోదించి, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు బంపరాదో తెలియదు. మార్పుబాంకుగారు తెలిసిన పాత్రులు నిస్సారములు. భాషాప్రయుక్త విభాగము ఒక్క రాష్ట్రమునకే సంబంధించినది గాదనియు, దేశీయ కంతకును సంబంధించినదనియు, వీరు పలికిరి. ఇది నిజమే కాని, ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునే భాష ననుసరించి నిర్మించుచో, దేశముతయు నిట్టి నిర్మాణమునకు బూనును. బెంగాలు, బీహారు రాష్ట్రములను భాషల ననుసరించి నిర్మించియుండుటచే, ఆంధ్రులును ప్రత్యేకరాష్ట్రమును గోరియుండిరి. కర్నాటకము, ఉత్కలము మున్నగువారు ప్రత్యేకరాష్ట్రముల గోరుచున్నారు. దేశమునంతను భాషాప్రయుక్తముగ నొక్కమాత్రే విభజించినమేలే. అది వెంటనే సాధ్యము గానపుడు, మార్పు కోరిన వారికయినను ప్రత్యేకరాష్ట్రముల నొనగుట శ్రేయస్కరముగద. దేశమునంతను భాషాప్రయుక్తముగ విభజింపవలయునని, సర్ బి. య. శర్మగారు 1917 వ సంవత్సరమున తీర్మానము వెల్లడియొడిరి.

ఆంధ్రులు మొదటినుండియు నిట్టి సమగ్రమగుమార్పు గోరుచునేయుండిరి. ఇట్టి విభాగమువలన, స్వపరిపాలనము సత్వరాభివృద్ధిగాంచదేమో నని మార్పుబాంకుగారు సందేహపడుచున్నారు. కాని దూరమాలోచించిన, స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి ఇంతకన్నను అనుకూలమార్గములేదని సుబోధకమగును. ప్రజలు పరిపాలనమునందు శ్రద్ధవహింపవలయుననిన, దేశభాషలలో పరిపాలనముజరుగుట యవసరము. తదర్థమై భాషాప్రయుక్తవిభాగ మత్యంతావశ్యకము. అట్టి ఏర్పాటును ప్రభుత్వమువారే గావించవలయును. అందుకు వారు పూనపుడు, వలయువారయినను గోరుట భావ్యముగాదా? సంస్కరణశాసనమును, జాయింటుకమిటీ రిపోర్టును ఒసంగిన అవకాశమును ఆంధ్రులు గైకొనినందులకు వారిని నిందించుట పాడియా? తాముచర్య దీసికొననపుడు, ప్రభుత్వమువారు ప్రజలప్రయత్నముల కయినను చేయుతనొనగుట మేలేయుండును.

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి రిప్టేటికిని మిన్నకుండుట మిగుల శోచనీయము. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ఇతర ఆక్షేపణలను దెలుపక, తాముగోరిన పరతు సఫలమైయుండుటచే, స్థానిక శాసనసభవారి తీర్మానమును అమలులోనికి దెచ్చుట న్యాయము. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి తాటస్థ్యమును సరకు గొనకుండుట శ్రేయస్కరము. ఇండియా మంత్రిగారి యంగీకారము గైకొని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూతనరాష్ట్రమును నిర్మింపవచ్చునని సంస్కరణ శాసనమందలి 52 (ఎ) క్లెక్కును దెలుపుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము, ప్రజలసౌఖ్యమునకే గాక, పరిపాలనాసౌకర్యమునకును మిగుల లాభించును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సరియగుమార్గమునవలంబించెదరని ఆంధ్రదేశ మెదురు జూచుచున్నది.

జాయింటు కమిటీ రిపోర్టు శాసనసభయందలి ఆంధ్రసభ్యులలోని సభిక సంఖ్యాకులు గోరినను, ఇండియా మంత్రిగారు విచారణసంఘము నేర్పరుపవచ్చుననియు, శాసనసభలోని మెజారిటీ సభ్యులు అనుకూలురు గాకబోయినను ఇబ్బంది లేదనియు దెలుపుచున్నది. శాసనసభ్యులలో సభిక సంఖ్యాకులే యిట్టి తీర్మానము గావించియుండుటచే, సందేహమున కసలేతావులేదు. ఆంధ్రమహాజను లికమీద నెడతెగని ఆందోళనము సలిపి, మనోభీష్టసిద్ధిగాంచుట ముఖ్యము. వీరికోర్కెలు సత్వరసాఫల్యము గాంచుగాక యని కోరెదము. నిన్న జరిగిన చర్చ సందర్భమున, రా. బ. మునుస్వామినాయకుగారు దత్తమండలములను చిత్తూరును ఆంధ్రరాష్ట్రములో జేర్చవలదని కోరియుండుట, మా కెంతయు విషాదము గలిగించెను. ప్రత్యేకరాష్ట్ర నిర్మాణము దేశమమున కనుకూలముగాదనియు, ఆంధ్రరాష్ట్రమును నిర్మించుచో చిత్తూరును దత్తమండలములను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ జేయవచ్చుననియు, వీరు సూచించియుండుట శోచనీయము. చిత్తూరు ఆంధ్రరాష్ట్రమున జేరుట కిచ్చగింపదని వీరు పలికిరి. దత్తమండల ప్రతినిధులగు హరిసర్వోత్తమరావు, కోటిరెడ్డి, పరశురామారావుగార్లు వీరి వాదమును నిరాకరించి, పశ్చిమోంధ్రుల నిజాభిప్రాయమును వెల్లడిజేసినందుల కెంతయు సంతసించెదము. మునుస్వామినాయకుగారి సవరణ ఓడిపోవుటవలనగాదు. కాని వీరి యభిప్రాయము లెఱవడియుండు మార్పు

జేతునో తెలియదు. జస్టిసుజుట్ట ప్రముఖులు, ఆంధ్ర రాష్ట్ర తీర్మానమును తమవక్షముతరపున ఎదిరింపక బోయినను, వారవలంబించిన ప్రతికూలవైఖరి మాత్రము స్వవక్షమునకు తీరని కళంకమాపాదించుచున్నది. చిత్తూరులో 1922 సంవత్సరమున జరిగిన పదియవ ఆంధ్రమహాసభకు మునుస్వామినాయుడుగారు ఆహ్వాన పంథావ్యక్తులుగ నుండిరి. ఆసమయమున ఏరుఆంధ్రోద్యమముపట్ల గాఢాభిమానము గనుపఱచిరి. చిత్తూరు మండలమువారు ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘములో జేరి, ఆంధ్రసభలను నిర్వహింప సమకట్టి నందులకు తమ సంతసమును వెల్లిబుచ్చిరి. ఆంధ్రోద్యమములోని సారము ఆంధ్రరాష్ట్ర మనియు, దీని యుద్దేశ్యము గంజాం, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, చిత్తూరు, మదరాసున కొంత భాగము, ఈ మండలములన్నియు కలిపి యొక రాజధానిగ నిర్మింపవలయుననుటయే యనియు, ఏరు వక్కాణించిరి. రాష్ట్రనిర్మాణము ఆంధ్రులభావ్యభివృద్ధికి ముఖ్య మని వీరు చాటిరి. అటుల బలికిన వారు నేడు వ్యతిరేకముగ ముచ్చటించుట విచిత్రము. ఆంధ్రోద్యమాశయములను కొనసాగించుటలో, చిత్తూరు మండలము ఇతర మండలములకు వెనుదీయలేదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులు చిత్తూరు మండలమువారే యగుట చే, చిత్తూరుకు ఆంధ్రోద్యమముతో సంబంధము తేడనుట వ్యర్థవాదము.

సర్ పానగల్ రాజాగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేయుట మిగుల ఆశ్చర్యముగ నున్నది. వీరిపై పక్షబలవంతమా లేదు. ప్రభుత్వమంత్రులుగ లేకుండుటచే, వీరు ప్రభుత్వము వారి తో బాటు వ్యతిరేకముగ వోటు జేయవలసిన యవసరమును లేదు. విశాఖపట్టణములో జరిగిన తృతీయాధ్యమహాసభకు వీరు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఆ సభలో ప్రత్యేకరాష్ట్ర తీర్మాన మామోడింపబడెను. అప్పుడు సర్ పానగల్ గారు రాష్ట్రనిర్మాణసూత్రము నీవిధమున నామోదించిరి. "ఈవాదప్రతివాదములను బర్యాలోచించిచూచిన, హైందవదేశమును రాష్ట్రవిభాగము లేక పాలించుట యసాధ్యమనియు, రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమును గోరునీకాలమున రాష్ట్రవిభాగము కూడి సంతవరకు భావల ననుసరించి మార్పుట యుక్తమనియు చెప్పటకు సందేహము లేదు." "రాష్ట్రవిభాగవిషయమై ద్రావిడాంధ్రులకు స్పర్థలుకలుగు నను వాద మంతగా విశ్వసించగినదికాదు. రాష్ట్రవిభాగ మాంధ్రుల కెంతయవశ్యకమో యెంత లాభకరమో ద్రావిడులకు సంతయావశ్యకము సంత లాభకరమునై యుండు" నని సర్ పానగల్ రాజాగారపుడు చెప్పిరి. 1915 సంవత్సరమునం దిది జరిగెను. 1927 సంవత్సరమునం, వీరు రాష్ట్రనిర్మాణము నామోదించలేకుండుట ఎంత వింతయో యూహింపవచ్చును. కా॥ రంగనాథంమొదలిగారు, మంత్రులగుటచే తటస్థముగ నుండవలసివచ్చేనోమా? లేనియెడల పేరుకారణము గనుపించదు. 1920 సంవత్సరము నందు మహాసందిలో జరిగిన ఆంధ్రమహాసభ కధ్యక్షుల వహించి, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ మవసరమని, వీరు సహేతుకముగ సమర్థించిరి. వీ ర పు డు గానిం చిన యు ప న్నా స ము ను రే పు

ముదించెదము. సర్ పానగల్ గారు తటస్థులుగ నుండుటకు కతంబేమియో తెలియకున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించుటకు కారణభూతులయినవారికి, ఆంధ్రరాష్ట్రము పనికి రాదా ఏమి? జమిందారులలో మీర్జాపురం జమిందారుగారును, వేంకటగిరి కుమారరాజాగారును తటస్థులుగ నుండుట, విచిత్రము. ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము వలన, వీరికెక్కుడులాభము గలుగునుగాని సప్తము గలుగజాలదు. గొల్లపల్లి జమిందారుగారు వీరి మార్గము ననుసరింపక, తీర్మానము నామోదించినందులకు వారి సభినందించెదము. జస్టిసుజుట్ట ఆంధ్రసభ్యులలో కొలదిమంది అనుకూలముగ వోటు జేసినను తదితరముఖ్యులు తటస్థముగ నుండుటయో, లేక ప్రతికూలముగ వోటుజేయుటయో జరిగెను. కాంగ్రెసువక్షమువారు మాత్రము రాష్ట్రతీర్మానము నేకగ్రీవముగ నామోదించి, శ్లాఘాపాత్రముగ ప్రవర్తించిరి. స్వరీపాలనమునకు, భాషాప్రయుక్త విభాగ మవసరమని చాటిరి.

న్యాయుండియా

న్యాయుండియాదినపత్రిక రేపటినుండి వెలువడదని, డాక్టరు బిసెంటుగారు ప్రకటించుచున్నారు. ఇకమీద బిసెంటు జమీందారుగార్ల సంపాదకత్వముక్రింద, వారపత్రికగ మాత్రము బాంబాయిలో వెలువడుచుండును. న్యాయుండియా దైనిక పత్రికగ అస్తమించినందుల కెంతయు చింతించెదము. ఈపత్రిక దెలిపెడి యభిప్రాయము లన్నిటితో నేకీభవించినను ఏకీభవించకున్నను, దేశమున కిది యమూల్యమగు సేవజేసెనని ఎల్ల రంగీకరింపక మానరు. హాంకూలు యన్యమాభివృద్ధికై యీ పత్రిక చేసిన సేవను నెవరును మరచజాలరు. కామక్ వెలుచట్టము కొరకు ఈ పత్రిక సలిపిన ఆదోశనము స్తుతి పాత్రము. అసహాయస్యమము మూలమున రాజకీయాందోళనము చల్లారెనని బిసెంటుగారు దెలిపిన యభిప్రాయముతో మాత్రము పలువురేకీభవింపజాలరు. రాజకీయాందోళనము ఫలప్రదమగు క్రొత్త తెన్నుల ద్రొక్కెననుటకు సందియములేదు. న్యాయుండియాయకముందు వారపత్రికగ వెలువడుచుండుట చే, తత్పత్రికాభిప్రాయములను తిశ్చించుటకు భారతీయుల కింకను అవకాశముగలదు. న్యాయుండియా చిరకాలము జీవించుగాక!

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి పటమును నిన్నటిదినము సినేటు భవనమునందు గవర్నరుగారు బహిర్గతము జేసిరి. శాస్త్రిగారిపటము సినేటు భవనమునకు నూత్నాలంకారమయి యొప్పును. శాస్త్రిగారు విద్యాభివృద్ధికై చేసిన సేవయే, వారిని విద్యాప్రపంచపు శాశ్వతకృతజ్ఞులకు పాత్రులజేయజాలియున్నది. ఇందుకుదోడుగ, విద్యాశాఖ నుండి వెలువడి, అద్వితీయమగు దేశసేవ యొనర్చి, ప్రపంచమందంతటను మెప్పుపడసిన శాస్త్రిగారి పటమును సినేటునందుంచుట ఎంతయవసరమో చెప్పవక్కరలేదు. ఉపాధ్యాయవృత్తికి శాస్త్రిగారు పన్నె చెచ్చిరి. సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారును, మద్రాసు గవర్నరుగారును వీరినిగూర్చి దెలిపిన

ప్రశంసావాక్యములందలిశయోక్తి ఏమాత్రము గనుపించదు. శాస్త్రిగారివలె దేశసేవ యొనర్చుటకు, విద్యాస్థులను ఉపాధ్యాయులనుగూడ, వారిప్రతిమ సతతము ప్రోద్బలపరచుగాక!

గ్రామోద్యోగుల వేతనములు

గ్రామోద్యోగుల వేతనములకు సంబంధించిన తీర్మానమును, మద్రాసు శాసనసభ వారంగీకరించి, చిన్నయ్యద్యోగులపట్ల పరిపూర్ణసానుభూతి జూపి. మానమునకు పదునైదురూపాయిలవరకు గ్రామోద్యోగుల జీతములను పెంచవలయు ననియు, గ్రామపు నౌకరుల జీతములను పదిరూపాయిలకు పెంచవలయుననియు తీర్మానించుటయగాక, గ్రామోద్యోగులసంఖ్యను తగ్గింపగూడదను సవరణనుగూడ, శాసనసభ వారామోదించిరి. ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమును ఏప్రియలు 1 వ తేదీనుండియు అమలులోనికి దెచ్చుట లాభకరము. పరిపాలనకు పునాదులనడగు గ్రామోద్యోగులు బాధపడుచుండుచో, పరిపాలన తిన్నగ కొనసాగుట దుర్లభము. పెద్దయ్యద్యోగులవేతనములను అల్లపెన్నులను వృద్ధిజేయవలయు ననువారు, స్వల్పద్యోగుల వేతనములను పెంచగూడదని వాదించుట, హేత్వాభాసమగును. ఇట్టివాదము నిరాధారము.

ఉప్పుపన్ను

ఉప్పుపన్నును తగ్గింప వీలులేదని, సర్ బ్లాక్లెట్టుగారు భారతశాసనసభలో మరల ఖండితముగ బలికిరి. రాష్ట్రకష్టములను వీరు మరియొకమా రద్దుగ జెట్టిరి. ప్రతిసంవత్సరమునను వీరు ఏదియో యొకసాకుతెప్పించుచున్నారు. బీదలభారమును తగ్గింప నొల్లకున్నారు. ఈసంవత్సరపు బడ్జెటును ధనికుల బడ్జెటు అనుచో, ఇందు అసత్య మేమిగలదు? మోటారుపన్నును తగ్గింపవచ్చుచుగాని, ఉప్పుపన్నును తగ్గింపరాదట. ఏమి యీ తర్కము?

మహాత్ముని సంచారము

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, వల్లభాయీపటేలుగార్లు గూడ మెట బయలుదేరిరి

ఏప్రి 14 వ తేదీ రాత్రి అహమదాబాదు సబర్బరీ సత్యాగ్రహశ్రమమునుండి మహాత్ముడు కస్తూరిబాయిగారును వల్లభాయీపటేలుగారును మారకుకు బయలుదేరిరి. అటుండి వారు ఖాన్పూరులో బయటటి కాళివరాజుతెగవారి సభకు వెళ్లెదరు.

అడలు రెండుకోజలండి హరిద్వారమున కేగదరు. అటు నుండి సంచారమును సాగించెదరు. కస్తూరిబాయిగారు గూడ మహాత్మునితోనే యుండురు.

బీజపూరు మ్యూనిసిపాలిటీ

"సహాయకు బీజపూరుకు ఏప్రిలు నెలలో వచ్చినపుడు పురపాలకసంఘమువారు సన్మానపత్రమును సమర్పింపవలెను" అను తీర్మానము మ్యూనిసిపలు సంఘసభలో నామోదించబడెను.

ద్రవిడరాష్ట్రమున ఖద్దరు

12 వ తేదీన మధురలో బ్లామరతులైటులో ఎ. ఎన్. రామనాథంగారి ఆధ్వర్యతక్రింద సభ జరిగినది. "ద్రవిడరాష్ట్రమున వచ్చులైన మొత్తమున భారత సంకారక సంఘమున కొసంగ ద్రవిడరాష్ట్రమున ప్రత్యేకముగా ఖద్దరుబోర్డు వేర్పరుపవలెనని యీసభవారు మహాత్ముని కోరుచున్నారు" అను తీర్మానమును గోపాలస్వామినాయుడుగారు రాసభలో నుపసాదించిరి. తిరుమలపల్లిగారు రమపదించిరి. తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను. (క్రీ. తెస్.)

భారతీయులకు నిజమగు బాధ్యత నీయవలయుననిన తు
పాకుల నుపయోగించు అధికారము అందరికి నుండవలెను, కా

మదరాసు శాసనసభ

ల్యాండు రెవిన్యూ బిల్లును ప్రవేశపెట్టక బోవుట

ప్రభుత్వపర్యవేక్షకులు ఖండించుటకు తగ్గించుట

డిమాండుపై చర్చ

ప్రభుత్వ పర్యవేక్షకులు ముగిసిన పిదప, డిమాండుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. డిమాండుపై చర్చను ప్రారంభించుటకు పూర్వము అధ్యక్షుడు మాటలాడుచు 25 తేదీ నగరు డిమాండు లపై చర్చ జరుగనని తెలిపి, సభ్యుల యుపన్యాసములకు 5 నిమిషముల చొప్పున కాలవ్యవధి నిర్ణయింపబడెనని ప్రకటించిరి. తర్వాత ప్రతిపాదించు సభ్యులు 7 నిమిషములు మాటలాడవచ్చును. ప్రభుత్వసభ్యులు 10 నిమిషములనేపు ప్రత్యుత్తర మొసగవచ్చును. ల్యాండురెవిన్యూ ఎక్సైజు మొదలగు పెద్ద డిమాండుల చర్చకు ఒక్కొక్కదినము ప్రత్యేకింపబడెను. మిగిలిన డిమాండులకు రెండేసిగంటలు నిశ్చయింపబడెను.

గౌ. మద్రాసు శాసనసభ (రెవిన్యూసభ్యుడు) ల్యాండురెవిన్యూ శాఖకింద రు 25894 వేల సొంతవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

డి. బి. కృష్ణ నాయుడుగారు సర్వే సెటిల్మెంటు శాఖ కొనగలదు రు 2478400 లలో రు 100 లు తగ్గింపవలసినదని ప్రకటించిరి. ల్యాండురెవిన్యూ సెటిల్మెంటుబిల్లును వెంటనే ప్రవేశపెట్టవలసినదని ఆ బిల్లునందు పన్నులనిర్ణయించు నధికారమును శాసనసభవారి కొనగవలసినదని గోరుట కీసపరణిదేబడెను. కృష్ణ నాయుడుగారు సభకు సుపాదించుచు వెనుక 1921 సం॥ ప్రాంతమున ల్యాండు రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు బిల్లును గురించి విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారి సీనియర్తమునేక గ్రీనముగ సంగీరించుచు నివేదించిరి. కాని అదియేమిగాని తరువాత ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టిన రెవిన్యూబిల్లునందే యధికారము లేకుండజేయబడెను. అన్ని రాష్ట్రములందు కంటేను చెన్నరాష్ట్రమున భూమిపన్ను భారము చాల హెచ్చుగానున్నది. బొంబాయి లెంగాలు రాష్ట్రములందీ భూమిపన్ను భారము తల 1 కి 1-8-0 చొప్పున మాత్రమే చెన్నరాష్ట్రమున ప్రజలు తల 1 కి 2-8-11 చొప్పున చెల్లించుచున్నారు. పన్నుల నిర్ణయించు అధికారము ప్రజాప్రతినిధులకుండవలెను.

సామి వెంకటాచలం తెట్టిగారు (చెన్ననగరము) సర్వే సెటిల్మెంటుల శాఖకు ప్రత్యేకింపబడిన రు 2478400 లయందు రు 2478800 లు తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు కృష్ణయరుగారు సభకును ఈ సభకును ఉద్దేశమునందు భేదములేదని నుడిచిరి. అందుచే, వారి సభకు కంగీరీంపవలెను. చెన్నప్రభుత్వము, ప్రజాభిప్రాయమును నిర్ణయమునర్హి నిరంకుశముగ ప్రవర్తించుటలో పేర్కొనబడినది. మెల్లగా చెప్పవలెనది వారికి నచ్చదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారికి నచ్చువిధమున దృఢముగ చెప్పవలెను. సంస్కరణల సొంతవలసినది, పార్లమెంటు బాయింట్లకుమీటివారు, పన్నుల విధించుటకుగాని రేటుల హెచ్చించుటకుగాని శాసనసభల యామోదము నందవలసినదనియు, అందు కన సరకును చట్టముల తర్వలలో ప్రవేశపెట్టవలసినదనియు నూచించియుండిరి.

ని భారతీయులను విశ్వసించుటలేదు. బొంబాయిలో ఇండియన్ డిఫెన్సుఫోర్సునందు కిక్కినొందిన విద్యార్థులు కొందరు ఉన్నచో గోల్కల నిరాచరణను పరిపాలనలో రాజీనామాను పంపిరి. సైనికవిభాగము భారతీయులకు ఆర్థికసహాయమును భంగకరముగ నున్నది. విద్యార్థులకు దరహాజీవనవసరముగ నున్నది. భారతీయ సంతకముగ భారతీయులతో నింపుట యెప్పుడో మీరు చెప్పరు. ఒక్కరూపాయ ఖర్చునూడ తగ్గుటకు వీలులేదని నైన్యాధిపతి చెప్పుచున్నాడు. వాయువిమానముల ప్రవర్తనములు మున్నగు బూటకములు బాగుగనే యున్నవి. కాని భారతీయులు సేవలందు బహిష్కరింపబడుచున్నారని విషయమును మరుపజాలము. ఈవిషయమై దేశీయుల ఆసంకల్పిని ప్రకటించుటకు ఈకోతను సభవారి రామోదంపనలయునని బయటగారు సభ్యులను ప్రార్థించిరి.

సి. యాన్. రంగయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రభుత్వవిభాగమును తీవ్రముగ ఖండించిరి.

అంతటితో సభ ప్రకటించబడెను. తిరిగి రేపు నూడును.

అంతకుపూర్వమును, తరువాతను గూడ శాసనసభివా రసోప ర్మాయములు, పన్నులనిర్ణయించునధికారమును శాసనసభవారి కొనగలదు, బిల్లును ప్రవేశపెట్టవలసినదని తీర్మానములగుటయందుండిరి. శాసనసభవారి చెప్పినచు గోరీతను ప్రభుత్వము వారి కోరికల నమిత నిరసనభావముతో నిరాకరించుచు నున్నచుండిరి. ప్రభుత్వమువారికోరికను, వారుకాక సొంతబిల్లును జూపుటకు, ప్రభుత్వ మనులలోనున్న అధికారస్థితి నిబంధనల నన్నిటిని ఒకచోచేర్చి ఇదిగోవట్టుచునిజూచిరి. పన్నులరేటుల హెచ్చించునపుడు శాసనసభవారి సహకారమునందే ప్రభుత్వము ప్రవేశపెట్టవలసినది. ఆ బిల్లును ప్రవేశపెట్టవలసినది. అందుచే సీనియర్తముగ ఉన్న డిమాండుల పట్టికగట్టెదమన్నది. శాసనసభవారు నిజముగ ల్యాండురెవిన్యూ బిల్లుకావలసినదని రీ సెటిల్మెంటు అగ్రిడలే దనియు గోరుటకు సర్వేశ్వరులు ప్రభుత్వమువారిగోరీన గ్రాంటును పూర్తిగానిరాకరించుట తరీకర్మము.

ప్రభుత్వసభ్యుడు

మద్రాసు శాసనసభ (రెవిన్యూసభ్యుడు) ప్రభుత్వ పర్యవేక్షకులు రేటులనిర్ణయించుటలో శాసనసభవారికి సంపూర్ణాధికార ముండవలసినది కొందరు సభ్యులు చలించుచున్నట్లు చూచుచుండిరి. ఇట్టి అధికారము శాసనసభవారికిండవచ్చునా రామోదంపనము విచారించుము. పన్నులనిర్ణయము నిర్ణయించు నధికారము శాసనసభయందుండవలసి నేనెంచును. ఎంతవరకు రేటులను హెచ్చింపవచ్చునను విషయమును నిర్ణయించు నధికారమునే శాసనసభవారికొనగవలసి అప్పుడు శాసనసభ సభ్యులకు మంతలు లు రెవిన్యూబిల్లు నుపాదించెదరు. శాసనసభవారి బిల్లును అంగీరించినయెడల వారు రాజీనామాచేయుదు. అందుచే శాసన సభవారి రచ్చపా బిల్లును బాధ్యత బాధ్యతలను గుర్తించి చర్చించెదరు. అప్పుడైనను, రేటులను నిర్ణయించు నధికారమును శాసన సభవారి కొనగవలసి నేనెంచును.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వ నిర్మాణసభ్యులయందు, భూమిపన్ను రేటుల నిర్ణయించు నధికారమును శాసనసభవారి కొనగలదు అసంగతముగ నుండును. భూమిపన్ను శాఖ ప్రస్తుతము రిజిస్టరు శాఖకిందనున్నది. వారు శాసనసభకు బాధ్యులుగారు. అట్టి సంవర్ధమున భూమిపన్నుల విధించు నధికారమును శాసనసభ కొనగలదు అసంగతముగ నుండును. ఇట్టి పరిస్థితులు వాంఛనీయముగాకపోవచ్చును. కాని ఉన్న పరిస్థితులను గమనించి తీరవలెను. బాయింట్లు పార్లమెంటు కమిటీవారు, పన్నులనిర్ణయించు నధికారముల సొంతకోర్చి శాసనసభవారి సొంతవలసినది చెప్పిరిగాని, రేటులనిర్ణయించు నధికారమును శాసనసభవారి కొనగవలసినదని చెప్పలేదు. నామమాత్రములు అర్థమవుతున్నది. అయినను వారాపదముల సుపయోగించినపుడు వైచిత్ర్య భూములనిచ్చి యుద్ధానికినియందును ఒకరు చెప్పినను చెప్పకపోయినను పన్నుల విధించు నధికారమును శాసనసభవారి కొనగలదు సాంప్రదాయము నేర్పరుపరాదు అనవచ్చును. కాని అట్టి సీతి ఇంకనురాజీనామానామకము. ప్రస్తుత నిర్మాణసభ్యుల పరిస్థితులందు కనుమలముగ లేవు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రజా ప్రతినిధులు పన్నులను తగ్గించు ప్రతిపాదనలే బలపరచెదరుగాని విషయములను అర్హతాన్వయమున చర్చించరు (ఒకరు ఏమాత్రముగారు)

రెవిన్యూసభ్యుడు ముగించుచు, పన్నులవిధించు నధికారమును శాసనసభవారి కొనగలదు సొంతవలసినది చెప్పిరిగాని, రేటులనిర్ణయించు నధికారమును శాసనసభవారి కొనగవలసినదని చెప్పలేదు. నామమాత్రములు అర్థమవుతున్నది. అయినను వారాపదముల సుపయోగించినపుడు వైచిత్ర్య భూములనిచ్చి యుద్ధానికినియందును ఒకరు చెప్పినను చెప్పకపోయినను పన్నుల విధించు నధికారమును శాసనసభవారి కొనగలదు సాంప్రదాయము నేర్పరుపరాదు అనవచ్చును. కాని అట్టి సీతి ఇంకనురాజీనామానామకము. ప్రస్తుత నిర్మాణసభ్యుల పరిస్థితులందు కనుమలముగ లేవు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రజా ప్రతినిధులు పన్నులను తగ్గించు ప్రతిపాదనలే బలపరచెదరుగాని విషయములను అర్హతాన్వయమున చర్చించరు (ఒకరు ఏమాత్రముగారు)

రెవిన్యూసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

ఎస్. సత్యనారాయణగారు (చిత్తూరు) రెవిన్యూసభ్యులకు ప్రతినిధి) రెవిన్యూసభ్యులను బలపరచు ప్రజల సహకారభావమును గెన్నరుచుండి నిరంకుశాధికారమునూ రామోదంపనమును నింకరించి నిరంకుశముగ వర్తించును ప్రజలు తాము చెప్పినట్లుగాని బానిసలవలె మంజూరైనది రామోదంపనమునూ వారికి దేనియజేయుటకు ల్యాండురెవిన్యూ బిల్లు చరిత్రముకంటే బలమును నివర్తనముగ నుపకరించునని నుడిచిరి.

పన్నుల రేటుల నిర్ణయించు నధికారము శాసనసభవారి కొనగవలసినది శాసనసభయందున్న పక్షములవారును గోరుచున్నారు. ప్రభుత్వసభ్యులను గూడ ముగ్గురు సభ్యుల సీనియర్తము నామోదించుచు నామోదములముగ తమ యభిప్రాయముల చెలిపియుండిరి. కాని నిరంకుశాధికారమునూ బానిసలవలె నూచెరులు కట్టివేయబడెను. భారత ప్రభుత్వమువారు శాసన

సభవారి కొయ్యధికారమును నవలీనముచేయు ఆంగీరించుటలేదు అని చెప్పుచున్నారు. ఇదియొక మిశ్రమాత్రమే గావచ్చును. ఇందుచేతనే ద్వంద్వపరిపాలనమును తొలగించి రాష్ట్రీయ ద్వంద్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలసిన దని గోరుచున్నాము. బొంబాయిలో మాకు పరిశ్రమ. ప్రజల పన్నులను హెచ్చింపవలెనని మీరడుగునెడల, ప్రజాప్రతినిధుల అభిప్రాయమును మీరు మన్నించెదరా లేదా?

ల్యాండురెవిన్యూ రిజిస్టరుశాఖకు సంబంధించిన విషయము. అందుచే భూమిపన్నులరేటులను శాసనసభవారి అధికారమునందు పన్నులరేటులను రెవిన్యూ సభ్యుడు డిజిటల్ వాదన చాల విపరీతముగ నున్నది. వారివాదన సంగీరించునెడల, రిజిస్టరుశాఖకు సంబంధించినది ఏమియును. శాసనసభవారు చర్చించుటకుగాని చట్టముల గావించుటకుగాని అనకాళి మండెను.

సత్యనారాయణగారు ముగించుచు ప్రభుత్వమువారు (కొత్తగా ప్రవేశపెట్టవచ్చు ల్యాండు రెవిన్యూ బిల్లు నువేటి బిల్లుకంటేను అధ్యక్షులకు నచ్చునని నుడిచిరి.

“పట్టిదండంగ”

ఎస్. మురళయ్య మొదలయ్యారు రీ సెటిల్మెంటు సర్వేశాఖను పూర్తిగా రద్దుజేయుమన్నది. రద్దుజేయవలసినది భాగములును ఇదివరకే సర్వేజరిగెను. కొత్తసర్వేలను భూమి హెచ్చుచేదు. వేసవని నేటికి జేయబడుచున్నది సర్వేలను ప్రయోజనములేదు. అంతియగా సర్వేశాఖపై చెప్పించుమొత్తమును ఒకసార్లుగా నిలువయుంచినయెడ, సంవత్సరమునకు 10 లేక 11 లక్షల రూపాయల ఆదాయముకచ్చును.

కె. ఆర్. వెంకటరామయ్యగారు కృష్ణన్ నాయుడుగారి సభకును బలపరచిరి. రెవిన్యూసభ్యులను భేదములేదు. ప్రజాభిప్రాయమును స్వీకరించుటకు నామమాత్రము తగ్గింపు చాలనని కృష్ణ నాయుడుగారు చెప్పిరి. ఇంతవరకును ప్రభుత్వము వారు గన్నరూపు చిత్రప్రస్థానినిచ్చిరి, ప్రతిపాదనలనూ నాయకుడు గ్రాంటు నియమించు పూర్తిగా నిరాకరించినగాని ప్రభుత్వమువారి భాగముననున్నది యెంచిరి. వారియభిప్రాయము న్యాయమేగావచ్చును కాని మేము కృష్ణ నాయుడుగారి సభకును బలపరచెదము. అంతమాత్రమున మే మివిషయమున ప్రతిపాదనలనూ నాయకునితో సరిపానముగ అసంతృప్తి నందియుండలేదని యెంచరాదు.

ప్రభుత్వమువారికి లేని మొగమాటము మీరేలే?

కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు (గోదావరి) రెవిన్యూ సభకును బలపరచుచు, సానిక సంఘములకు పన్నులవిధించిన నూలుజేయు నధికారముగలదనియు, వారాధికారమును బాగుగ నుపయోగించుకొనుచున్నారనియు నుడిచిరి. భూమిపన్నుల నిర్ణయించు నధికారమును శాసనసభవారి కొనగవలెనని వారుదానిని సరిగ నుపయోగించవలసి యెంచుటకుగాని, సరియగు బాధ్యతను గనుపరచరని అనుమానించుటకుగాని ఎట్టి ఆధారమును లేదు.

గ్రాంటుకంటేను నిరాకరించుటకు, వెంకటరామయ్యగారు చాల మొగమాటమును గనుపరచుచు నామమాత్రము తగ్గింపును బలపరచెదనని నుడిచిరి. శాసనసభవారి ఏకగ్రీవాభిప్రాయముల నిరాకరించుటకు ప్రభుత్వమువారి లేనిమొగమాటము మొగమాటపడుటలేదు. అట్టి సంవర్ధమున గోరవనీయసభ్యులు గ్రాంటుకంటేను నిరాకరించుట కెందుకు మొగమాట పడవలెనే చేయవచ్చును. (మీరును వినుచు అనుకేకలు)

పార్లమెంటుసభ్యులుగారు (చిత్తూరు) మొత్తము తగ్గింపును బలపరచుచు, పన్నులు ప్రజలకోరికను నూలుజేయవలెననిగాని పాలకలకోరికను నూలుజేయరాదని నుడిచిరి. రీ సెటిల్మెంటు శాఖ యుండరాదు. గ్రామమునందలి భూములనున్నటినికలసి, గ్రామమునందలి ప్రజలందరకులసి వ్యవసాయము జేయవలెను. ప్రాచీనకాలమున భారతీయుల వీధిముగనే గావించిరి. ప్రభుత్వమువారి సీనియర్త ప్రవేశపెట్టి పరిశీలించిరాడకపోవుట ఆశ్చర్యముగ నున్నది. ఇటులానర్చినచో చాలదుబాధావ్యయము తగ్గిపోవును. రీ సెటిల్మెంటుశాఖ అనవుసరముగ రీ సెటిల్మెంటు శాఖకిప్పుడు సుపయోగముగాని అవుసరముగాని లేదు. కనుక దానిని వెంటనే రద్దుజేయవలెను.

కనంతుగారు (కర్ణాటక) రెవిన్యూ సభకును బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన ల్యాండు రెవిన్యూబిల్లుచాల అసంతృప్తికరముగ నున్నదనియు శాసనసభవారు గోరు ప్రధానాంశము లందు లోపించినవనియు నుడిచిరి.

ఎస్. ఆగ్నివర్మయ్య ఉదయగారు (కృష్ణా) మొదటి సభకును బలపరచిరి. పి. రామసోమయాజులు గారు (కాకినాడ నగరము) రు 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, రు 10 ల కంటే తక్కువ పన్నుల చెల్లించు పట్టాదారులను పన్నులనుండి మినహాయించవలసినదనియు అట్టి పట్టాదారులను రీ సెటిల్మెంటు చర్యలనుండి మినహాయించవలసినదనియు, తూర్పు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలయందు రీ సెటిల్మెంటు చర్యల వాపి యుండవలసినదనియు గోరిరి. పన్నుల విచారణ సంఘమువారు, భూమిపన్ను భూమిపన్ను అని

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

అప్పడు : ఇప్పడు

రా. బ. మునుస్వామి నాయుడుగారు

చిత్తూరులో జరిగిన దశమ ఆంధ్రమహాజనసభలో నిచ్చిన ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల పన్యాసమునందఁ, ఆంధ్రోద్యమముగూర్చియు ఆంధ్రరాష్ట్రముగూర్చియు వీరు తీర్మానించిన నుపన్యాసమునందఁ.

ఆంధ్రమహాసభ

నేను జరిగినది దశమ ఆంధ్రమహాజనసభా సమావేశము. ఆంధ్రమహాసభాకన్యకకు పదియవ వత్సరోత్సవము జరుగు భాగ్య విమలమలమున కన్యకయల కంఠయు సంతసించు చుంటిని. సభాకన్యకకు బాల్యవిద్యదోషములు దొలగినవి. యౌవనవశము తర్వాత గారాగలదు తొమ్మిదిసహవేళములలో ఆంధ్రమహాసభ రాజకీయబలమున నాట్లు ముగిసినది. ఆంధ్రమహాసభకు దోడుగ ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభయు జరుగుచుండుటచే రాజకీయరంగ ప్రదర్శన మానభీకరమని రాజకీయముగా పారస్పర్యము ఆంధ్రభావ ఆంగ్లరాష్ట్రీయ సభకాశాల, ఆంధ్రుల పురోగతి, మతవిషయము లాదిగాగలవర్తకలలో ఆంధ్రమహాసభను జరుపవలసినట్లు దీర్ఘవిచారించి 20వ తేదీయిది.

ఇందులకు దేశీయసోదరు లనేకులు బుద్ధివంతులు. ఈనూ తనదార్శ్య దేశీయలందఁ రంగీకరించి యిక్కుముందును నిజ జరిపి ఆంగ్లదేశ భావిభాగ్యోదయమునకు బాటుపడఁ ప్రార్థించెదను.

ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమము సమస్తసభరీతి మును మునుదొడ్డయియు, సుమారుపైటికి పదిసంవత్సరముల క్రితము మొలకెత్తి తిన్నయాయు న్యమాయములచేతనే ఆంధ్రదేశము ఆంధ్రులు ఆంధ్రభావ యను గొంతులు మనదేశమునకు దక్కినవి. ఆధునికసంకల్పిత దేవతవారు. అట్టివారి స్వస్థులగు రక్తము పునఃసృష్టించి రక్త నాళముల ప్రవహించుచుండబట్టియే, మనజాతిగాతకులు నితర దేశీయులయెడల నిలప గలిగితిమి. ఏమహోద్యమము ప్రపంచమున పెట్టుట మొలకెత్తి చిన్ని చెట్టుయి నేడువహిల్చుకొని పుష్పభరితమై తత్సౌందర్యమును భరతఖండమునందు దళివలంపుచున్నది. అట్టివలె ఆంధ్రోద్యమమునకు పుట్టినిల్లు అలరారు పరమచారిత్రవేదకూత రక్తగర్భయగు మన ఆంధ్రదేశమును జనము సదా భజించుట తప్పనిపనియై యున్నది.

ప్రస్తుతరాజకీయసంఘటనతో ఆంధ్రోద్యమము దాని సునకకేతె నంతమాత్రము దేశీయులు దలంపకయున్నార గాని నానల నితరతీయున్న తనదేశము గొనివచ్చిన యీ మహోద్యమముయొక్క తన ప్రయత్నములు చేయవలసి యేయున్నది. ఆంధ్రోద్యమము ఘోషించి ప్రత్యేక రాష్ట్ర మొంతభూమును బదియైదు మై, హంత సేనమున మనయాన్నత్యమున ప్రకాశింపగలను. ఆంధ్రోద్యమనిర్మాతలచే వనయొక ఆంధ్రదేశముమాత్రమే కాక శివరామ, మహారాష్ట్రలు, కన్నడలు, తమిళులు ప్రత్యేక రాష్ట్రములుగావలయునని బలముగ వాంఛించుచున్నారు. వారి వాఙ్మూలముచే మనయాద్యమమంతికాలముననే విజయము బడయు గలదని నా నమ్మకము.

ఆంధ్రోద్యమము కేయము కొందుమించ గ మాన ఆంధ్రమండలములవారందఁ రొప్పివారియే యున్నారు. గత 1916 సంవత్సరమున

మన నాయాహ్వానసంఘాధ్యక్షులతోడ నీమండలమున కుపపట్టణములలో నొకటి యగు చిరుతనియందు జరిగిన "పదునారవ చిత్తూరుమండలసభ"లో అప్పటిఆంధ్రమహాజనసభ కార్యదర్శి యగు శ్రీయుత దేశభక్త కొండ నేకటప్పయ్యవంతులగారు, తమిళ రాష్ట్రీయసంఘమునకు తెలియించిన యీమండలజాతీయోపసంఘమును ఆంధ్రరాష్ట్రీయ జాతీయోపసంఘమునకు కాఖాసంఘముగ చేర్చవలయునని యొకతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టగా, నాటి సభ నలంఠించియుండిన తమిళ సోదరులందఁరు తీర్మానము నాతిర్మానమును ప్రతిఘటింపిరి అయినను తీర్మానము నెన్నినది. తదాదిగ ఆంధ్రోద్యమ శ్రమయలపట్ల నే నెక్కడభివనముతోనే యున్నాను. నాకు తీర్మానము ప్రతిహేతుబద్ధమనము సహించిన నాతమిళసోదరులందఁ రాంధ్రభావనమున, యీమండల జాతీయోపసంఘము నాంధ్రదేశకాఖా శ్రయబుద్ధులగాక నేటివశాల నడపుచున్నవను ఎక్కడ పాల్గొనినందుల కాలంధ్రదేశీయులందఁరు వారిని గొనియాడవలసి యున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

ఆంధ్రోద్యమములోని సారమే ఆంధ్రరాష్ట్రము. గంజాం, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా గుంటూరు, నెల్లూరు కడప, కర్నూలు, బల్లారి, అనంతపురం, చిత్తూరు, మదరాసున కొంత భాగము ఈమండలము లన్నియు గలిపి యొక రాజధానిగ నిర్మింపుమనుటయే దీనియొద్దేశము. ఈ రాష్ట్రనిర్మాణముచే పన్ను బంధకముననియు సరిహద్దులకాదా శిర్షాదననియు రాష్ట్రీయమునకు ముఖ్యపట్టణ మెంచునందలపినదానినిగూర్చియు రచ్చలు గలుగుననియు కొందరి వాదము. నిజమే. ఇప్పటిరాజధానియందీ విభజించి ఇంకొక రాష్ట్ర మేర్పాటు చేయుట సామాన్యమైనవని గాదు. కొన్ని తాత్కాలికములగు కష్టములు ప్రజాభివృద్ధినినను మరల నెక్కుడు అనుమానములుగలగక పోవు. ఇందులకు విశమత్యము ప్రధానమాత్రము వనము ప్రస్తుతముచెన్న నగరమునందీ రాష్ట్రమును పంచుచున్నట్లును ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు తీర్మానము చేయవలయును. మన ప్రకటనాదోశనముపై రాష్ట్రనిర్మాణ మొప్పివిన మనభావ్యభివృద్ధి కది ప్రభుమవిజయముగ పరిగణింపవలసినదే. ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణముచే ఆంధ్రభావ ఆంధ్రజాతి ఆంధ్రగౌరవము సర్వకేయలు వ్యవసాయము కళలు మన్నననవి దేశమున సహితములై కళకళలాడగలవు. ఆంధ్రదేశమందలి ప్రభుత్వోద్దీగము లన్నియు ఆంధ్రులకే యియ్యవలయునని చెప్పి పురిదొడతనము వారు ఇజిల దీర్ఘానించియందేను సంగతి దేశీయులందఁ రెంతిరియుందునని నమ్మిదను. ఇందులకై ప్రభుత్వమువారింతయు ఘటిపాత్రులు. యీ తీర్మానఫలమును గూడఁ జెంటునే ప్రభుత్వమువారి వారందఁరు చెప్పి ఆంధ్రజాతిగౌరవముల గాపాడి మునుభివృద్ధికి సాయపడునట్లు మనము ప్రేరేపించవలసి యున్నది.

ఏలూరు ముఖ్యపట్టణము

శక్తిమ గోదావరిజిల్లాకు నిడదవోలు ముఖ్య పట్టణముగ జేయవలెనను ఉపపాదన ఓడిపోయినది. అనుకూలుకు 16, ప్రతికూలుకు 23.

జిల్లా, మార్చి 14:— వీహారు కార్యనిర్వాహక కమిషనరు మోమంజూరిని అన్నాము గవర్నరుగ శ్రీ శేరుగారి స్థానమున నియమించిరి. (అ. ప్రె.)

జిల్లా, మార్చి 14:— సంగయ క్షపకణాల వినియోగముల ఇన్స్పెక్టరు జనరలు జే.బి. గారిని జెం.గాలు ప్రభుత్వ సర్దుమ జనరలుగ నియమించిరి. (అ. ప్రె.)

అమృతేశ్వరము, మార్చి 14:— గుర్జార కేంద్రసంఘము వారు సామాన్య సమావేశముందు పంజాబు ప్రభుత్వమువారు గుర్జారాక్షేపము విడుదలచేయనందులకును నెట్లూ సమాఖ్యోద్యమ కట్టముల నివారించునందులకును విచారించుచు మంగళగిరి నుగా బురపాడించిన తీర్మానము నామొందినది. (అ. ప్రె.)

కానసభ్యులగు సరళకుమారదత్తగారు సతీంద్రగిరి గారు మరికొందరు నిందితులుగనున్న జారీసలు సరస్వతిపూజ ఉత్సవపుకేసు విచారణ మార్చి 12-వ తేది ప్రాశంభ్యమయ్యెను. నిందితుల వాఙ్మూలము పుచ్చుకొనినవిమర్శల మార్చి 22వ తేదికి కేసు వాయిదా వేయబడెను.

తిరువానాపల్లి, మార్చి 14:— దక్షిణఇండియా రైల్వే పనివారిడ కేంద్రసంఘ సమావేశము 27 వ తేదీన జరుగనున్నది దానిలో ఏజెంటునధ్యకు రాయబారముపోవుట సాంప్రదరిక సమావేశముల గూర్చి చర్చించుదురు. (అ. ప్రె.)

తిరుచినాపల్లి, మార్చి 14:— ప్రధాన మంత్రి డాక్టరు న.బ్రాయణగారికి శ్రీగంగం పురపాలకసంఘమువారు తాలూకా బోర్డువారును సహృదస్యగతవత్తముల నిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

గజ్జికి తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0 గజ్జి, చీడ శరీరములకు వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి సఖియము. తప్పక పనితీయును. అమ్మతాంబూలం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు,

పోతభూమిబడిరి. వారు చిన్నపట్టాదారుల సీటికి చాల విచారమును చిరిసిరి గాని, పై పోతభూమి అభిప్రాయముచే, చిన్నపట్టాదారుల పన్నునుండి మినహాయింపవలసిన దని కేఫార్సు కేసుబాబుకు పోయిరి.

రామసోమయాజులుగారు ముగింపును రై తల దుర్భర దారిద్ర్యసితిని వివరించి చిన్నపట్టాదారుల పన్నులనుండి మినహాయింపవలసినదని గోరిరి.

పి. శివరావుగారు (బర్నార్) కెండవసభను బలపరుచుచు రీసెటిల్మెంటు నిబంధనలను పన్నులను హెచ్చింపులను గరించిన నిబంధనలను ఆమోదించు సభికారము కాననభకౌషసు విషయమున వింతవరము జరుగుచున్న వివాదముల చారిత్రమును వివరించిరి. సర్ అర్థు నాపుగారు పన్నుల రేటులన్నియును న ధికారము కానన సభవారి కానగమంబిల్లును పాడించిరి. అందుచే నా బిల్లును విరాకరించుటలో కాననసభవారు చాల మంచిపని చేసిరి. క్రొత్తగా ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిన బిల్లు వెనుకటి బిల్లుకంటెను అభ్యర్థనముగ నున్నది. పన్నులరేటుల నిర్ణయించు నిబంధనలు సభవారియెదుట కెందుమామను బుంబుబును. సిమ్మల సభవారిచే నిర్ణయించబడకయే అమలులోనికి వచ్చునట్లు. కెందుకలలు కాననసభవారియెదుట నుంచెదమను రక్షణోపాయము వట్టి మిథ్య. అందుచే కాననసభవారి అభిప్రాయములు తీసుకొనబడవలసి పూచీలేనిది. ఇందు వలన నెట్టి ప్రయోజనమును గలుగజాలదు. అంతియగాక బిక్రేపున ల్యాండులెన్నానూ నెటిల్మెంటుబిల్లును ప్రవేశపెట్టెకమని చెప్పుచు మరియొకవైపున రీసెటిల్మెంటుల జరుపుటయం దర్థము లేదు. ఈరీసెట్మెంటు ఎవరికొరకొ చేయబడును.

కృష్ణనాయుడుగారి సభరణ వోటునకు చెట్టుగా నెక్కును. సిమ్మల సామి జెంకటాచలశెట్టిగారి సమరంవోటునకు శెట్టుబడెను. 57 గురు ప్రతిపూలముగను 58 గురు అనుకూలముగను సమ్మతులకొనగలటచే సభరణివారియొకటి ప్రకటించబడెను.

కర్ణాటకమున రీసెట్మెంట్

మహమ్మదు హమ్మదుగారు, (కన్నడ మహమ్మదీయ) సర్వే రీసెటిల్మెంటుకాఖా గ్రాంట్నుంచు రు 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, దక్షిణకన్నడమున రీసెట్మెంట్ల నిలపవలసినదని గోరిరి.

ఎ. బి. పెట్టిగారు సభరణను బలపరచిరి. సభవారందఁరు ఫలదోషములకు తేలిరి.

కలకత్తా మెయిలు ఘోర ప్రమాదము

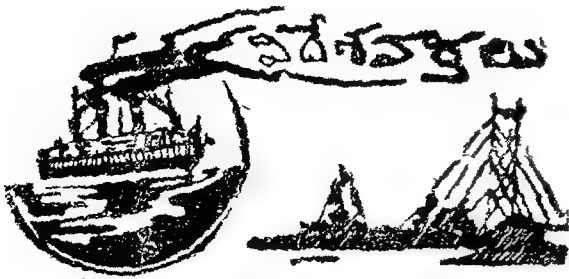
14 మరణములు-50 మంది గాయపడుట

కలకత్తా, మార్చి 14:— పాట్నా వార్త యొకటి భద్రక నందు మెయిలునకు గడిగిన ప్రమాదముందు 40 భారతీయులను రిగురు అయిరోపీయులను గాయపడిరిని తెలుపుచున్నది. సామి: విచారణలన కెందు మెనటి తరగతిలోను, 7 రెండు. లుబిలోను టిక్కెట్లు అయిరోపీయులకే రైలున కన్నుబడినట్లు తెలియచున్నది. ఈకారా విషయమునపైటికి రైలులో మాడవ తరగతిలో 50 పక్కెరులను మృదు అయిరోపీయులు నుండిరి. కలకత్తాలో తెలిసినంతటితో ఒక మద్రాసి బ్రాహ్మణ్యులచేతకూడా మరణించెనని తెలియుచున్నది. మద్రాసువారిచే వచ్చు 10-20 గంటల మెయిలు నేడు 7 గంటలు ఆలస్యమైనది. (అ. ప్రె.)

జిల్లా సూపరంటెంట్ ఖర్చానుండి ఇట్లు తంతి సంపెను. ప్రమాదములన గడిగిన ప్రాణనష్టము 14 మరణములు, 28 గురు బలముగ గాయపడిరి. 25 గురు స్వగూయములందరి. స్వల్పగాయములవారిని జెడపిచ్చిరి. బలముగ గాయపడినవారిని వైద్యాలయమునుంచి చికిత్సచేయుచునున్నారు. కెందుమాడ వ తరగతి బోగీలు ఒక నాలుగుగురకుల సామానుబండి ఒక మొదటి తరగతిబండి కెందు ఇంజనులు పూర్తిగ పడియ్యెను. (అ. ప్రె.)

పాట్నా, మార్చి 14:— భద్రకనుంచినచ్చిన తంతియం దిట్లున్నది. మద్రాసుమెయిలు నిన్నరాత్రి ఇంజను గూడుగు గాగనుల మెడలలోనికి చొరుచుకొని పోయినది. కెందుబోగీ 4 గురకుల ఇంజను వెనుకనుండు సామానుబండియు నాశనమయ్యెను. ప్రమాదకారణము తెలియదు. 9 భారతీయుల కనములు గనబడినవి. 40 భారతీయులను మృదు అయిరోపీయులను గాయపడిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా మార్చి 14:— నిక్కు మెయిలులో ఒకటికెందు తరగతిల టిక్కెట్లు సమాచుచేయబడినవి. ఈతెలుపున తెలుపబడెను. మొదటితరగతి కెందుబుర్తును హాండ్లను క్లిగ్గుగారును, కెందువరగతి మాడుబుర్తులు ఇవాన్సునది పరివారమును (ముఖ్యురు అయిరోపీయ యువకులు) మాడుబుర్తులు దానియిచ్చు, పరివారమును (ముఖ్యురు అయిరోపీయులు) ఒక కెందువరగతి అర్థు కాపెంటురుగారికిని సమాచుచేయబడెను. (అ. ప్రె.)

దక్షిణ ఆఫ్రికా ఒడంబడిక

కాలిన్సు, నెల్ గార్ల్ ఖండనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

కేప్టెన్ కె. మార్ష్ 14:--వ్యయముగూర్చి ఏర్పాటు చేయవలసిన దక్షిణ ఆఫ్రికా ఒడంబడికను కాలిన్సు, నెల్ గార్ల్ తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి. వీరిద్దరును దక్షిణ ఆఫ్రికా పక్షములోనివారే. కాలిన్సుగారు తూర్పు బ్రాన్స్ వారు సభ్యులు. ఇచట భారతీయముగ తీవ్రముగనున్నది. ఒడంబడిక ఒకవిషయమునే మనమున బెట్టుకొని చేయబడెననియు అన్నిటిని ఆలోచించలేదనియు, భారతీయులకే అన్వయపకాళముల నిచ్చినదియు యూరపీయులకు కేమియు ఇవ్వనే లేదనియు, నుడివిరి. నెల్ గార్ల్ సేటాలు సభ్యుడు. ఒడంబడిక ద్రోహమనిరి. దీనివలన గల్గు అనర్థముల నెంతమాత్రము సేటాలు భరించదనిరి.

చాలకష్టముగ ఈ సమస్యను పూరించుటకు ఈ ఒడంబడిక ఏ హేతుకముగను న్యాయముగను జేయబడెనని కేప్టెన్ మార్ష్ సభ్యుడు కోపింపబడిరి. బుధవారము కాటికి చర్చనాపు జేసిరి.

చీనా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

హ్యంగు సే, మార్ష్ 14:-- కార్మిక ప్రదేశములో క్యాలెను ఆర్థిక ఒత్తిడి ఎక్కువైనది. ఇచట పరిస్థితులు చాల కల్లోలముగ నున్నవి. విప్లవప్రచారము నావాటిక హేచ్చుచున్నది. జపాను ప్రతినిధులు పనిపెట్టను వాంతకులు కార్మికులను చంపిరి. పనివారిండు తిరగబడి తక్షణము పరిపాలనాధికారిమును వశపరచుకొనవలెనని హేచ్చరించుచున్నారు ప్రకటనలతో. విశ్వసనీయులగు పనివారిండును జరిపిన హంతకులను కొనియాడుచున్నారు.

ఒక చెట్టునుండి పానకము

కారుచుండుట

మూడురోజులలో 20 శేర్లు

సింధు దేశమున హైదరాబాదు నగరమునకు 20 మైళ్ళ దూరముననున్న తాండోలవాయారను గ్రామమున ఈనెల 10 వ తేదీనుండి ఒక చెట్టుచెట్టునుండి విస్తారముగా పానకము కారుచున్నది. మూడురోజులలో 500 పానుల పానకము (సిరపు) వసటిప్రజలు పట్టుకొనగలిగిరి. దానిని వారు త్రాగుచున్నారు. ఆచెట్టుకింద నంతటను తడిసియున్నది. అచట చెదలు, చీమలు, యిగాలు, తేనెటీగలు మున్నగువని చేరియున్నవి. వందలకొలదిగా ప్రజలరండికిపోయి చూచుచున్నారు అని 18-వ తేదీన హైదరాబాదునుండి తంతివార్త పంపబడినది.

హ్యంగు సేలో దౌర్జన్యము

హ్యంగు సే, మార్ష్ 11:-- స్థానిక కార్మికపక్షము లోని అతివాదులుచే నియమించబడు శతమీర్చనైనికులచే భక్తి విశ్వాసములతో పనిచేయు పనివారిండును వీధులందు జరిపించుచున్నారు. ప్రతి మిల్లుపై గూడ సమైక్యదారులు అపుష్టపడుచున్నారు.

హ్యంగు సేలో హంకాంగుజేరినది. పమియటా వినివా వాకలో పట్టుకొన్న సోవియటు దూతలను జంపిగాని, ఇతరవిధములచే బాధించిగాని తప్పుకతన చర్యను దీనికి నెదురుని పికింగు ప్రభుత్వమునకు సోవియటు ప్రభుత్వము హేచ్చరించుచు రెండవ రోజు నందిరి. చాంగ్స్ లిన్ గారి సహాయార్థము మక్షాక్షాంశం 4000 వైనికులను వచ్చుచున్నారు. మొదటి నైవేద్యపుడు పికింగునుండి పోవుచున్నది. హ్యంగు సేలో కోల్డ్ స్ట్రైక్ ము నేనలు దిగినవి

జపానులో గాలివాన

తరిగ్గిదు జేయునొక మునిగిపోవుట

టోక్యో, మార్ష్ 11:-- కిరిమమరుయను తరిగ్గిదు జేయునొక యొకటి ఇనుబులగ్రమునకు 100 మైళ్లలో మునిగి పోయినవొనుచున్నార.

జపాను పడమర భాగములో గాలివాన హేచ్చుచున్నది. భూకంపముచే గవ్వబడువారికి మరింత ప్రాంతంకటముగనున్నది. టంగ్ రాప్ట్రములో పంచరన్నియో మాలినివి.

భూకంపముచే జపానుకుగల్గిన నష్టమునకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సానుభూతినిజాపిరి. టోక్యోలో 2459 మంది చనిపోయిరట. 100 మంది కనపించుటలేదు. 2687 మంది చనిపోయిరి. 8448 క్షతగాత్రులైరి. 10,000 ఇండ్లు కాలిపోయి నాశనమైనవి.

బ్రిటిషువ రక్షము-ఎగుమతులు తగ్గుట

రుగ్బీ, మార్ష్ 11:-- ఫిబ్రవరిలో 52837000 పానుల ఎగుమతులు జరిగినవి. 1926 ఫిబ్రవరికంటె 10,000000 పానుల తగ్గినవి. దిగుమతులు 93,841,000 పానులు జరిగెను. ప్రతి నూలు, నేత పడిపోవుటచే ఎగుమతులు తగ్గుచున్నవనుచున్నారు. చాలవరకు చీనాచిక్కులే అసంకారణ చుచున్నారు.

ఇండియా ఇనుముపరిశ్రమ

లండన్, మార్ష్ 11:-- తాతా కంపెనీవారు ఇనుము పరిశ్రమను ఏర్పరచి బ్రిటిషు ఉక్కు ప్రమాణమునకు తీసిపోకుండ జేయగల్గెందులకు రివర్సు మ్యాడర్లుగా రెండు కొనియాడిరి. ఉక్కు-సంరక్షణలట్టుము కేవలము రాచకీయముతో సంబంధించినదిగాదనియు న్యాయమైనదనియు నుడివిరి. ఏమాత్రము లోకజ్ఞానమున్నను జేయవలసిన పనియనిరి.

ఇండియాలో యినుముపరిశ్రమ, వ్యవసాయభివృద్ధి కేంద్రము లాభకరమనియునుంకముల విధానము పూర్తిగ సమర్థముమే యనియు ఆంగ్లపరిశ్రమకును విదేశపరిశ్రమకును ప్రతికూలముగాదనియు చట్టగృహనిరి.

ఇండియాలో ముడిఇనుము మరిచెంతయో చవుక. జపానువలెయో భయపడుచున్నది దీనిచే. అందుచేతనే ధరలను హేచ్చించవలెనని బ్రిటిషులంటుకు ఇండియాకు జపానువారు మనుష్యులను బంపుచున్నారనిరి.

నల్లమందు నిర్బంధము

జరీవా, మార్ష్ 19:-- నల్లమందు వర్తకపు నిబంధనమును జాతినమితిసభవారంగీకరించిరి. పికింగులోనున్న అంతర్జాతీయ ప్రతికూల నల్లమందుసంఘము చెలుపు లెఖలకంటె చీనా సమగ్రముంకాధికారులు చెల్లు లెఖలను అంగీకరించవలెనని చీనా ప్రతినిధి గోరెను. ఈలెఖలకు జాతినమితి చీనా ప్రతినిధి స్వారా డెలివేషమరి.

పెరిషియూహక్కు

పెరిషియూలో గవగసాలను పండించుకుండ జేసికొని అయ్యది ప్రతిదేశములో మత్తుపదార్థముల సుపర్యోగింశకుండ తోడ్పడునది గాదనియు, పంటపై నిర్బంధమును చెట్టుకుంటె తయారుచేయుటలో తగ్గించునటుల జేసిన లాభముండుననియు పెరిషియూ ఆర్థికమంత్రి ప్రతినిధి చెలిపెను. మూడేండ్లయర తరువాత మూడుసంవత్సరములు ప్రతిపాలు మాటికి 10 చొప్పున నల్లమందు ఉత్పత్తిని స్వీకరించి తరువాత సాధారణ పరిస్థితులను జూచి నిర్ణయించెదననిరి. నల్లమందును ఉత్పత్తిజేయుటను తగ్గించుటకు గవగసాలను పండించు భూములపై పన్నులేకుండ ప్రభుత్వమువారు జే పెదరనియు, దీనిని మానివేయుటకును ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ బదుల్ల నిచ్చెదరనియు నుడివిరి.

రాజోపు జాతినమితి అసంబ్ధి కార్యక్రమములో చర్చకు పెరిషియూలో గవగసాలవంటును గూర్చి చేర్చబడు. నవంబరులో జపానులో సమావేశమై నిక్షేపములు నిర్బంధములకేర్పాటు చేయుటకును ఎగుమతి దిగుమతులను ఎత్తివేయుటకును ఏర్పాటుజేసెదరు.

పనిలేనివారి కుపాధిగ్రంథిపార్లమెంటువారు 4000000 ల ప్ర్యాంకుల నిచ్చుట కామోదించిరి.

రషియాలో ప్రభుత్వ ప్రతికూల ప్రతిభావనములు బాంబు పడుటచే భస్మీభూతమైనవి. పనివారిండు లేకపోవుటచే ఎవరికిని ప్రమాదము గలుగలేదు.

చీనా పరిస్థితులు

పికింగు, మార్ష్ 11:-- హేననులో పోరాటమున చెబ్బులు తగిలిన 600 మంది పికింగు జేరిరి.

చాంగ్స్ లిన్ గారి శతభిన్నదళము, ఉత్తర చీనానేనలు ఎల్లో నదిని దాటుకుండ జేయగల్గెనట.

చాంగ్స్ లిన్ గారికి చాంగుచన్ చంగుగారి సహాయము లేకుండ జేయబడెను.

యార్కు ప్రభిష్టి గొంతుక ఇంకను నెమ్మదిగా లేనందున ప్రయాణము చేయరాదని వైద్యులు జెప్పుచున్నారు.

ఆఫ్రిల్లియా, న్యూజిలండు, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో బ్రిటిషు మోటారును ప్రవేశబెట్టుటకు అచటి పరిస్థితులను గమనించుటకు మోటారు వర్తకులు పోవుచున్నారు.

సర్ ప్రాన్సిస్ ఆగ్నోగారు పికింగునుండి లండనుకు బోనుండుటచే పిక్టోల్పువిందులను జేయుచున్నాడు. వీరియందు చీనాలో అందరికీ గౌరవమే. 40 ఏండ్లు చీనా ప్రభుత్వములో పనిచేసిరి. 17 సంవత్సరములు సుంకముల అధికారిగ నుండిరి.

ఎస్కెలు

ప్రతినిధిసభ - శాసన సభ

బెంగళూరు, మార్ష్ 15:-- మైసూరు ప్రతినిధిసభను పు తెన్నికలకు అభ్యర్థులు 4 లక్షల ఖర్చుచేసిరి. స్థానము 140 కి 750 అభ్యర్థులు నిలిచిరి. శాసనసభకు 22 స్థానములకు 70 అభ్యర్థులు పోటీచేసిరి.

(ప్రతినిధి సంఘమునకు టి. భావ్యంగారెమ్మ కొనబడిరి. (ఆ. (పె.)

హిస్ ఎక్జల్ టెడ్ హైనెస్ ది

నైజాము గారంటీడ్ షేప్

రైల్వేనుకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

కారేవల్లి కొత్త గూడెం రైల్వే

తెరువబడును

21-3-1927 తేదీనుండి పైన తెలుపబడిన పేరుతో ఒక బ్రాంచిలైను హిస్ ఎక్జల్ టెడ్ హైనెస్ గారి డోర్నకల్ సింగరేణి కాలియరీను బ్రాంచిలైనుమీదను, ఎన్.ఐ.యస్. రైల్వే బ్రాడ్ గేజ్ లైను మీదను షేషనునున్న కారేవల్లినుంచి ఈదిగువ తెలుపబడిన షేషనులతో తెలుపబడును.

షేషను పేరు కోడ్ కారేవల్లినుండి ట్రెవెన్యూల్ దూరము గల

మైళ్ల సంఖ్య

1. తడ్ కలపూడి టి.పి.వై. 14

2. కొత్త గూడెం కె. టి. ఎఫ్. 24 1/2

కారేవల్లి కొత్త గూడెం బ్రాంచిలైనుమీద బండ్లు సోమ, బుధ, శుక్రవారములందు మాత్రము ఈదిగువ తెలుపబడిన కాలవరిమిత్రి ప్రకారము పోవును.

గం. ని. డోర్నకల్ నుండి బయలుదేరుట ఉదయం 7-20 కొత్త గూడెం చేరుట పగలు 9-30 కొత్త గూడెం నుండి బయలుదేరుట 11-20 డోర్నకల్ చేరుట 1-25

తడ్ కలపూడి కొత్త గూడెము షేషనులనుండి మోటారుకారులును, చక్రములమర్చబడిన బండ్లను, పశువులనుతప్ప ప్రయాణీకులను ఇతరలన్ని రకముల సామానులను తీసుకొనిపోవుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది.

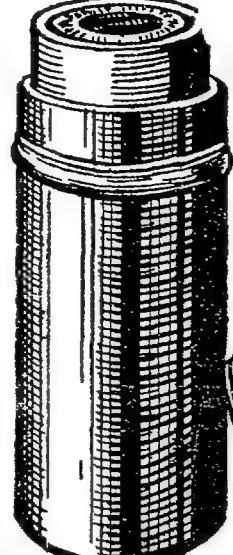
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ముఖ్యపట్టణము

కృష్ణాజిల్లా విభజన సందర్భమున ప్రత్యేకాధికారియు, ప్రస్తుతము జిల్లాకలెక్టరుగ నున్న టా.వి.గౌరగారు దొరతనము వారికి పంపిన రిపోర్టులో జిల్లాలోని ప్రజలకంటే యేలూరు లో న్యాయవాదులవృత్తిని, విద్యకమునకును సంబంధించిన వృత్తు లుండుటలను ఈ యుభయవృత్తులవారును, తమ తమ వృత్తులను చక్కగా మేళవించి యేలూరు పక్షమున అందముగ రాగాలాపన చేయగలుగుచున్నారనియు, మొత్తముమీద యేలూరుకంటే నివసనోలే సర్వవిధముల జిల్లాకు ముఖ్యపట్టణ ముగ నుండవలసినదియు, కచేరీలు కట్టుటకు స్థలమును చెంటనే తీసుకొనవలసినదనియు, డెలివియండేరి. ఇదంతయు యథా ర్థము. యేలూరులో స్వల్పసంఖ్యాకముల న్యాయవాదులయు, వర్తకులయొక్కయు క్షేమభివృద్ధికిరకు తణుకు నర్సాపురము ఫిమనరము, తాడేపల్లిగూడెము, నిడదవోలు తాలూకాల లోని లక్షలకొలది ప్రజలు నిడదవోలునకు స్వల్పవ్యయముతో ఆనతికాలములో కైవసమీదను, మోటారులమీదను, పడవల మీదను పోగొనియుండగా, అమితముగ వ్యయముతో కడు ప్రయాసముతో యేలూరేల పోవలయునో మార్కర్లమంటలేదు. ఈ ముఖ్యపట్టణ నిర్ణయవిషయములో అప్పుడు జిల్లాజడ్జిగను, ప్రస్తుతము మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగనున్న కర్ణక వెణ్కటేశ్వరవారు కోర్టునకు వచ్చు చావాలులో 5/6 వంతులు తణుకు, నర్సాపురము, ఫిమనరము తాలూకాలనుండియే వచ్చుచున్నవి కాబట్టి యేలూరుకంటే నిడదవోలే జిల్లాకు ముఖ్య పట్టణముగ నుండితీరవలయు ననియు, కచేరీలు కట్టుట ప్రారంభముతోనే న్యాయవాదిగణము కేసులు కెట్టి యభ్యంతరముండవలయును తమ యభిప్రాయమును వ్యక్తకరించి యుండిరి. ఇక జిల్లా నూపరెండెంటు (పోలీసు) జిల్లాజిజ్ఞాస్కరు, జిల్లా విద్యాధికారి, నర్సాపురము-సలూకలెక్టరు నిడదవోలు, ఫిమనరము జిల్లాజనాభాసభకు, జి. పి. డబ్ల్యు. నూపరెండెంటు ఇంజనీరు య భిన్నపర్యాయగారును, జిల్లా యంత్ర ప్రాముఖ్యముల తాలూకాలోగ్గు సంఘములను నిడదవోలే జిల్లా ముఖ్యపట్టణముగ నుండవలసినది తమతమ నిశ్చితాభిప్రాయములను చెప్పియున్నారు. ఇంతేకాక, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా విభజనసభవారు యేలూరును ముఖ్యపట్టణముగా నిర్ణయించుట అక్రమ మని తమ అసమ్మతిని దొరతనము వారికి డెలివియండిరి. లక్షలకొలది జిల్లాప్రజలు సంతకములు చేసి మహాజగ్గపూర్వకముగా నిడదవోలును ముఖ్యపట్టణముగా జేయవలసినదని నిశ్చయించియుండిరి. పానుక చాలముంది జిల్లా కలెక్టరును, రెవిన్యూబోర్డు సభ్యులకు కొంచెముకొ, బట్టరుగర్లు, టాక్సు హంటరు వారగారును, ప్రస్తుతము శాసనసభ్యుడుగా నియమింపబడిన మూడవరంగారను, ప్రస్తుతము మద్రాసు దొరతనమువారి ప్రధానకార్యదర్శిగా నున్న క్యాంబెలు దొరగారును తమతమ యభిప్రాయములను బట్టి నిడదవోలే జిల్లా ముఖ్య పట్టణముగ నుండవలసినది తమ వ్యభిచారిప్రాయముల చెలిపియుండిరి. ఇన్నిలక్షల ప్రజలను, ప్రభుసంఘము, ప్రభుత్వాధికారులను నిడదవోలు ముఖ్యపట్టణముగా నుండవలసినదని తెలిపి యుండగా, సర్వతంత్రసమర్థులను, స్వాధీనరులనునక యేలూరు న్యాయవాదులను, వర్తకుల తమపలుకుబడి నుపయోగించి శాసనసభలో తీర్మానమును డెలివిచి నిడదవోలు, ఏలూరు పట్టణముల వంచిచెల్లను విమర్శింపకయే వోటుకు వచ్చుటచే జిల్లా సరిశీలులను బొత్తిగా నెరుగని ద్రావిడ కర్ణాటసభ్యుల స్వల్పసంఖ్యమీద తీర్మానము కట్టించే దొరతనమువారి రిడియే ప్రజాభిప్రాయ పను మిషతో యేలూరును ముఖ్యపట్టణముగ నిర్ణయించుట కేలము ఘోరకార్యము. కాని, ఈవిషయము తిరిగి రాబోవు శాసనసభలోనికి వర్తకు వచ్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇదంతయు ఆనందదాయకము. ఈవర్తమానము డెలివితోడనే యేలూరునందని స్థలముల న్యాయవాదులను, వర్తకులను తీవ్రములకు సమర్థనహామలను చేయుచున్నట్లును, డెలివియచున్నది.

స్థలము

యేలూరులో ప్రస్తుతము కట్టడముల కుడ్రేపబడిన ప్రదేశమును అక్కడే భూస్వాములు గ 1కి రు 1-0-0 అనగా య 1కి రు 4840/లకు తక్కువనెల కీయజాల మని విడివనలు దాఖలుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. అంతకంటే సర్వవిధముల ఆశోగ్యవంతమైనదియు, నెత్తయినదియు, జి. పి. డబ్ల్యు. వారిచే మంచినిర్మకును, భవన నిర్మాణమునకును శ్రేష్ఠమైనదిగ నిర్ధార్య చేసినట్టియు నిడదవోలులోని వందలకొలది యక్కరముల ప్రదేశము య 1కి మాకు నాలుగు వందల రూపాయల నెలకు మించుకండ నచ్చుచుండగా ఇంత యపరిమితముగ ఇల యిచ్చి యేలూరులో భవనముల నిర్మించి జిల్లా ప్రజలకు శాశ్వతముగ అపకారము చేయుట యుక్తము కాదు. భవననిర్మాణములో కూడ యేలూరులో కంటే నిడదవోలులోనే సమస్త పరికరము లందుబాటులో నుండుటయేగాక తక్కువనెలకుకూడ దొరకను.

ని. వెంకట్రావు

మీగడవలె సమృద్ధిగా నుండు
సురుగువలన సుఖముగా
క్షౌరము చేసుకొనుటకు ఫీలగును.

ముఖము ఎండవీడుదు.

ఎరాసిమిక్
వే వింగుస్టిక్

ఎరాసిమిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని ప్రోరులందును దుకాణదారులయొద్దను దొరకును.

2039

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ముఖ్యస్థానము ఏలూరే అయియుండవలెను

శనివారపు సుబ్బారావుగారను నిడదవోలునివాసి యొకరు 12-3-27 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నిడదవోలే ముఖ్యస్థానము గ నుండవలయునని ఒక వ్యాసమును వ్రాసియున్నారు. వారి వాదన కేలము అభిమానముతో కూడినదిగా కనబడుచున్నది. అయిదు తాలూకాలకు కేంద్రస్థానము నేర్పాటుచేయవలసి యున్నపు డెచి మధ్యస్థానముగ నుండవలెనని, రోడ్లు అన్నియు కలియుచోటున నుండవలయునని, కాలములు కలియుచోటున నుండవలెనని వాదించుటలో అర్థము కనుపడుదు. రైల్వే వేయబడి ఏడ్రక్కునన్న వారై నను సులువుగ ప్రయాణముచేయదగి యున్న యీకాలములో యీవాదమును యింకను సాగించుట తముపట్టిన మండేటికి మూడేకాళ్లకునటు లున్నది. రైల్వే వేయబడినపుడు గొడ్డపై ప్రయాణముచేయువారుగాని, కాలములమీద ప్రయాణము చేయువారుగాని యుండనే యుండరు. అందును నిడదవోలునకు రైలుమీదవచ్చినవారు, ఏలూరునకు రైలుమీద వారేరులచాలవెంతగా కనుపింపకమానదు. కాబట్టి ముఖ్యస్థాన నిర్ణయము కేలము ప్రజలకు కావలసియున్న యితరసౌకర్యముల ననుసరించి యుండవలెను.

నిడదవోలువంటి పల్లెటూరులో గవర్న మెంటుఉద్యోగ స్థలకు కోర్టులకు నెల్ల ప్రజలకు స్టేషనులకు తదితరులకు వలయు సౌకర్యములు కలవాయని విచారించినచో అది సర్వసామ్యప్రచేతమని డేటరైలు ముగలదు. గవర్న మెంటువారు కచ్చేరీలో పాలు కల్పరుగారికి జడ్జిగారికి యిటువంటి మరి ఒకరిద్దరికి గృహములను కట్టుదురేమోగాని ఆయాకచ్చేరీలో స్వల్పశేత నములమీద పనిచేయు వందలకొలది గుమాస్తాలకు తదితరసౌక రులకు స్టేషనులకు పోలీసుల యిండ్లుకట్టరా? వీరందరకు నిడద వోలులో గృహములెన్ని? ఎవరుకట్టెదరు? నూరుసంవత్సరముల కైన యివియన్నియు సిద్ధమగునా? సుబ్బారావుగారి మేధావి నుండి యీవిషయములు జారిపోవుట చాల విచిత్రమగుచున్నది. ఒకవేళ అదైలకు ఆశపడి వారువీరు కట్టించరా యని అనుకొని రేమో? పోలముమీద వచ్చు ఆదాయము కన్న ఎన్నోరెట్లు తక్కువ రాబడివచ్చు యిండ్ల అద్దెలకు ఆశపడి ఏరహితు, ఏ వర్తకుడు సొమ్ముపెట్టుబడిపెట్టి కట్టునో యిండుక ఆలోచించి నచో యీవాదనకు జవాబు లేలగలదు. యేలూరులో యిటు వంటి చిక్కులేను; ఎందరువచ్చినను గృహపసతి లోపములేదు.

(2) నిడదవోలు కేలము పిరికి నేల కలదని జి. పి. డబ్ల్యు. వారి యభిప్రాయము. వారియభిప్రాయమేకాదు, అక్కడ యిండ్లు కట్టినవారి అందరి యభిప్రాయమున్ను బ్రహ్మకాని కట్టడము ఒక్కటి అక్కడలేదు. అదియునుగాక యిండ్లుకట్టు కొనుటకు వలయు రాయి, సున్నము, కలప పనివారు అంతయు యితరప్రదేశము నుండి రావలసియున్నది. ఇక్కడ కట్టె కట్టడములకు ఎక్కువ సొమ్ము ఖర్చుపెట్టవలసివచ్చును. యేలూరులో యిట్టి యిబ్బందులు లేవు. సులువుగ కొద్ది ఖర్చుతో గవర్న మెంటు బిల్డింగులు తయారగును.

(3) నిడదవోలులో భూములకు ఎక్కువ కంపెన్ సేషను కొరుదురు. యేలూరులో ఎకరమునకు 4 లేక 5 వందలమధ్య ధర యేర్పడగలను.

(4) గవర్న మెంటు యుద్యోగస్థల కేమి కోర్టులతో సంబంధముగల యితర ప్రజల నేమి యేలూరులో విద్యాసౌకర్యములున్నవి. నిడదవోలులో యేమీలేదు.

(5) హోటళ్లు, బసలు, సినిమాలు, నాటకములు, నీటి కుళాయి ఒకకేమి, అన్నియు నిగట గలవు. నిడదవోలులో యేమీలేదు.

(6) ఏ వస్తువు కావలసివచ్చినను అటు రాజమండ్రిగాని ఇటు ఏలూరుగాని రావలయునేగాని నిడదవోలులో ఏమీలేదు. రైల్వే రావటమువలన నిడదవోలుయొక్క ప్రాముఖ్యత యేమీలేదు కాలవలమీద వచ్చే సరుకంతయు ఆయా శ్రాత్తరైలులో యెగురుతియగునగాని యిప్పటివలె నిడదవోలులోనే రైలు ఎక్కడు. కాబట్టి అంతా శూన్యమేగాని యేమీలేదు నిడదవోలుకు.

ఇటువంటి సర్వాశూన్యకరముని నిడదవోలునందు లక్షల కొలది సొమ్ము ఖర్చుపెట్టి నూతన డిలీవరే లాను ప్లానింగు పదతిని కట్టడములకు గవర్న మెంటువారు కట్టవలయునని సుబ్బారావుగారి ఆశయము. భరిభరి పంటలు తేలిపోయి ఉప్పు కల్లనకైన టికాణాలకే ఆనేకజిల్లాలవారు మలమల మాడుచుండ, డిలీ పట్టాముకుకట్టినట్లు నిడదవోలును గొప్పపట్టణముగ కట్టవలయునని కోరిక పుట్టుట యెంతసమంజసముగ నున్నదో ఆలోచించుచుడు.

కాబట్టి శాసనసభ్యులందరు సుబ్బారావుగారి యసమంజసవాక్యములను పొడింపక, నిష్పక్షపాతబుద్ధితో విమర్శించి గవర్న మెంటు లోగడ నిర్ణయించిన యేలూరుకే, ముఖ్యపట్టణముగ నుండగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

మంత్రి వెంకట వెంకట్రామయ్య బి. ఎ.
స్పెక్ట్రేడు ప్లీడరు, ఏలూరు

బందరు (స్వేయివిలేఖరి) ప్లీడరు గుమాస్తాలసంఘము

18-3-27:—నాలుగైదు సంవత్సరములనుంచి చురుకుగ పనిచేయుచున్న ప్లీడరు గుమాస్తాలసంఘము జనేవరిమాసములో పునరుద్ధరింపబడినది. ఇందుకు ప్రోత్సాహములు మ|| రా|| రా|| వంగల నర్సింహదీక్షితులుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. వీలే యంతవరకును ప్లీడరు గుమాస్తాలసంఘమునకు అధ్యక్షులుగనుండి ప్రతి ఆదివారము గుమాస్తాల సోకచో సమావేశపరచి ప్రోత్సాహకొడును బోధించుచుండిరి. శ్రీ దీక్షితులుగారు రాజమహేంద్రవరం అడివనల్ మున్యబుక్లెర్లు మున్యబుగ నియమింపబడినందున వారి గౌరవార్థము ప్లీడరు గుమాస్తాలసంఘమువారు టీపార్టీ నొసంగిరి. సంఘభవనమున ఫలహారానంతరము శ్రీ వావిలాల శివావధానులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడినది. ఆసభలో సంఘసభ్యుల పర్యములు చదివెరి.

శ్రీ దీక్షితులుగారి నభినందించుచు పలువురు మాట్లాడినవిమ్మల, శ్రీ దీక్షితులుగారును ఉచితరీతిని సంభాషించి, సంఘాభివృద్ధికి పాటుపడవలసినదని హెచ్చరించిరి. సభలో దీక్షితులుగారికి వినతిపత్ర మర్పింపబడెను.

టెంపిల్ కేసు
టెంపిల్ కేసులో చార్జీ చేయబడిన మద్దుల రామానుజ్ రావుగారిని బందరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు నిరోధియని వదలిపెట్టిరి.

ఫలిలు

జూన్ 15 తేదీ మంగళవారము

1-కి రు 85 0 0 మొదలు 112 8 0 వ.

లివి ,, వ 42 గలది 12 4 0 16 12

,, డిటో ,, 15 8 0 16 0

,, డిటో ,, 16 4 0 17 0

6. 184 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0

,, ,, 22 0 0 25 0

పప్పులు.

క 205 ,, 15 0 0 16 0

సెవగలు ,, డిటో ,, 15 0 0 16 0

పెసలు ,, డిటో ,, 16 0 0 17 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 0 0 19 0

ఉలలు ,, క 195 ,, 18 12 0 14 0

పులు.

బా 1-కి ,, 158 0 0 156 0 0

,, ,, 14 0 0 25 0 0

సెవగపప్పుబా 1-కి ,, 54 0 0 56 0 0

,, ,, 50 0 0 52 0 0

గబా 1-కి రు 184 మినుములు 180 0 0

,, ,, 125 0 0 126 0 0

యి.

బా 1-కి ,, 68 0 0 70 0 0

,, ,, 85 0 0 50 0 0

గుంటూరుబా 1-కి 122 0 0 140-0-0

కట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 10,45

కట్టు ,, ,, 50,50

బల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0

వింతపండు బా 1-కి ,, 21 0 0 56 0 0

కనుము.

బూరకం బా 1-కి ,, 81 0 0 82 8 0

యరం ,, ,, 81 0 0 82 0 0

,, ,, 27 0 0 58 0 0

గూం యి ,, 7 2 0

క ,, 4 6 0

ర ,, 7 4 0

,, ,, 6 4 0

రం తెన్ని ,, 9 2 0

,, ,, 10 0 0

,, ,, 5 8 0

కాటక్ ,, 6 9 0

,, ,, 5 14 0

,, ,, 5 10 0

,, ,, 6 0 0

క 1 కి ,, 58 0 0

,, ,, 58 12 0 59 0 0

,, ,, 51 0 0 21 2 0

,, ,, 13 7 0

,, ,, 18 5 0 25 0 0

,, 258 0 0 255 0 0

త చూ ర్ణ ము

ల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

మతో పండ్లతో ముటులన చిగుళ్లు గట్టి

రమ్ముకాకుండును. నోటదుగ్గంధము

ముత్తములవలె తెల్లగా నుండును.

ముగ వాడుటకు దగియున్నది.

కోవో, బొంబాయి - మదరాసు.

వి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు.

నగల వర్తకులు, 2, కి కుప్పముత్తు వీధి, తిరువట్టిపర్వతంపేట,

హోస్టల్ నెం. 423 ట్రస్టి కేసు, మదరాసు.

ఈ ప్రకటనను పంపించినది, మే 20 1927 నుండి, అన్ని పాఠశాలలలోను తియ్యబడినది.

వ్యాపార మండలము. బహుళ వస్తువులకు మా వస్తువులకు హామీకొరకుమును గలవిచ్చును.

క్యాటలాగు కోరినవారి కుచితము 3379

శ్రీ కృష్ణదేవరాయ పుస్తకాలయము

హైదరాబాదు

(శ్రీ శేషాద్రిమహాకవులు)

ఆంధ్రగ్రంథాలయ చరిత్రమునందు హైదరాబాదునంద రి కృష్ణరాయ గ్రంథనిలయము సర్వవిధముల నగ్రస్థానము వహింపఁదగిన స్థితిలోనున్నది. గ్రంథాలయమునకు వికాలముగ భవనము ప్రభాకర్ నగరముగ కెసి డెన్సి బహుళమున్నది. ఇది స్వంతభవనము. ఇందు స్త్రీలకు ఆవకాశముగనుండునట్లు బా ల్యము ఆశీసురము వరుసదొడ్డికి నీటి పంపుగలదు. నిలయ మందిరము వికాలముగ మనోహరముగ నున్నది. ఇందు గోడ లో నిమగ్నమైన వీరువారు ఆరున విశేష ఆరున గ్రంథముల తో నిండినవి కలవు ప్రత్యేకించి పరిశోధనోద్యమమునకు సం బంధించిన వీరున యొకటి తాళపత్ర గ్రంథములతో కానవు బ్రతులతో నిండియున్నది. నిలయమునందు దర్శింపఁజేసినవి ముఖ్య ముగా జిత్రపటములు. నిలయము వ(బ్రవేశించి యెడమవేయి వా లుగ వత్తుమేని యాపటములు వరుసగా గాన్పించును. ప్రవేశ కోతనపటము. కట్టుమంచి రామలింగా రెడ్డి ఎం. ఏ. గారు నిల యమున బ్రవేశోత్సవము గావించునంతటి గ్రంథాలయోద్యమాభిమా నులు భాషాభిమానులు కలసి తీయించికొనినది. రావిచెట్టు లక్ష్మీ నరసమ్మ గారి రూపపటము ఇది చాల గొప్పపటము. ఈమె, కీర్తిశేఖరుల రావిచెట్టు రంగారావుగారి ధర్మపత్ని. నిలయముకట్టుట కీమె వేలకొలది సాయము చేసి యుపరితో కమునకు మార్గదర్శకు రాలయ్యెను. ఈమె కీర్తిశేఖరాలయ్య ను. నిలయమువారి కీమెపై జూపు గౌరవభావము వ్యాపించియున్నది. కె. వి. లక్ష్మణరావు పంతులువారి పటము. ఇది మిగల పెద్ద దిగా వ్రాయించి రజతోత్సవసందర్భమున పంపనాయక మహా శయునిచే బహిరంగ పఱపించిరి. ఆకస్మికముగజూచిన లక్ష్మ ణరావుగారేమో యనిపించును. గ్రంథాలయ స్థాపకులలో నొక రును విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలా ప్రతిష్ఠాపకులలో నగ్రగణ్యు లగు రావిచెట్టు రంగారావుగారి పటము. వైజాము రాష్ట్రీ యాంధ్ర భాషా విమయోద్యమమున ముందంజవేసి యామహా చుహుని జీవితము నిజాము రాష్ట్రీయాంధ్ర సోదరులెగాక తది తరాంధ్రులు నూడ పలువఁబాలరు. అప్పదిగజము లను శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆస్థానకవులలో నలుగురు. తరువాతి భగవాన్ లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు పటము కలదు. దాని వెంట రంగులతో వ్రాయఁబడిన రామరాజు కళ్ళకోట యుద్ధమునకేసు ట గల చిత్రపు దర్శనీయమైనది. పునహాలో నొక పుస్తకా లయములో వ్రాతప్రతియందున్న యాచిత్రపు మాన్యకను న్యాయాధిపతులగు పండిత కేశవరావుగారు చూచి గ్రంథాలయ నిర్వాహకుల కెఱింగించి వారి యామోదమును బడసికెప్పించిరి. మాత్మకానుసారము కృష్ణరాయ గ్రంథనిలయ పాలకవర్గమువారు సుప్రసిద్ధ చిత్రశేఖరులచే యథాహాసముగ వ్రాయించి నిల యమున బ్రతిష్ఠించిరి. ముందు చెండేనుగలపై ఇరువురు వీరు లేచుచున్నటులున్న నెమక గుట్టము నెక్కి ఆరియరామరాజు సంగరమున కేగుచున్నట్లుల నా చిత్రమున కలదు. ఇందుమిం చుగ పమకాలికుండు లిఖించినదియు విజయనగరసామ్రాజ్యం త్మకాలమును నూచించునది గాన యాచిత్రపటము చారిత్ర దృష్టితోఁజూచిన నెంతయో విలువగలదు. వ్యయప్రయోగలకు జంకక నిలయపాలకవర్గమువారు చీచిత్రపు నెలకొల్పి చారిత్రక పరిశోధకుల కెంతయో దోహదపరి యొప్పుకొనక తప్పదు తరువాతిది లేటు వైజాము ప్రభువుగారి పటము. ప్రశంసాపాత్ర మగు శిల్పముతో నలరారుచు దర్శనీయమై యలరారునది శ్రీకృష్ణ దేవ రాయల చిత్ర పటము. ఇది పురుషాకృతిలో నడుముల వలకు మాత్రమే రంగులతో వ్రాయఁబడినది. చిత్రశేఖరులు నిజామురాష్ట్రమునందంతులను సుప్రసిద్ధులగు వేలారి రంగధాను నాయకుగారు. వీరు ప్రసిద్ధ కవిత్వములు, చాలకాలము ఇంక

నీరుగా నుండి ఇపు డావకారితేత మొందుచున్నాడు. వీరు వృద్ధులయ్యి వయసుభవమును కాలమును కేంద్రీకరించి జీవ కళ లుట్టిపడునట్లు నీ చిత్రపును నిర్మించివారు. తరువాతి పటము ఇప్పటి వైలాము ప్రభువు వారిది. తరువాత యిప్పటి ముర్తి కృష్ణప్రసాద్ గారి రూపపటము. దానివెంట పహత్య గాంధీ రూపపటము. తరువాత అప్పదిగజములలో మిగిలిన వలు గురు. అప్పదిగజముల పటములను వేలారి గంగధాను నాయకు గారు వారివారి కీలముల సరిత్రముల కనుసరించి ఆకాలపు వేష భాషలతో నూపించి మనోజ్ఞముగా నిర్మించిరి. ఇది చిత్ర నర్థ సంకేతములు దర్శనీయములు వై యున్నవి. తరువాతి పట ము భాషాభిమానులు నిలయాభిమానులు స్థాపకులు నగు మన గాల రాజావారి పటము. దీనిపై షేక్ అహమ్మద్ అను నొక మహమ్మదీయయువకుడు పెన్సిలుతో మనోజ్ఞముగా వ్రాసి నిల యమున కుచితిముగ నొసంగెను. పూర్వోక్త చిత్రశేఖరు లగు రంగధాను నాయకుగారి పటము. స్త్రీల శౌఘ నిలయము నందు బొల్లను గట్టించినందులకు స్త్రీలందరు వ్యయముల భరిం చి యీ చిత్రపును ప్రతిష్ఠించిరి. దానివెంట నిలయాభిమా నులగు పార్థసారథి నాయకుగారి పటము. మందిర రూప పటము. 1915 సం॥న జరిగిన వార్షికోత్సవమున అభ్యుత్థులైన చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము గారితోనున్న నిలయసభ్యులు భాషాభిమానుల పటము. పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహముగారి పట ము. చక్రపిళ్ల వేంకటరాష్ట్రీ శతావధానిగారు ఇతర సభ్యుల తోనున్న పటము. వీరేశలింగము పంతులువారి పటము. కార్య నిర్వాహకవర్గమువారి పటము (ఇది 1922 లోనిది) వరుసగా నున్నవి. ఆపూర్వకులగు నీచిత్రపుల పరిచయము ఆంధ్రజను లకు గలగజేసి నిలయమువారు ఆంధ్రప్రముఖులయొడఁ జూపు చున్న గౌరవభావమును దెలుపుట కీచిన్నవ్యాసము వ్రాసితిమి.

గురు ప్రసాదము

అనుకంఠేందు శేఖర వ్యాఖ్యానము, సహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి విరచితము. శేఖర సిద్ధాంతము ను స్థాపనచేయు గ్రంథము, పుస్తకభాండాగారముల నిమిత్తము మేలుప్రతి. రు 8-0-0 సాదాప్రతి. రు 5-0-0 వండితులచే పిర పరుపబడిన విద్యార్థులకు సాదాప్రతి రు 4-0-0. హోస్టల్ ఖర్చులు ప్రత్యేకం. మూడుప్రతు లొకసారి తీయువారికి హోస్టల్ ఖర్చులు లేవు. చిరునామా. మహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి, విజయనగరము.

బాపట్ల సవారి నేటు జడ్డికోర్టులో

ఇన్నాల్వెన్స్ పెటిషన్ నెం 9/1927 రు

పెటిషనరులు:—(యుగ్రంథము) కొత్తపాటి రా మలింగయ్య గారి కొమారుడు చలమయ్య, పద్మకాలికలం, భూ న్యాయి, అద్దేపల్లె, రేపల్లెకల్లా మననలు సరిహద్దుల లోనిది కొంటురు పెటిషనరులు:—(యుగరథలు) మానే పల్లి సుబ్బారాయడు, మరకొందరు.

పైన తెలుపబడిన పెటిషనరుదారుడు 1920 సం॥రం 5 వ అక్టో 19 (2) నెక్కు ననుసరించి తమ్ము ఇన్ సాల్వెం టుగా తీర్మానించబడినట్లు ప్రార్థించుచూ ఒక ధర్మాస్తుతు ఈకోర్టునందు దాఖలే చేసుకొనియున్నాడు. సదరు చర ఖాస్తు విచారా నిమిత్తము 2-4-1927 తేదీకి వాయిదా వేయ బడియున్నది.

సవార్తి నేటుజడ్డికోర్టు వాపట్ల 11-8-27 వ. ఎన్. కృష్ణస్వామయ్యశాస్త్రి ప్రధాన సర్జికితో జడ్జి.

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఆరోగ్యశాఖామంత్రికి లేఖించి వివరములను తెలియజేసెదరా?

(ఏ) మౌనుసిపల్ ప్రదేశములందు కల్లంగడులను సారా దుకాణములను మాసివేయుటకై ఉత్తరువులు జారీచేయబడు నట్లుగా గవర్నరు మెంటువారి ఆదేశాన్ని పరిపాలనావిధానములో మార్పులు చేయుటకు ప్రయత్నము ఏమైనను చేయబడినదా?

(బి) అట్టిప్రయత్నము చేయబడినయెడల ఎట్లు మార్పు చేయబడినది?

ప్రత్యుత్తరము:—(ఏ), (బి) లేదు.

హరిసర్వోత్తమరావుగారు:— 1924 సం|| ఆగస్టు 27

తేదీని ఇటువంటి ప్రశ్నయే యొకటి యీసభలో అడుగబడిన పక్షము ఇట్టి పరిస్థితులందు గలగడి యావశ్యకతలను గుర్తించి ఆప్రతిక్రియ నాలోచించెద మని అప్పటి గవర్నరు మెంటువారు చెప్పియున్నారు. ఆప్రశ్నయును ప్రత్యుత్తరమును మీకు తెలిసి యుండినయెడల దరిమిలను జరిగిన వరకు ఏమిటి?

అధ్యక్షుడు:— ఈప్రశ్నకు సంబంధము లేదు.

హరిసర్వోత్తమరావుగారు:— బల్లారి జిల్లాలో ట్యాము ము ప్రబలి ట్యామునివారణాస్త్రము జిల్లాబోర్డువారు నివారణమున కై కూర్చున్నందున కల్పించిన ప్రదేశములందైనను కల్ల సారా దుకాణములను మూయుచుటకు గాని మంత్రిగారు ప్రయత్నము చేయ సంసిద్ధులై యున్నారా?

ప్రత్యుత్తరము:— ఈవిషయము తమ విచారణలోనికి తీరబడినయెడల ఆలోచించెదమని మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా వివరించినది.

యస్. సత్యమూర్తిగారు:— దుకాణములు మాసివేసి నప్పటికిని గవర్నరు మెంటు రెవిన్యూ తగ్గుచుందనియెడల ఈదుకాణములు మాసివేయకుండుటకు గలకారణములను మంత్రిగారు చెప్పగలరా?

ఈప్రశ్నకు గవర్నరు మెంటువారు రిచ్చిన జవాబుమీద మరొకప్రశ్న చేయగా జవాబు ప్రతిపాదముగా నివ్వబడెను.

వైద్యశాఖాపరిపాలన

సి. గోపాలమినసగారు:— ఆరోగ్యశాఖామంత్రి గారికిరింది సంఖ్యయిషీ నిచ్చెదరా?

(ఏ) గతసంవత్సరము ఇండియన్మూలు ఆఫ్ మెడిసి నుకు ఖర్చుపెట్టిన మొత్తమెంత? (బి) వైద్యశాలలోనే నివసించుచు చికిత్సకొందెడి రోగులెందరు చేర్చుకొనబడిరి? (సి) రోజు 1 కి రోగి 1 కి ఎంతసాము ఖర్చుపడినది? (డి) బయటనే ఉండి వైద్యశాలలో చికిత్సకొందెడి రోగులెందరు పచ్చిరి? (ఇ) సదరు రోగుల ఖర్చుకొరకై గతసంవత్సరము నిర్ణయింపబడిన మొత్తమెంత? (యఫ్) స్కూలులో హాజరైనవిద్యార్థులెందరు? (జి) ఒక్కొక్కవిద్యార్థి కొరకై ఖర్చుపడిన మొత్తమెంత?

ప్రత్యుత్తరము:—(ఏ) 1926 ఏప్రిల్ 1 తేదీనుండి 1926 డిసెంబరు 31 తేదీవరకు స్కూలులొరకు (ఆస్పత్రి మినహా) ఖర్చుపడిన మొత్తము రు 20,515. (బి) రెండువందల రోగులు (ఆస్పత్రియొరకు 1926 సెప్టెంబరు 1 తేదీనుండి 1926 డిసెంబరు 31 తేదీవరకు). (సి) రు0-6-8(పట్టణములకును మండులకును) (డి) 77,488 రోగులు [1926 జూలై 1 తేదీ (ఆస్పత్రిలో బయట నుండురోగులకు మండుఇచ్చుకాఖ ప్రారంభించిన తేదీ) నుండి 1926 డిసెంబరు 31 తేదీవరకు] (ఇ) రు 1,000 లు (యఫ్) 220 (జి) రు 98.4-0.

ప్రశ్న:— (సి) క్లాజను గూర్చిన ప్రత్యుత్తరముపంప ర్చుములో ఇంకొక ప్రశ్న అడుగబడినది.

వైద్యశాలలోనే ఉండి చికిత్సనొందు రోగులయొక్క రుసుము హెచ్చించవలసినదిగా దరఖాస్తు వచ్చినదా?

ప్రత్యుత్తరము:— అట్టి దరఖాస్తు వచ్చినది. ఈవిషయ వివరము విచారణలో నున్నది.

సి. వి. వెంకటసారాయణ అయ్యంగారు:— వైద్యశాలలోని రోగులకొరకు ఏర్పరుపబడిన మంచములుఎన్ని? జవాబు:— 80.

కండ్లాస్పత్రి నూపరింపెండెంటుగా కాపైను

వైద్యునిగారిని నియమించుటను గూర్చి

పి. ఆంజనేయులుగారు:— ఆరోగ్యశాఖా మంత్రిగారు

జూలై 26 విషయములను తెలియజేసెదరా?

(ఏ) కండ్లాస్పత్రి నూపరింపెండెంటుగా కాపైను వైద్యునిగారిని నియమించుటకు పూర్వము అడివరకు ఆస్పత్రిలో నున్న అసిస్టెంటు నూపరింపెండెంటుగారి అప్పీలను విచారిం చేయబడినవా?

(బి) కాపైనువైద్యునిగారు ఇండియన్ మెడికలు సర్వీసు లోని జూనియరు ఆఫీసరులై మూడు సంవత్సరములనుండియే యుద్యోగము చేయుచున్నారా?

(సి) భారతీయుడైన అసిస్టెంటు నూపరింపెండెంటు కన్న కాపైనువైద్యునిగారికి యొక్కర యోగ్యతలు కలవా?

(డి) వీరి కీకీద్యోగము నిచ్చుట జాతివినశ్శతను సాటిం చుటవల్ల నేనా?

ప్రత్యుత్తరములు:—(ఏ) అవును. (బి) లేదు. కాపైనువైద్యుని గారికి 9½ సం|| రముల ఉద్యోగానుభవము గలదు. (యుద్ధములో చేసిన సేవ మినహాయించి)

(సి) గవర్నరు మెంటు కండ్లాస్పత్రి నూపరింపెండెంటు ఉద్యోగము ఇంకియన్ మెడికలుసర్వీసు ఉద్యోగములకై ప్రత్యేకింపబడినది. మేజరు ఆర్. ఇ. రైట్. ఐ. యం. యస్. గారు సెలవునిదావల్లి నపుడు వారిస్థానే కండ్లాస్పత్రిలో నూ పరింపెండెంటుగా నుండుటకు 1923 సం|| ర ములో కాపైను వైద్యునిగారు తీసికొనబడిరి. వీరు మద్రాసుకు రాకపూర్వము వైద్యమునందు సేత్రవైద్యులై తలుగానుండిరి. సీమచేతములో కండ్లాస్పత్రియందు వీరికి చిరకాలానుభవము కలదు, అక్కడ వీరు రాయలు కండ్లాస్పత్రియొక్క రిజిస్ట్రారుగా నుండిరి.

(డి) లేదు.

ఇందుమీద కొన్ని అనుబంధప్రశ్నలు అడుగబడినవి. సదరు ప్రశ్నలనుజవాబునిచ్చుచు ఈఉద్యోగము తాత్కాలికోద్యోగమునియు మద్రాసుగవర్నరు మెంటువారే సదరుఉద్యోగము ని నియమించెదరనియు మంత్రిగారు తెలియజెప్పిరి.

సివిలు అసిస్టెంటునర్జనుల ఉద్యోగములకై పోటీపరీక్షలు

డాక్టరు బి. యస్. మల్లయ్యగారు :— ఆరోగ్యశాఖామంత్రిగారు ఈవిషయ కోరిన సంఖ్యయిషీ దయచేసెదరా?

(ఏ) సివిలుఅసిస్టెంటు నర్జనుల యుద్యోగనియామకార్హ మేర్పడిన పోటీపరీక్ష ఎత్తివేయబడిన దెప్పును? (బి) ఎందుచేత ఎత్తివేయబడినది? (సి) అది తిరిగి అమలులో పెట్టబడునా? (డి) అట్లయినయెడల ఎప్పుడు?

ప్రత్యుత్తరము:—(ఏ) సివిలుఅసిస్టెంటునర్జనులయుద్యోగ నియామకార్హమైన పోటీపరీక్షలు ఎత్తివేయలేదు. కాని తాత్కాలికముగా 1918 సం|| రమునుండియు నిలిపియుంచబడినవి.

(బి) యుద్ధమునందు నాకరించెయ్యటకైవల్లిన మెడికలు ఆఫీసర్లకు తిరిగివచ్చినప్పుడు సివిలు డిపార్టుమెంటులో ఖాయమైన యుద్యోగము చివ్వబడునని ఇంకియన్ మెడికలుసర్వీసులో తాత్కాలికోద్యోగములం దుండినవారికి వాదానము చేయబడి యుండుటవల్ల వారికి అట్టి యుద్యోగములు లభింపగలదులకై యీపోటీపరీక్ష నిలిపియుంచబడినది.

(సి)(డి) ఈపోటీపరీక్ష తిరిగి అమలులోనుండువిషయమై గవర్నరు మెంటు ఆలోచించుచున్నారు.

రామనాథపురం రాజాగారు:—పోటీపరీక్షలతో నిమిత్తములేకుండ ప్రభుత్వ ఇచ్చాచుసారనియామకము (డైరెక్టు రిక్రూటుమెంటు) జేయుపద్ధతి విరమించవలచుకొన్నారా?

ప్రత్యుత్తరము:—అవును.

డాక్టరు మల్లయ్య:—సదరు ఉద్యోగములలో నియమించబడినవారిలో కొందరు యుద్ధసేన చేసియుండినవారుకూడ కలరను సంగతి మంత్రిగారికి తెలియదని నేను నిశ్చయపరచి నమ్మి పులిపినదేనా?

ప్రత్యుత్తరము:—నాకు తెలియునులేదే.

కల్లికోట తాలూకాబోర్డు నామినేషనులు

కే. మాధవన్ నాయరుగారు:— స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖా మంత్రిగారు ఈ క్రిందివానికి సంఖ్యయిషీనిచ్చెదరా?

(ఏ) 1926 ఆగస్టునెలలో జరిగిన కల్లికోట తాలూకాబోర్డు ఎన్నిక జరగక ముందు 2 నెలలపూర్వమే 1926 జూన్ నెలలో మలబారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు కల్లికోటతాలూకా మెంబర్లను నామినేషు చేసినమాట వాస్తవమేనా?

(బి) నామినేషును మెంబర్లను నియమించు విషయములో వర్తింపగల నిబంధనలను నూత్రములకును సదరుచర్య అనుగుణముగా నున్నదా? ఇది న్యాయమా? సక్రమమా?

ప్రత్యుత్తరము:— (ఏ) అవును. (బి) లేదు. రుంబనాడు తాలూకాబోర్డు తేదీనుండి పునర్నిర్మాణముజేయబడిన మువరకు అధికారపదవిలో నుండునట్లు కల్ల-సభ్యులునియమింపబడిరి. కనుక యీ కారకాలము 1926 జూన్ 30 తేదీతో ఆ ఆగస్టుకు ముందుగా సదరు తాలూకాబోర్డు యుట సాధ్యముగా కన్పించలేదు కనుక పునర్యమలును మామూలకై నామినేషును సభయొకటి ఏర్పాటుకాబడవలసినవచ్చును.

(బి) అట్టినియామక ము లు కా ప్రసాధారణపరిస్థితులలో నట్టి నియామకములు జరిగిన జరుగవలెను.

అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు:— బడిన మెంబర్లందరును నిమ్మజాతులవారేనా?

ప్రధానమంత్రిగారు:— లేదు. అనేకవర్గములన కాశేశ్వరరావుగారు:— ఎన్నికలద్వారా

ప్రాతినిధ్యము సంపాదించిన వర్గములకు చెందిన నామినేషు చేయబడినవారిలో కలరా?

ప్రధానమంత్రి:— గనుపు యివ్వకలెన బి. వెంకటరత్నంగారు:— ఇకమీద

లకు నామినేషును చేయకుండా ఎన్నికల ప్రధానమంత్రి:— సభ్యులయొక్క యగునెడల నా అభ్యంతరము లేదు.

పామర్రుతాలూకా విభజన కాశేశ్వరరావుగారు:— రెవిన్యూ క్రిందిసంఖ్యయిషీ నిచ్చెదరా?

(ఏ) కల్లపాల్లిలోని పామర్రుతా రచబడునా?

(బి) నూజివీడునుంచి పామర్రు 40

దు గనుకను, గుడివాడనుండి పామర్రు కలదు గనుకను సదరు పామర్రుతాలూకాన డివిజనులో చేర్చుటకుబదులు గుడివాడ రివిన్యూ డివిజను చేర్చుటకు గవర్నరు మెంటువారు ఉద్దేశించుచున్నారా?

ప్రత్యుత్తరము:—కచ్చేరి సదుపాయములకు కి పోవుటవల్ల తాలూకా నిర్మాణముచేయుట ప్రస్తుతము యిదావేయడమైనది. పామర్రులో డిప్యూటీ కలెక్టర్, రీని పెంపుచేసి తాలూకాకచ్చేరికి పనికి తయారుచేసిన ప్లాన్లపై పేట్లు 1926 ఫిబ్రవరి. అందుకొరకై యీసంవత్సరము నాలలో 80 వేల రూపాయలు ఏర్పరు

(బి) పామర్రుతాలూకాను గుట్టకు ప్రస్తుత సంకల్పము ఏమియులేద వికాసదని యనుభవమువల్ల గోచరించి రివర్జిజన యాలోచింపబడును.

బెజవాడ సర్కిలులో ఇంకొ

పి. ఆంజనేయులుగారు:— అభివృద్ధి శాఖామంత్రిగారు ఈది నిచ్చెదరా?

(ఏ) ఇప్పుడున్న డివిజనుల బెజవాడ సర్కిలులోని పట్టణనర్కు భారము లున్నవను సంగతి గవర్నరు

(బి) ఇదే సర్కిలులో ఇంకొ యుట వాంఛనీయమా యను విషయ చించినదా?

ప్రత్యుత్తరము:— (ఏ), (బి) కాంక్ష నుచేసిన గుంటూరు డివిజనుయొ: నాటనుండి బెజవాడ సర్కిలులో వారి వ్యవహారాధ్యత భారముగా నున

ర్న మెంటువారి కెప్పుడును తెలియజేర కాశేశ్వర రావుగారు:— క

హారము ఒక్క ఎక్కువకొటివు ఇంజనీరు న్నట్లుగా ఎంచబడినదా?

ప్రత్యుత్తరము:— న్యాయ: గా రెవిన్యూ మెంబరు జవాబు నిచ్చ

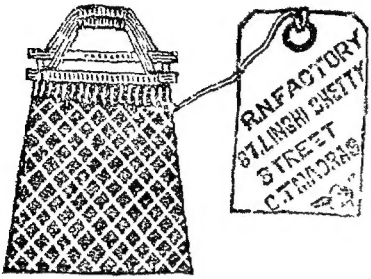
ర్న మెంటునకు ఏమియు నివేదించబడి

1927-వ సం॥ మా (ప్రత్యేకవిలేఖరి)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము చరక చికిత్సాస్థానము రు 6

ఆంధ్రప్రదేశ్ రత్నావళి రు. 2, భస్మరత్నావళి రు. 1
(2048) రత్నావళి శ్రీపాద స్థానము రత్నావళి, రత్నావళి

ఎప్పుడును మేలైన సరకు నేరకును

ములతో అట్ల జరిగింది. వర్తమాన ప్రత్యేకము గలవు. వివరి
ములను ఈ దినపత్రికను అంగీకరించుట ప్రాయశాంతు.

రె. ఎన్. పాక్షిరి,
87 లింగ శెట్టిపేది, మదరాసు.

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,
P. O. BOX 237
MADRAS.
Chittoory Rangaiah, Cocanada.

మహావీరకారము

గొప్ప లాటరీ యుద్ధము

కాంచీపురము-ప్రసిద్ధమైన హిందూ బాలికాపాఠశాల
ధర్మచరిత్రమును కొరకు జరుపబడుచున్నది.

ప్రభుత్వాంగీకారము బహుళము

చీటి 1-కి వెల రూపాయ ఒకటి (1-0-0)

(1927 సం. మే 30-వ తేదీకు చీట్లు ఎత్తబడును)

5 రూపాయలు మొదలు 10,000 రూపాయల
వరకు తరతరముగ నిర్ణయించిన 557 ప్రైజు

చందాలు ప్రోగ్రెసువారికి ప్రైజులను భారాళముగా
కమిషనులను ఇవ్వబడును. దేశసంరంధనకు పెక్కురుచుజంట్లు
కావలయును.

ఈవిద్యాప్రతిష్ఠాపనము మహారాజులచేతను గవర్నరుల
చేతను, విద్యాశాఖా పరిషత్తులచేతను, విశ్వవిద్యాలయముల
చేతను, దేశనాయకులచేతను, పలు విద్వాంసులచేతను, దేశా
భివృద్ధికి వలయు జాతీయపాఠశాలలో మిక్కిలి మేలయినదని సా
గడబడినది. దీనిబాహుళ్యము దీనికై నిర్మించినవియన్న సర
స్వతీ మందిరములను విశేషముగా కావలయును. శ్రీనాథ
శ్రీమతులందురు ముందువచ్చి పైలాటరీచీట్లను మొదటగా కొని
ఈమేలైనధర్మము నాచరింపవలయును. ఈధర్మము నాచరించ
వారికి విశేషపుష్కము గలదు. ప్రతిభగలదు. మత ప్రవృత్తి
ము గలదు.

అగత్యమున వివరములు క్రింద సంతకముచేసినవారికి
వ్రాసి తెలుసుకోవగును.

A. RAMASWAMI SASTRI

(Rtd. Sub-Judge)

RESIDENT, "HINDU GIRLS' SCHOOL UNION,"

CONJEEVARAM

పాస్టర్ కుట్టు మిషనులు

జవారులో వాని కన్నిటికంటెను దృఢమైనవి.
రోగదేరము మాత్రమే.

(ప్రసిద్ధమైన వర్తమానము మాత్రము వాడుక
కు యివ్వబడును.)

అన్ని పరిశుభములు, విశిష్టములును
మాడ అమృతమును.

బెల్ అండు కో (లిమిటెడ్)

8488

1/12 వ మోటురోడ్డు, మదరాసు.

అమృతమునకు

బాగుగా పనిచేయుచున్నట్టి రైస్ మిల్లు స్త్రీము పనరు
బాయిల్ ఎం. నాథు, గోదాములు, ఇతర భవనములు మొ
దలగునవి చేరి 8 కి. ఎకరముల భూమిలోను విక్రయమునకు నిద
ముగానున్నది. రహదారి దగ్గర 60,000 లకి కొండుముత్యము
వగాములు. ఇతర వివరములు ఈ దినపత్రిక విభాగమునకు
వ్రాసి బహుళములు.

రాజా గులాబ్ దాసు మారిదాసు అండు సన్ను,
నిడుబ్రోలు, గుంటూరుజిల్లా, లేక రెసిడెన్సీ బజారు
హైదరాబాదుకు వ్రాయవలెను.

ప్రసిద్ధార్థక థావలి గ్రంథముండలి

పూర్వమొందనవిజ్ఞానము వైపుగొప్పసింహావలోకము
అపారపురాములలోనున్న యమృతకళలు ముట్టుకు
సహాయమున వివరములు ప్రకటించుచున్నాము. 8389

'భారతకథావలి' ప్రథమగ్రంథము

తెలుగు భారతములో కేవలము మాత్రమునుండి కేవల
28 కులకు మాత్రమే వ్రాసినది. సమస్తమును, యమ
ము, సర్వములు గలవు. వెల చందాదాగులకు 0-8-0
యిరులకు 0-10-0 చందాదాగులకు ప్రవేశము 0-2-0.
రాజాపురంబానామ భాగవతకథావలి తెలుగునందున్నది.
అయ్యును: కం. పి. బహదూర్ గారు, ఆంగ్లగోవిందాద్వా
నామ-కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరి అన్ని వ్రాయవలయుచున్నాము.

ఆంధ్ర భాషాసంశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితుల ప్రభుత్వ మల్లాది
సూర్యవారాయకాశ్రమము రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర
విశ్వవిద్యాలయపాఠ్యపుస్తక మ-రా-శ్రీ కట్టమంది రామ
లింగరాజు యమ్.వి. గారు ప్రకటించిన పీఠిక వ్రాసి
యున్నాడు.

ఇందు ప్రాచీనాధ్యాపన సాంప్రదాయములు రెం
డును చక్కగా వివరింపబడినవి. మూడు 160 మంది పూర్వ
కవుల ప్రయోగము లుదాహరింపబడినవి. తెలి మిక్కిలి సుల
భము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభివృద్ధినిగూడ జరుగ
వలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ మింతకుమున్ను తెలుగులో లేదు.
రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు. 860 పుటలు.

రెండు సపుటములు పోస్టేజీకాక రు 1-4 0
రెండు కులిన తెలుగు 1-8 0
ఆంధ్రకళాపత్రము, నాచికాదుల లక్షణము 0-8 0

కావలసినది రిట్లు వ్రాయవలెను.

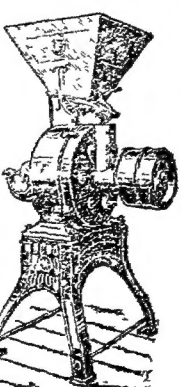
కామారి సత్యనారాయణమూర్తిగారు,

8170

ఇన్నీ సు. పెం. రాజమం.

MACHINERY.

3392

Jrus Grinding Mills—
With ball bearings & self-
sharpening stones.

Disintegrators — Latest
types.

Rice Machinery of every
description.

T. & O. Brand Belting—
Special cotton and special
Solid-woven hair.

Water Works fittings—Meters, valves etc.

Coffee Hand Mills—Latest improved designs

White Artistic Cements.

Sole Agents in India, Burma & Ceylon:—

THAKAR & OPADEY,

20/22, Elphinstone Circle, Fort, Bombay.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10

AMRUTANJAN

BOMBAY & MADRAS.

ప్రశ్న

239

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాసేము
రు. 1-0-0 ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 వి. పి. భర్త్యుల దిశగా
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను.
మానుమా జ్యోతిమాలయము, తిరుల్వేటి.

మహాసూర్యావర్తి

ప్రకటించిన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమున్న
తెలియగుట, నోబనీరుగుట, కాట్టెతులు మంటలు, నో
పూత, గండెలలోమంట, మొదలగు సైత్యవికారమునకు వై
యుధము. శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి సంపాదమున
నది-వెల రు 1-కి రు 5/-
ఆరరసాయనశాల, ముక్త్యల(కృష్ణా). వివి

కావలెను

25 గరు చెందిపనివాడము 5 గరు పోకెడు పని
తరుణులు కావలెను. పనిచేయి మంచిచేత మేర్పాటుచేయ
ను. నియమితకాలమునందమాత్రమే పనిచేయవలయును
నేరులో వచ్చిమాట్లాడుట మంచిది.
మే. సత్యనారాయణాచారి, ప్రొమైటరు, హై
శ్రీ లక్ష్మీవర్మ-సు, నెం 8, కాశీ శెట్టిపేది, మదరాసు

ఉచితము

ఖిలాఫతు చరిత్ర: ఇదియొక యోగ

రు మహమ్మదీయ మతనిర్మాత యగు మహమ్మదువారి సూల
యము, ఖిలాఫతుగూర్చియు, ఖిలాఫతు ఆంగ్లేషముగూర్చి
వ్రాయబడినది. దీనికి జనాబ్ ఉమర్ అలీ మకవీగారు చర్చ
నిపింపు వ్రాయుచున్నారు. దేశాభివృద్ధిని తెలుగు దీనిని
తీయవలెను. ఆంగ్లేషులువగల యాపు నకమును ప్రభుత్వము
రిసితులచేటి సూచితముగ నియమింపబడినది. ఈ వ్రాయ
నావారింపబడిన చిరునామము రెండవ లాల్ బాఖ్ షా
వగల పొట్టుపట్ల లను బాపునారికి వైదుహారంపబడిన దీని
ధము బాపు-బాపుధ్వారా పంపబడును.
సర్వీసు సత్యకేతవరాపు,
(ప్ర.డి.) 3403 మొయిన్ రోడ్డు, విశాఖపట్నము.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సుఖానగలది
1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొని ఆనందముగా స్నాన చేసే
యోగాక అతీర్థము, వాయువు, జలుబు, దీనిజన
దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డలకు
కలరా, పేగు మొదలగు అనేకమును వ్యా
హరించుటయోగాక బలమును, శీర్షక క్షితి,
గర్భమును గలిగించు వర్ధకసాదము. ప్రతి గుం వ్య
మందుండదగినది.
250 మాత్రల సీసా 0 4 0
12 సీసాల 2 8 0
వి. పి. హార్డింగ్ నర్సల్ కృష్ణా 0 8 0
పి. జి. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదముజం,
తిరువేటి నెల్లూరు